C. I.

Noe. Ra. Deci‑
mus ab adam noe ⁊ in
geneſi ⁊ in paralipome
non mõſtratur: ⁊ apte
decimus. qꝛ ꝑfectus ē.
Vñ. Noe vir iuſtus
erat. ⁊ ꝑfectus in gene
rationib⁹ ſuis ⁊c. Hic
genuit ſem cham ⁊ ia‑
phet. p quos poſt dilu
uium rediuiua hoĩm
dilatatur ꝓgenies.
Filii iapheth.
Hiero. Hi poſſederũt
terrã ĩ aſia ab amano
⁊ thauro ſyrie cheles ⁊
cilicie montib⁹ vſq꜄ ad
flumen thanaim. In
europa vſq꜄ ad gada
ra nomina locis et gen
tibus relinquẽtes e qui
bus poſtea immutata
ſunt plurima ꝑmanẽt
cetera.
Thubal. Rab.
Hiberes qui ⁊ hiſpani
a q̃bus celtiberia licet
quidã italos ſuſpicent.
Moſoch. Ra.
Capadoces vñ vrbs
eoꝝ vſq꜄ hodie maza
cha dicit. Septuagin
ta vero interpretes ca
pthurim capadoces
arbitrantur.
Filii aũt iauan.
Greg. Ab his diuiſe
ſunt inſule nationum

illos vocatus dabreiamin. i. verba dieruʒ. qui propter magnitudinem apud nos diuiſus eſt. Deinde etiam illud attendenduʒ. ꝙ frequenter nomina non vocabula hominum. ſed rerum. vt dixi. ſignificantias ſonant. Ad extremũ ꝙ omnis eruditio ſcripturarum in hoc continetur. et hyſtorie que vel pretermiſſe ſunt in ſuis locis. vel per ſtricte leuiter. hic per quedam verboruʒ compẽdia explicẽtur. Orationum itaq꜄ veſtrarũ adiutus auxilio. miſi librũ beniuolis placituʒ tamen inuidis diſpliciturum eſſe ñ ambigo. Optima enim queq꜄ vt ait plinius malunt cõtemnere pleriq꜄ ꝙ̃ diſcere. Si quis in hac interpretatõne voluerit aliquid reprehendere. iterroget hebreos. ſuam conſcientiam recolat. videat ordinem textumq꜄ ſermonis. ⁊ tũc noſtro labori ſi potuerit detrahat. Vbicũq꜄ ergo aſtericos. i. ſtellas radiare ĩ hoc volumine videritis: ibi ſciatis de hebreo additum qđ ĩ latinis codicib⁹ nõ habetur. Vbi vero obelus transuerſa ſcʒ virga ꝓpoſita ē: illic ſignatur quid ſeptuaginta interpretes addiderunt. vel ob decoris gratiaʒ. vel ob ſpũſſancti autoritateʒ. licet in hebreis voluminibus ñ legatur.

Paralipomenon liber iſtrumenti veteris epithome. tantus ac talis ē. vt abſq꜄ illo ſi quis ſcientiam ſcripturarum ſibi voluerit arrogare. ſemetipſum irrideat: per ſingula quippe nomina iũcturaſq꜄ verboruʒ ⁊ pretermiſſe in libris reguʒ tanguntur hyſtorie: ⁊ innumerabiles explicantur euangelij queſtiones.

C. I.

Adam ſeth enos caynã malaleel iareth enoch matuſalem lamech noe ſem cham
ſ hi poſſederũt terrã ĩ aſia ab amano ⁊ thauro ſ galathe. ſ hee ſeptẽ gen
et iafeth. Filij iapheth: gomer ma
tes ad aquilonem habitant.
ſ ſchite. ſ medi. ſ iones qui ⁊ greci vnde ⁊ mare ionium. ſ capadoces.
gog madai ⁊ iauã thubal moſoch
ſ traces. ſ ſarmate hos greci regmos vocãt.
thiras. Porro filij gomer: aſcenez
ſ paſſagones. ſ friges.
⁊ riphat ⁊ togorma. Filij autem ia
ſ a quo eliſei qui vocanẽ eolides.
ſ cilices. ſ cipri. ſ rhodii.
uã: eliſa ⁊ tharſis cethim et doda
ſ ethiopia ab hebreis vſq꜄ hodie chus dicitur. ſ egiptus.
nim. Filij cham: chus et meſraim
ſ a quo libii. ſ hic obtinuit terrã de qua iudei chananeos eiecerunt. ſ a quo afri ⁊ phenices
phut et chanaã. Filij autẽ chus:
ſ a quo zabei arabes ſ getuli in parte remotioris africe heremo coherẽtes. ſ a quo ſabathe ni qui nunc aſtobori vel aſtabari nominantur.
ſ hec duo antiqua vocabula perdiderũt. ⁊ que ꝓ eis habeant ignoramus
zaba ⁊ euila ſabatha ⁊ regma. ⁊
ſabathacha Porro filij regma: ſa
ſ gens ethiopie in occidentali plaga.
ba ⁊ dadan. Chus autẽ genuit nẽ
roth. Iſte cepit eſſe potens in terra. Meſraim vero genuit ludim et
ſ libies qui prius phutei.
ananim ⁊ laabim ⁊ nepthuim: phe
ſ qui ⁊ philiſtiim. quos corrupte paleſtinos dicimus.
truſim quoq꜄ ⁊ chaſluim de quib⁹
egreſſi ſunt philiſtijm et capthuri.
ſ a quo ſydon vrbs in phenice.
Chanaan vero genuit ſidonem ꝓ
mogenitum ſuum: ethẽum quoq꜄
ſ a quo iebuſei quorũ fuit hieruſalem.
et iebuſẽum ⁊ ammorẽum ⁊ ger
ſ a quo euei qui ⁊ gabaonite a ciuitate gabaon qui ſupplices venerũt ad hieſum. ſ a quo aſinei
geſeũ eueũ quoq꜄ et aracheũ ⁊ aſi
neum aradium quoq꜄ ⁊ ſamareuʒ
ſ a quo elamite ſ qui niniuen vrbem cõdidit ſ a quo aſſiriorũ pullulauit regnũ
et ematheũ. Filij ſem: elã et aſſur
ſ a quo chaldei. ſ a quo lidii. ſ a quo ſiri quorũ metropolis damaſcus.
⁊ arfaxat lud et aran. Filij ãt arã:

linguę cognatões ⁊ gẽtes. De ionibus. i. grecis naſcunt eliſei qui ⁊ eolides. Vñ iſta lingua grecie eolis dicit.
Tharſis. Rab. Hos ioſephus cilices arbitrat. vñ ⁊ metropolis eoꝝ tharſis dicit paulo aplo gloſa.
Cethim. Ra. A quo cithei alias cici. a qbus vrbs cipri cithia al. ciciũ dr vſq꜄ hodie.
Rab. Dodanim rhodij. ſic enim ſeptuaginta tranſtulerũt. Legam⁹ varronis de antiquitatib⁹ libros. ⁊ ſinnij capitonis ⁊ grecum flegonta. ceteroſq꜄. ⁊ videbimus oĩs pene inſulas ⁊ totius orbis littora terraſq꜄ maritimas grecis accolis occupatas. q̃ ab amano ⁊ thauro omnia maritima vſq꜄ ad occeanũ poſſedere britãnicum.
Phut. Ra. Libies a q̃ ⁊ mauritanię fluui⁹ phut dr. ⁊ regio phutenſis. Multi aũt ſcriptores tam greci ꝙ̃ latini huius rei teſtes ſũt. Quare aũt in vna climatis parte ãtiquũ libię nomẽ ꝑmanet. ⁊ reliqua terra dicatur africa non eſt huius tpis diſſerere.

Zaba. Ra. A quo zabei. iterpretatur nũc zaba arabia. Vñ ĩ pſalmo vbi habemus. reges arabum ⁊ ſaba. ĩ hebreo habet. reges ſaba ⁊ zaba. primum per ſin ſecundum ſamech.

Iſte aũt cepit. Quia inſuetã tyrannidẽ primus arripuit. Hic fuit robuſtus venator corã dño. q꜄ hoĩes a dei cultura auertit. Vñ ioſephus. Fecit aũt eos elatos ad iniuriam dei atq꜄ cõtemptũ. Nemroth fili⁹ cham filij noe qui cũ eſſet audacior ⁊ manu fortiſſim⁹. ſuadebat hoĩbus vt nõ deo ſuã felicitatem ſed ꝓprię virtuti aſcriberent. Sic hoĩes a dei timore reuocabat: vt ſpem in ꝓpria ỽtute ponerẽt. Ideoq꜄ putabant deũ interminari diluuium. Unde turrim edificari ſuadebant. quã aqua nõ poſſet aſcendere. Multitudo aũt prompta erat vt obediret nẽroth. graue putans ſeruitium obſequi deo. Regnauit aũt nemroth in babilone ⁊ in areth. Hec eſt edeſſa ⁊ in acha que eſt niſibis ⁊ ĩ chalamne q̃ a ſeleuco rege ſeleucia dicta ē. vel q̃ nunc theſiphon dicitur.

Meſraim uero ⁊c. Ra. Exceptis laabim a quib⁹ libies noĩati ſunt qui prius phutei ⁊ chaſlium q̃ poſt philiſtijm dicti ſunt. quos nos corrupte paleſtinos dicim⁹. cetere gentes ignotę ſũt nobis. q꜄ bello ethiopico ſubuerſe in obliuionẽ ꝓteritoꝝ nominũ ꝑuenere. Poſſederunt autẽ terrã a gaza vſq꜄ ad extremos fines egypti.

Aratheum. Hic condidit archas oppidum cõtra tripolim in radicibus libani. a quo haud procul alia ciuitas fuit noĩe ſim. que vario euentu ſubuerſa bellorum nomen tñ loco priſtinum reſeruauit.

Aradium quoq꜄. A quo aradij qui aradum inſulaʒ poſſederunt anguſto freto a phenicis littore ſeparatã.

Et ſamareũ. A quo ſyrie cheles ſamaria ciuitas. nunc q̃ʒ taʒ a ſiris ꝙ̃ ab hebreis vt prius apud veteres appellatur.

Ematheum. Ra. A quo emath ciuitas. Hãc macedones q̃ poſt alexandrum in oriente regnauerunt. epiphaniam nuncupauerunt. Alij antiochiam ita dictam putant. Alij non vere opinionem ſuam veriſimili vocabulo conſolantes. emaus primam ab antiochia manſionem edeſſam ꝓgentibus appellari putant et eãdem apud veteres emath.

Filii ſem. Hi ab eufrate ꝑtes aſię vſq꜄ ad indicũ occeanũ tenẽt. ẽ aũt

elam a quo principes perſidis.

Chus. Vel ꝰ traconitidis ⁊ damaſci cõditoꝛ iter paleſtinam ⁊ celen ſyriam tenuit ꝑncipatũ· a quo terra hus. Vñ ſm ſeptuaginta· vir erat ĩ regione auſitide nomĩe iob quaſi huſitide.

Phalech. Vaticinio quodã. Phalech enĩ diuiſio· qꝛ in diebus eius lingue in babilone diuiſe ſunt. Narrat autẽ philo in libro queſtionũ ſup geneſim ·ꝙ ex trib filijs noe adhuc ipſo viuẽte nati ſunt xxiiij· milia virox ⁊ centũ extra mulieres ⁊ puulos habẽtes ſup ſe duces. Filij ſem iectan ducẽ· filij cham nemroth· filij iapheth ſuphene. Poſt obitũ vero noe conuenerunt duces cũ agminibus ſuis ĩ campũ ſennaar· vt ibi turrim ꝯſtruerẽt Cũ aũt edificarent diuiſit deꝰ linguas eox ⁊ mutauit effigies· ⁊ nõ cognouit quiſqꝫ fratrem ſuũ· nec audiuit liguã proximi ſui. Cum eõ magiſtri lapides ꝗrerebant miniſtri aquã afferebant· ⁊ cũ illi ꝗrebant aquã· illi afferebant ſtipulam. Sicqꝫ fruſtrata cogitatõe ceſſauerunt edificare ⁊ diſꝑſi ſũt ſup faciẽ trẽ.

Iectan aũt. Hier. Harum gentiũ poſteriora nomina inuenire nõ potui· ſed vſqꝫ in ꝑſens qꝛ ꝓcul a nobis ſunt vel ita vocantur vt primũ· l ꝗ̃ mutata ſunt ignorant· poſſederũt aũt a cofene flunio omnẽ indie regionem ꝗ̃ vocat hieria.

Sem arphaxat. Ra. Sic in principio ab adã vſqꝫ noe decẽ generatões poſuit· ita a ſem vſqꝫ abraã non ſine ſacramenti myſterio.

Primogenitus hiſmahelis. Hier. Duodecĩ filij naſcũt hiſmaeli· primogenitꝰ nabaiot a quo omnis regio ab eufrate vſqꝫ ad mare rubrũ nabaiothena dicit· que pars eſt arabie. Nam familie ipſox oppidaqꝫ ⁊ pagi· ac minuta caſtella ⁊ tribus hox appellatõe celebrantur ab vno ex eis cedar in deſerto· ⁊ duma alia regio· ⁊ thebaran ad auſtrũ ⁊ cedema ad orientalem plagam.

ſ vel ꝰ· † ſ a quo armeni· ‡ ſ a quo carnani vł carii· ‡ ſ qui nũc meones vocantur antea vero mes·

hus ⁊ † hul: ⁊ ‡ gether et ‡ mes. Ar-

ſ a quo chaldei· † ſ a quo bactriani·

phaxat aut genuit † ſale: qui et ipſe

ſ a quo hebrei·

genuit heber. Porro heber nati ſunt duo filij: nomen vni phalech· quia in diebus eius diuiſa eſt terra: et nomen fratris eius

† ſ a quo indorũ gens·

† iectan. Iectan autem genuit elmodad ⁊ ſaleph · et aſoꝛmoth· et iare: aduram quoqꝫ ⁊ vzal ⁊ decla· ebal etiam ⁊ abimael et ſaba · nec non ⁊ ophir· ⁊ euila ⁊ iobab. Omnes iſti filij iectã: Sem arphaxat ſale heber phalech ragan ſeruch nachoꝛ thare abꝛam iſte eſt abꝛaam· filij autem abꝛaam yſaac et hiſmael. Et he generatões eoꝝ. Primogenituſ hiſmaelis: nabaioth· ⁊ cedar· et abdebel· ⁊ mabſan· ⁊ maſma· ⁊ duma· maſſa· addad· ⁊ tema iachur naphis· cedma. Hi ſũt filij hiſmaelis. Filij autem cethure cõcubine abꝛaam quos genuit: zam

vel iacſan·

raz iecſan· madan· madian· ieſboc et ſue. Porro filij iecſan: ſaba et

ſ negociatores.

dadan. Filii autem dadan· aſurim

† ſ eris ferriqꝫ metalla cudentes. ‡ ſ filargus id ẽ princeps multarũ tribuum·

ſ vel lo·

et † lathuſim et ‡ laomim. Filii aũt

Cethure. Ra. Quaſi copulate· vñ ſuſpicãt hebꝛei eã eẽ agar· ꝗ̃ moꝛtua ſara· d cõcubina tranſierit ĩ vxoꝛẽ: ne ſenex nouiſ arguat nuptijs laſciuiſſe.

Ra. Filij aũt cethure iux̃ hyſtoꝛicos hebꝛeox occupauerũt trocboditen alij traconitidẽ· ⁊ arabiã ꝗ̃ nũc vocat eidoꝛmo vſqꝫ ad maris rubꝛi t̃minos.

Aſurim. Ab aſurim ſyros quidã vocatos cõtendũt· ⁊ a pleriſqꝫ filijs abrae de cethura occupatos eſſe indie regiones.

Epher. Ra. Hic dicitur cõtra libyam exercitũ duxiſſe · ibi victoꝛ cõſediſſe poſteroſqꝫ ex nomĩe eius africam nuncupaſſe.

Thamna. Querit cum thamna ĩ geneſi legat cõcubina eſſe eliphat de genere hoꝛreoꝝ· ꝗ apud ydumeos habitauerunt ĩ t̃ra ſeyr· ꝗ̃ pepit ei amalech: quõ ĩter filios numeretur cũ ĩ ſequẽtib legat ipſa thamna ſoroꝛ lotan filij ſeyr ꝗ ⁊ edom. Sed ſeyr hebꝛaice piloſus dicitur· ꝗ fuit ĩ modũ pellis hiſpidus. Edom autẽ hebꝛaice rubeus vł fuluus. Ab eo igit ꝙ rubeo cibo vendidit primogenita ſua edom vocatus eſt. Hebꝛei vero ita ſoluũt· dicũt thamnam cõcubinam fuiſſe eliphat· ⁊ generaſſe ei amalech· ſꝫ tanqꝫ filiã int filios ab ipſo fuiſſe educatam.

Alian ꝗ de genere hoꝛreoꝛum ẽ· in geneſi ſcribitur aluan· i· exaltatꝰ. In paliꝑ· vero alian id ẽ· eiectus ſignificãs qꝛ hoꝛrei exaltati ſunt anteqꝫ edom terrã eox caperet· poſt vero eiecti.

Sephi. Hiero. Id eſt· vnipes. In geneſi ſepho· id ẽ· bipes vtrũqꝫ tñ pſyn litterã. Bipes aũt dicit qui a ꝓcellu tpis multitudĩe ſobolis maiorẽ efficaciam habuerit qꝫ ĩ primis.

Hamaran. In palipo. hamaran· i· rubricatus· ſoꝛdidus vel temulẽtus. In geneſi amadan· i· cõcupiſcibilis· ſꝫ vtraqꝫ vnius hominis noĩa ſunt.

Iacham. Ra. Iachan filiꝰ aſer de genere hoꝛreoꝝ in geneſi zachan nominat· i· tribulatoꝛ. In palipom· iacham · i· tribulatꝰ varijs enĩ euẽtibus noĩa comutantur vt varia myſteria ſignificent.

Denaba. Ciuitas bale filij beoꝛ regis edom· poſt quẽ regnauit iobab· eſt tñ vſqꝫ hodie villa denaba· ĩ octano miliario areopoleos ꝑgentib arnonẽ ⁊ altera denaba ſuper montem phegoꝛ in ſeptimo lapide heſbus · hieronimus de ieſbij.

madian: epha et epher ⁊ enoch et abida ⁊ eldaa. Omnes hi filii cethure. Genuit autem abꝛaam

† ſ qui de ſara ſolus ex repmiſſione. ‡ ſ ex vno cõcubitu rebecce.

† yſaac: cuiꝰ fuerũt filii ‡ eſau ⁊ iſrael

† ſ quẽ peperit ada· ‡ ſ quẽ genuit baſemath. † ſ hi tres filii oolibame.

Filii eſau: † eliphaz ‡ rahuel † iebꝰ

† ſ cuiꝰ mentio fuit in iob·

ielon choꝛe. Filii † eliphaz: theman omar· cepphi· gothan· cenez thamna· amalech. Filii rahuel: naath zara ſamma meza. Filii ſeir: lothan ſobal ſebeon ana diſon eſer diſan. Filii lothan: hoꝛri ahohimã. Soroꝛ autem lothan fuit thamna. Filii ſobal: alian ⁊ manaath ⁊ ebal: ſephi ⁊ onã. Filii ſebeon: ahaia et

† ſ de quo ĩ geneſi dicit qꝛ ĩuenit aquas calidas in ſolitudine cũ paſceret aſinas patris ſui ſebeon

ana. Filiꝰ ana: † diſon. Filii diſõ hamaran et eſaban· et iethꝛan et charan. Filii eſer balaan et zaban ⁊ iacham. Filii diſan: hus ⁊ aran. Iſti ſunt reges qui imperauerunt ĩ terra edõ anteqꝫ eſſet rex ſuper filios iſrael. Bale filius beoꝛ: ⁊ nomẽ ci

† ſ vel dennaba· alii dannaba·

uitatis eius † denaba. Moꝛtuus ẽ autẽ bale· ⁊ regnauit pꝛo eo iobab filiuſ ſare de boſra. Cũqꝫ iobab fuiſſet moꝛtuus regnauit pro eo huſan de terra themanoꝛum. Obiit quoqꝫ et huſan: ⁊ regnauit pꝛo eo

Iobab. Filius zare. quẽ iob eſſe ſuſpicant· ſꝫ hebꝛei aſſerũt eũ de ſtirpe nachoꝛ eẽ ꝓgenitũ. Philo aũt ĩ libꝛo queſtionũ ſup geneſim narrat his tpib eũ fuiſſe· ⁊ accepiſſe vxoꝛẽ dinã filiã iacob· ⁊ ãte tẽptatõis ſue certamẽ dicit eã ſeptẽ filios ⁊ tres filias illi generaſſe· qui extincti ſũt ĩ tẽptatõe. Sꝫ ei ſanato reddidit dñs oĩa duplicia· ⁊ itẽ ſeptẽ filios ⁊ tres filias pꝛedicta vxoꝛ genuit· quox noĩa eadẽ fuerũt ꝗ̃ pꝛioꝛum· i· eliphaz· armoe· diaſath· philaſias diphar· celuth thelon. Filiarũ vero meru lizath zeli.

Boſra. Que eſt boſoꝛ ciuitas ĩ deſerto trãſ ioꝛdanẽ ĩ tribu ruben· appellatur ⁊ alia boſoꝛ ciuitas eſau ĩ montib ydumee· de qua dicit· fluida veſtimenta eius ex boſra.

Themanorũ. Theman regio a themã filio eliphat ſoꝛtita vocabulũ Eſt ⁊ vſqꝫ hodie villa theman diſtans ab vrbe petra quinqꝫ milibus ⁊ vbi

romanoꝝ militum ꝓſi
diũ ſedit· ꝺ̄ q̄ loco fu/
it eliphat rex thema/
norum. Vnus quoqꝫ
filiorum hiſmael ap/
pellabatur theman.
Sciendum autem ꝙ
omnis auſtralis regio
hebraice themã dicit᷑.
Madian. Ciui
tas a minimo filiorum
abraam et cethurę ſic
vocata. Eſt autẽ trãs
arabiam in deſerto ſa
racenorum contra oriẽ
tem maris rubri· vnꝺ̄
vocantur madianei et
madianea regio. Filię
quoqꝫ ſoceri moyſi fi
lię madian dicuntur.
Sed hec alia ciuitas
eſt ononimos eius iux
ta arnonem et areopo
lim cuius adhuc ruinę
mõſtrantur.
Robooth. Vrbs
ẽ iuxta fluuiũ vbi erat
rex edom ⁊ vſqꝫ hodie
eſt ꝑſidium in regione
gabalena· ⁊ vicꝰ gran
dis q̄ ſic vocatur.
Matred filię
mezaab. Que mr̄es
hic numerant᷑ ad ſi/
gnificandũ myſterium
vt aurifex genuiſſet di
ſpenſatricem· ⁊ diſpen
ſatrix dñi benignitatẽ
qꝛ ex ꝓfũditate ſenſus
naſcitur facunda locu
tio· quę fidem mundã
gratia dei promeretur
gignere ĩ cordibus au
ditorum.
Duces pro regi
bus. Notandum ꝙ
priꝰ reges dixit de edõ
poſtea duces cũ prius
duces fuerũt· quorum
quaſdam matres no/
minat vt oolibama et
thamna.
Dux aliba. Alua
in geneſi legit᷑· cuiꝰ in
terpretatio eleuatio· in
palipo· aliba· i· ſup eã.
Achar qui tur.
Achar. qui et achaꝫ·
in ioſue dicitur. i. colu
ber inſidians. Achar
turbatus· quia ꝑ aua
riciam inſidiabat᷑ fur/
to aliquid rapere de
anathamate· deprehẽ
ſus in ſcelere· turbatus
eſt in vltõne. Myſtice
innuens· quia q̄ poſt fi
dei indumentum con
uerſatõis ſecularis cul
tum inducit· quaſi pal
lium de anathemate
tollit. Ille quoqꝫ de
anathemate tollit hie

adad filiꝰ badad qui percuſſit ma/
dian in terra moab· et nomen ciui
† ſ vicus i terra baſan iuxta montẽ galaath in tribu manaſſe·
tatis eius †auith. Cumqꝫ et adad fu
iſſet mortuus regnauit pro eo ſem
ſ ciuitas regni edom ẽ circa gebalenen.
la de maſereca. Sed et ſemla mor
tuus eſt· et regnauit pro eo ſaul ꝺ̄
roobotℏ quę iuxta amnem ſita eſt
Mortuo quoqꝫ ſaul regnauit pro
eo balaana filius achobor. Sed
et hic mortuus eſt et regnauit pro
† ſ precipuus ſ adad hic cõdidit vrbẽ phou i regione gabaletica.
eo †adad: cuius vrbis nomen fuit
ſ beni
phou· ⁊ appellata ẽ vxor eius me/
gnitas domi. ſ diſpenſatricis· ſ aurificis·
ethabel filia matred· filię mezaab.
Adad aũt mortuo duces pro regi/
bus in edõ eſſe ceperunt. Dux thã
na· dux aliba· dux iethet· dux ooli
bama· dux hela· dux phinon· dux
cenez· dux theman· dux mapſar·
dux magdihel· dux hiram. Hi du
ces edom

C. II.

Filij aũt iſrael
ſ duodecim filii iacob.
ruben· ſymeõ· leui· iuda·
iſachar· ⁊ zabulõ· dan· ioſeph· ben
iamim· neptalim· gad ⁊ aſer. Filij
ſ de his ĩ geneſi pleniſſime ſcriptũ eſt.
ſ vel aunan.
iuda· her· onan ⁊ ſela. Hi treſ nati
ſũt ei de filia ſue chananitidis. Fu
it autem her primogenitus iuda·
malus coram dño: ⁊ occidit eum.
Thamar autem nurus eius pepit ei
ſ de his quoqꝫ in geneſi multa ſcripta ſunt.
phares ⁊ zara. Omẽs ergo filij iu
da quinqꝫ. Filij aũt phares: eſrom
ſ vel hamul.
⁊ chamul. Filij quoqꝫ zare· zamri ⁊
† ſ alias daman. ſ alias darda.
ethan ⁊ emã· chalcal quoqꝫ ⁊ †darã
ſimul quinqꝫ. Filij charmi achar q̄
turbauit iſrael: ⁊ peccauit in furto
ſ vel an.
anathematis. Filij ethan: azarias
Filij aũt eſrom qui nati ſunt ei: ie/
ramehel ⁊ ram· ⁊ calubi· hic eſt ca/
ſ vel caleb.
leph. Porro ram genuit amina/
dab. Aminadab aũt genuit naaſõ
principem filioꝝ iuda· naaſon quo
† ſ. i. pax· in ruth vero dicit᷑ ſalmõ. i. pacificus·
qꝫ genuit †ſalma: de quo ortus eſt
booz. Booz vero genuit obed· qui
⁊ ipſe genuit yſai. Yſai autẽ genuit
ſ vel heliab
primogenitũ eliab. Secundũ ami
† ſ vel ſamma. ſ vel ſammaa. ſ vel ſamaa.
nadab. terciuꝫ †ſymmaha. quartũ
nathanael. quintũ raddai. ſextum
aſon. ſeptimũ dauid. Quorũ ſoro
res fuer̄t ſaruia ⁊ abigail. Filij ſar/
uię: abiſai· ioab ⁊ aſahel· tres. Abi
gahil autẽ genuit amaſa· cuius pr̄
fuit iether hyſmahelites. Caleph
vero filius eſrom accepit vxorem
nomine azuba: de qua genuit hie/
rioth. Fuerunt quoqꝫ filii eiꝰ iaſer
⁊ ſobab· ⁊ ardon. Cumqꝫ mortua fu
iſſet azuba: accepit vxorem caleph
† ſ poſtqꝫ mortua ẽ azuba de ephrata nati ſunt filii.
ephrata quę †peperit ei vr. Porro
vr genuit vri. Et vri genuit beſele/
el. Poſt hec ĩgreſſus eſt eſrom ad
† ſ illu manaſſe filii ioſeph qui vltra iordanem accepit hereditatem in terra galaath.
filiam †machir patris galaad· ⁊ ac
cepit eam cum eſſꝫ annoꝝ ſexagin
ta quę pepit ei ſegub. Sed ⁊ ſegub
genuit iair. Et poſſedit vigintitres
ciuitates in terra galaad. Cepitqꝫ
ſ vel aran.
geſſur ⁊ aram oppida iair ⁊ canath
⁊ viculos eius ſexaginta ciuita/
tum. Omnes iſti filii machir pr̄is
ſ poſt morẽ patris caleph ſociauit ſibi ephratã: ſed vtrũ ĩ egipto an in deſerto nõ apparet.
galaad. Cum autẽ mortuus eſſet
eſrom· igreſſus ẽ caleph ad ephra
† ſ vtrũ inter ceteras an poſt ceteras vxores non evidenter oſtendit.
ta. Habuit quoqꝫ eſrom †vxorem
abia: quę peperit ei aſſur patrem
ſ ciuitas.
thechue. Nati ſunt aũt filii ierame
hel primogeniti eſrom: ram primo
genitus eiꝰ ⁊ buna ⁊ aram ⁊ aſom
⁊ achia. Duxit quoqꝫ vxorẽ alterã
ieramehel nomĩe atthara· quę fuit

richo: qui hereticorum
dogmata vel ſeculari
um literarum ſuperſti
cioſa in eccleſiã indu/
cit. Hec eſt enĩ regula
aurea luculento ſermo
ne aptata. hanc furati
ſunt arrius· marcion·
⁊ alij q̄ philoſophorũ
ſectam nõ rectã conati
ſunt inducere ĩ eccleſiã
vt multi ꝑ eos pirent.
Iõ abiecti aceruo la
pidum· i· multitudine
peccatoꝝ extincti ſũt.
Calubi. Id ẽ· ca
nis meꝰ· qui ⁊ caleb· i·
canis· vnus ꝺ̄ explora
toribuſ· Eſrom quoqꝫ
⁊ iephone idẽ ẽ. vnde
caleph filius eſrom et
aliq̄ndo filiꝰ iephone
legitur.
Yſai aũt genuit
In libro regum dicit᷑
habere yſai octo filios
in palipo· nõ amplius
qꝫ ſeptẽ. Sed dicũt he
brei nathan ꝓpham fi
liũ ſamaa vel ſammaa
vel ſymmaha. filij yſai
quẽ in locũ filij educa
uit ⁊ nutriuit ĩter filioſ
numeratũ. Int᷑ filios
quoqꝫ yſai nathan ad
ductus eſt ad ſamuelẽ
qui ⁊ ionathan· q̄ per
cuſſit leonẽ. Et ſciẽdũ
qꝛ vbi ꝓpha vocatur:
nathan ſcribitur· non
ionathan.
Iether. In regũ
iethra iſraelites ſꝫ me
ritoꝝ qualitas diuerſi
tatem nominum facit·
nam iethra reſiduũ in
terpretatur· iether ꝟo
modicũ reſiduũ· ⁊ reſi
duo iĩgitur iſraelitis
modico reſiduo hiſma
helitis.
Ephrata. Hec ẽ
maria ſoror moyſi ma
ter vr· patris vri aui
beſeleel. Vr vero eſt
qui cum aaron ſuſtine
bat manus moyſi pu/
gnante ioſue
Iair. Hic iudex
fuit poſt thola· et iudi
cauit iſrael. xxij. annis
habens filioſ· xxx· prin
cipes ciuitatum· xxx· q̄
ab ipſo nominatę ſũt·
ſicut in libro iudicum
legitur.
Nati ſunt. Ha
ctenus ſcriptor hyſto
rię texuit generatõneꝫ
duorum filiorũ eſrom
duorum poſteriorum
id eſt· aram ⁊ calubi ꝺ̄
quibus priꝰ narrauit·

q: regiam ⁊ ſacerdota
lē quoquo mō voluit
innoteſcere dignitatē
Nūc aūt ad primoge
niti .i. ieramehel genea
logiam redit.

Onam. Hic ab
onan filio iude nomē
accepit: ſed differūt q:
p̄mū fili⁹ iude. fili⁹ ie
ramehel p̄ men ſcribit

Seſan. Hunc he
brei dicunt eſſe elime
lech virū noemi patrē
maalon et chelion. et
ideo ſcriptū in ſequen
tibus innuit q̄ ſeſan ñ
habuerit filios ſed fili
as. q: duo filij ei⁹ abſ
q̄ liberis mortui ſunt.

Hebron. Ciui
tas ī qua regnauit da
uid ſeptē annis anteq̄
regnauit in hieruſalē.

Significat hec loca
noīa accepiſſe a poſte
ris chaleb qui hebron
⁊ ſuburbana eius ī ſor
tem accepit.

Hi erant filii.
Recapitulat genera
tionē caleph de ephra
ta quā āte dimiſit. qñ
vr de ephrata .i. ma
ria ſorore moyſi geni
tum narrauit.

Chariathiarim.
Que ⁊ chariathbaal
id ē ciuitas ſaltuū vna
de vrbibus gabaoni
tarū in nono miliario
euntibus ab helia di
oſpolim in tribu iuda.

Bethleem. Ciui
tas dauid ī tribu iude
in qua dñs natus eſt ī
ſeptimo ab helia milia
rio contra meridialem
plagam iuxta viā que
ducit hebron. vbi ſe
pulcrum ieſſe ⁊ dauid
oſtēditur. ⁊ mille circit
paſſibus procul turris
ader .i. turris gregis.
quodaꝫ vaticinio pa
ſtores dñice natiuita
tis cōſcios ante ſignifi
cans.

Qui diuidebat
dimidiū requie.
Dimidiū requietionū
id ē ſortes madian. iu
xta ſepulcra patarcha
rū q̄ ſunt in cariathar
be accepit. ⁊ huius filij
fuerunt ietrei ⁊c. Se
raite ⁊ eſthaolite noīa
locoꝝ ſortiti ſunt. qui
ſūt ſarai ⁊ eſthaol. vbi
ſepultus ē ſanſon. Requietio enī ſepulcrū d̄r. Filij dimidiū requietōnis tpis
dimidiū intelligūt. quo filij iſrl̄ ceperūt terrā ꝓmiſſiōis poſſidere. ab eo .ſ. tpe
quo moyſes dedit terrā galaath vltra iordanem. ruben ⁊ gath. ⁊ dimidie
tribui manaſſe. vſq̄ quo cetere tribus ſortes ſuas acceperunt. In hui⁹ tpis

mater onam. Sed ⁊ filii ram pri
mogeniti. hieramahel fuerūt mo
† alias ioamin. alias ioanim.
os ⁊ †iamin. ⁊ achar. Onam au
tem habuit filios ſemei et iadan.
Filij auteꝫ ſemei: nadab et abiſur.
vel abigail.
Nomen vero vxoris abiſur abia
† alias achabon. al. aahobbaꝫ.
hil que peperit †ahobban ⁊ molid
Filii auteꝫ nadab fuerunt ſaled et
apphaim. Mortuus eſt autem ſa
led abſq̄ liberis. Filius vero ap
phaim: ieſi q̄ ieſi genuit ſeſan Por
† alias abalai. alias oali.
ro ſeſan genuit †ohooli. Filii auteꝫ
iuda fris ſemei: iether ⁊ ionathan.
Sed et iether mortuus eſt abſq̄
liberis. Porro ionathan genuit
phalath et ziza. Iſti fuerūt filii ie
ramehel primogeniti eſrom. Seſā
autem non habuit filios ſed filias:
⁊ ſeruum egiptium nomine ieraa.
Deditq̄ ei filiam ſuam vxorem. q̄
peperit ei ethei. Ethei auteꝫ genu
† vel zabuth.
it nathan. Et nathan genuit †za
alias zabad. vel ophei. alias ophial
bab. Zabab autem genuit ophal:
et ophal genuit obed. Obed ge
nuit iehu. Iehu genuit azariam.
Azarias genuit helles. Helles ge
nuit heleſa Heleſa genuit zizamoi
zizamoi genuit ſellum. Selluꝫ ge
nuit ithamian. Ithamia autem ge
nuit eliſama. Filii auteꝫ caleph fra
† vel ieramel vel meli vel muhel vl̄ muheli vel
mehel. alias moſa.
tris †ieramahel. meſa primogenit⁹
† nomē loci a quo ziphei qui dixerunt: ſaul: nō
ne dauid abſconditus ē apud nos
eius. ipſe eſt pater †ziph ⁊ filii ma
ciuitas
reſa patris hebron. Porro filii he
† ali. taphua. alias taphephu.
bron chore ⁊ †taphau ⁊ recem ⁊ ſā
ma. Samma autem genuit raam
alias hierthaaꝫ.
patrem ierchaam. et recem genu
it ſemei: filius ſemei maon: et ma
on pater bethſur. Epha autem
concubina caleph peperit aran et
vel moſa.
muſa et gezeꝫ. Porro aran genuit
alias gezen. hic interpretatur tonſor vn
de putat a iudeis eſſe nabal carmeli qui tondens
iezen. Filij iahaddai. regom et ioa
oues ſuas nuncios dauid cōtumeliis affecit
alias zeum.
than ⁊ geſan ⁊ phalech ⁊ epha ⁊ ſa
aph. Concubina caleph maacha
pepit ſaber ⁊ tharana. Genuit au
tem ſaaph pater madmena Sue
patrem machbena: et patrem ga
baa. Filia vero caleph fuit ach
ſa. Hi erant filij caleph filij vr
primogeniti ephrata. ſobal pater
chariathiarim. ſalma pater bethle
quia ab eo nomē accep it
em. ariph pater bethgader. Fue
rūt autem filii ſobal. patris caria
alias videbat
thiarim. qui diuidebat dimidiū re
quietionum. ⁊ de cognatōne caria
thiarim. iethrei. et aphutei. ⁊ ſema
thei. ⁊ maſerei. Ex his egreſſi ſunt
ſaraite et eſthaolite. Filii ſalma
† quia mutua ſo
patris bethleem ⁊ nethophati †co
cietate in preliis vtebātur. † ſignificat eos in
loco qui dicitur ſepulcrū ſarai poſſeſſiones habe
rone domus ioab. †et dimidiuꝫ re
re. vnde ſupra dictum ē quia ſaraite et eſthaolite
nomina locorū ſortiti ſunt
quietionis ſarai. Cognationes
quoq̄ ſcribarum habitantium in
iabes canentes atq̄ reſonantes et
quia non habeat hic manentem ciuitatem
ī tabernaculis commorantes. Hi
† quia de ſtirpe rechab fuerunt de quibus
ſunt cinei qui venerunt de †calore.
narrat hieremias.
patris domus rechab.

C. III.

David uero
hos habuit filios q̄
ei nati ſūt ī hebrō. Primogenitū
vel amnon.
ammon. ex achinoem gezraelitide
† que fuit vxor nabal carmeli
Secūdum daniel de †abigail car

medietate dicūt ſobal
eſſe mortuū. ⁊ ita dimi
diū reqetionū vidiſſe
id ē ad medietatē illi⁹
tpis peruēniſſe. Myſti
ce āt ſobal .i. vana ve
tuſtas. vel vectis ad
portādū. iudeos ſigni
ficat. qui antiquit⁹ po
pulus dei vocabant.
⁊ legē littere primi ac
ceperūt. q̄ libros legis
⁊ ꝓpharum ferebāt: ſꝫ
myſteriū incarnatiōis
xp̄i nō intelligebant.
Vñ dimidiū requieti
onū .i. hyſtoriā videt
Ille aūt plenitudineꝫ
requietionū poſſidet.
qui poſt opa bona val
de ī eterna quiete gau
det. Vl̄ dimidiū req.
videt. qui poſt p̄ſentis
vite laborē. an̄ q̄teꝫ
hēt: tūc aūt pfectōꝫ re
quietionū videbit. cū
⁊ aīa ⁊ corpe pfruetur
pfectōe quietis.

Habitantiū in
iabes. Tradunt he
brei iabes fuiſſe docto
rem legis pitiſſimū. in
cui⁹ cōſpectu ſedebāt
filij cinei q̄ ⁊ iobab co
gnati moyſi. Scribe
igit̄ dicuntur canentes
atq̄ reſonātes. q: aſſi
due ī legis dei locutio
ne verſabant̄. in taber
naculis quoq̄ cōmora
tos regum narrat hy
ſtoria.

Iabes xp̄m ſignifi
cat. verum magiſtrum
ſanctoꝝ laudes deo ca
nentiū. Iabes enī iter
pretatur exiccans. xp̄s
aūt fluxus carnaliū cu
piditatū ī ſuis fidelib⁹
exiccauit. Cinei .i. poſ
ſeſſio vel poſſidentes.
ſunt oēs electi de q̄b⁹
dicit̄. Hereditas mea
iſrael. ⁊ quoꝝ poſſeſſio
dñs eſt. Rechab iter
pretatur auriga. vel
aſcendens. Hi aūt ve
nerūt de calore patris
domus rechab. quia a
patre luminum gratia
ſpiritus inflamati per
quadrigam virtutum
in celos aſcendūt. de q̄
bus dicitur. quicunq̄
ſpū dei aguntur. hi fi
lij dei ſunt. C. III.

Dauid uero ⁊c.
Redit ad explicandā
progenieꝫ dauid quā
ante dimiſit cum ſobolē āram filij eſrom enumerans ꝑuenit ad iſai et ad fi
lios eius quoꝝ dauid nouiſſimus.
(iezabel.
Gezrahelitide. R. Gezrabel ciuitas ē ī q̄ hītauit naboth quē occidit
Daniel. Ra. Daniel qui in libro reguꝫ zelaab .i. vindicās patrē. quia

ſcđm hebꝛeos diſceptans cum miphiboſeth de queſtionibus legis victoꝛ apparuit·et patrez in eo vlciſci niſus eſt·ne irrideretur in diſputando ab homine debili vir bellicoſus.

¶ De egla ux. Querit̃ cur hec egla ſola vxoꝛ dauid dicat̃. Sed hec eſt michol q̃ inter multas ſola vxoꝛ dr̃·qꝛ eam ĩ adoleſcentia primã ac cepit vxorẽ·que in ꝑtu occubuiſſe dicit̃. Egla vero ĩterpꝛetat̃ vitula q̃ ſignificat ſynagogã q̃ legis iugũ inſcepit ſʒ laſciuiendo corrupit. Vñ ephraim vitula docta diligere triturã. Hãc noſter dauid ac cepit·qñ eam ſibi in teſtamẽto dato copulauit. In ꝑtu occubuit·qꝛ apparente verbo di in carne·ꝛ euangeliũ ꝑdicante·cũ per fidem bonoꝝ opm ſobolem gignere debuit:ſcãdaliʒata in paſſione eius ſibi mortẽ eternam aſ ſciuit.

¶ In hebron ubi. Quid p regnũ dauid in hebron vel in hieruſalem accipiat̃ librũ regum exponẽdo ꝑſtrinximus.

¶ Scriptũ ẽ in ſequẽtibus omẽ tps quo regnauit dauid·xl·anni regnauit ĩ hebrõ ſeptẽ annis·in hierlm xxxiij·Vñ queritur cur non in ſũma quadraginta anni ꝛ ſex mẽſes numerentur: Hebꝛei aũt dicũt·qꝛ dauid abſalon filiũ ſuũ fugerit ſex mẽ ſibꝰ coſqꝫ merito a ſũmo regni eiꝰ excluſos. Dicunt etiã qđ ſex mẽſibus in hebron ĩfirmitate corpis laborauit·ꝛ ideo ĩ regno nõ recte cõputari. Ex tũc enim dicunt euʒ regnaſſe in hebron·ex quo victis amalechitis de ſpolijs coꝝ miſit ſeniorib iuda·his·ſ·qui erãt ĩ hebron ꝛ alijs.

¶ Omnes hi filii dauid. Quia omnes filij xp̃i eternã palmã expectãt:ſed excipiunt̃ filij cõcubinaruʒ·q̃ nominatum inter ceteros non meruerunt nũari. Iudei enĩ heretici vel ſciſmatici huiꝰ ſocietatis cõſortiũ habere nõ poſſunt. Celeſtis eniʒ regni gloria filios dauid de nobili tm̃ coniugio expectat. Non ei heres erit filius ancille cum filio libere.

melitide. Tercium abſalon filium
† ſ vel tholomei. vel ptholomei.
maacha filię †ptolomai regiſ ieſſur
Quartum adoniam filium agith.
Quintum ſaphaciam ex abithal.
Sextum iethraaʒ de egla vxoꝛe
ſua. Sex ergo nati ſunt ei ĩ hebrõ:
vbi regnauit ſeptem annis et ſex
menſibus. Triginta autem et tri
buſ annis regnauit in hieruſalem
Poꝛro in hieruſalem nati ſunt ei
filij·ſamaa ꝛ ſobab ꝛ nathan ꝛ ſalo
ſ alias beth.
mon·quattuoꝛ de berſabee filia
amihel. Iebar quoqꝫ et eliſama
† ſhi duo nõ numerantur in libro regum
ꝛ eliphalech ꝛ †noge ꝛ napheg ꝛ ia
phie:necnon eliſama ꝛ eliade et eli
† ſquia omnes filii chriſti eternã
phaleg nouem. †Omnes hi filii da
palmã expectant
uid abſqꝫ filiis concubinarum·ha
bueruntqꝫ ſoꝛoꝛem thamar. Filiꝰ
ſgeneratõem dauid numerat per regum ſucceſſionemꝰ vſqꝫ ad tranſmigratõnem babilonis ſicut in libro regum.
autem ſalomonis roboam·cuius
abia filiuſ genuit aſa. De hoc quo
qꝫ natus eſt ioſaphat pater ioꝛaʒ·
qui ioꝛaʒ genuit ochoziaʒ·ex quo
oꝛtus eſt ioas·ꝛ huius amaſias
filius genuit azariam. Poꝛro aza
rię filiuſ ioathaʒ pꝛocreauit achaʒ
patrem ezechię·de quo natuſ ẽ ma
naſſes:ſed ꝛ manaſſes genuit am
mon patrem ioſię. Filij autem io

¶ Filii aũt ioſię. Ra. Quattuoꝛ filij ioſię legunt̃ hic·ſed in fine huius libri·et in libro regũ vbi ſucceſſio regũ numerant̃ tres tm̃·primus ioathaʒ·ſecundus eliachim quẽ nechao rex egipti verſo nõie vocauit ioachim. Tercius ſedechias. Iohannã ꝛ ſellum nõ leguntur ibi. Vñ hebꝛei opinantur qꝫ iohannã filiꝰ primogenitꝰ ioſię ioachaʒ ꝛ ſellũ dictus ſit. Vñ hieremias Hec dicit dñs deus ad ſellũ filium ioſię regem iuda·qꝛ egreſſus eſt de loco iſto·nõ reuertet̃ ꝛc. Sellũ nanqꝫ interpꝛetat̃ tranſlatus·qꝫ aũt dicat de ioachim natũ iechoniã ꝛ ſedechiam. Iechonias idẽ eſt qui ꝛ ioachin·qui pꝰ patrẽ ioachim regnauit in hieruſalem menſibus tribus ꝛ dieb decẽ. Sed ioachin qui ꝛ eliachim nabuch·cathenatũ duxit in babylonẽ cũ ꝑte vaſoꝝ domus dñi·cũ quo ezechiel adhuc puer tranſlatus ẽ vt ioſephus teſtatur. Daniel quoqꝫ ꝛ ananias ꝛ azariaſ ꝛ miſael ſicut ĩ pꝛĩcipio daniel̃ oſtenditur. Licet quidã eos cũ iechonia filio ioachim tranſlatoſ eſſe affirment·quia et hũc nabuch·trãſtulit ĩ babilonẽ cum reliqua ꝑte vaſoꝝ dñi·ꝛ theſauris domus regię·ꝛ matrem regis ꝛ eunuchos eius ꝛ iudices terrę ꝛ omẽs fortes exercituſ decẽ milia·p quo ſubſtitutus ẽ mathaniaſ qui ꝛ ſedechias patruus eius filius ioſię·q̃ ꝛ ſimiliter tranſlatuſ eſt in chaldeos.

ſię fuerunt pꝛimogenitus iohan
nan·ſecundus ioachi·tercius ſe
dechias·quartus ſellum. De ioa
chi natus eſt iechonias et ſedechi
as. Filij iechonię fuerunt:aſir q̃ ſa
latiel·melchiram·phadaia·ſenna
ſer·ꝛ iecemia·ſama et nadabia. De
phadaia oꝛti ſunt zoꝛobabel et ſe
mei. zoꝛobabel genuit moſollam·
ananiam et ſalomith·ſoꝛoꝛeʒ coꝝ:
ſ alias iochol.
aſabam quoqꝫ ꝛ ochol ꝛ barachiã
ꝛ aſadiam ioſabeſeth quinqꝫ. Fili
us autem ananię phaltias pater
hieſcię cuius filius fuit raphaia.
Huius quoqꝫ filius arnan ꝺ quo
ſ vel abdia.
natus eſt obdia·cuius filius fuit
ſecheniaſ. Filius ſechenię:ſemeia:
† ſ vel archtus. †† ſ alias egaal·alias ioagal
cuiꝰ filij †attus et ††egaal ꝛ baaria·
† ſ filii ſemechie cum patre ſuo ſemeia·filii enim eius tm̃ quinqꝫ ſunt.
et naaria·ꝛ ſaphat et ſeſa †ſex nume
ro. Filii naarię helioenai ꝛ ezechi
as et ezricaʒ tres. Filii elioenai od
uia ꝛ heliaſub et pheleia et accub
ſ vel anani
ꝛ iohannã ꝛ dalaia ꝛ annan ſeptẽ.

¶ C. IIII.

Filij iuda pha
res eſrom·ꝛ charmi ꝛ vꝛ
et ſobal. Rabia vero filius ſobal
genuit geth:de quo nati ſunt achi
ſ alias alech.
mai ꝛ laad. Hę cognatões ſarathi

¶ Aſir qui ſalathiel phadaia. Hęc vero nõ oĩa vniꝰ hõis ſũt vt hebꝛei volunt·ipẽ ẽ phadaia pater zoꝛobabel ꝛ ſemei·vnde in eſdra ꝛ ĩ matheo zoꝛobabel ſalathiel ſcribit̃. Et interpꝛetatur phadaia redemptus dñi. Aſir carceratꝰ. Salathiel frutex domi·quę oĩa cõueniunt doctoribus ſanctis·quoꝝ officio eccleſiaſticus ꝑplus generat̃·qui diuerſis afflictionib caſtigati·ꝑ gratiã domĩ redẽpti germina virtutũ tam ĩ ſe qꝫ in ſubditis ꝑferũt

¶ Sennaſer. Ipe eſt ſelbaſar cui cirꝰ annumerauit vaſa domꝰ domĩ·ſicut in eſdra dr̃. Eſt aũt ſennaſer plaſmatus·ſelbaſar tribulatus·q̃ cuſtodib vaſoꝝ dei cõgruũt·i·ſanctarũ animarũ·quibꝰ xp̃o quẽ cyrus nõie et ꝛ abſolutõe ſignificauit cui dicitur. Poſtula a me et d·t·g·h·t·et q̃ captiuitatem humani generis relaxauit ſanctas animas cuſtodiẽdaſ annumerauit·quę ſunt vaſa domini numerata·qnia nouit dominꝰ qui eiꝰ ſunt.

¶ C. IIII.

¶ Quõ phareſ ꝛ eſrõ ꝛ tres q̃ ſequũtur filij iudę eſſe dicũt̃:cũ alibi phares ꝛ zaram filios iudę eſrõ filiũ phares legimꝰ·ſed hebꝛei aſſerũt mutatis nõibus eoſdem filios iudę quos ſcriptura alijs nominibus alibi nominat hic eſſe expreſſos. Aiunt enim phares qui interpꝛetatur diuiſio ſuum nomen ꝓpꝛium hic habere. Eſrom autem eſſe zaram:ſed eſrom interpꝛetatur atriũ· zaram oꝛtus. Charmi quoqꝫ eſſe heber. Nam charmi interpꝛetatur vinea mea. Her vigilans. Vr autẽ dicunt eſſe onã·ſed vꝛ interpꝛetatur ſiniſtra· Onã murmuratio·ſobal vero eſſe ſela minimũ filioꝛuʒ iudę·quos peperit ei Sue. Interpꝛetatur aũt ſobal ſpica vel vana vetuſtas·ſela miſſus vel vmbra eius.

Aſabel. Ra. Hanc ſuſpicantur eſſe matrē ſanſonis de ſtirpe iude generatam cuius maritus manue de tribu dan· qui ⁊ de ſaraba in libro iudicum eſſe legitur.
Geddoꝛ et ezer. Ra. Loca ſunt a filijs vr poſſeſſa· ſed mirū ꝙ hic dicit vr patrē bethleem cū ſupius ſalma dictus ſit pater eius· niſi forte patrē hic appellet parentē: qꝛ vr fuit pater ſalma q̄ fuit pater bethleem.
Fuit aūt iabes. Ra. Videt' ordo confuſus q̄a nnmeratis filijs· baala ⁊ naara ſubito inducit cognatōēz arabel filij aran· ⁊ cōſequent' narrat de iabes. Sed hebꝛei dicunt ꝙ aſur de baala genuit ethā· ⁊ ille chus. Chꝰ aūt ſobaba· ⁊ ſobaba iabes q̄ fuit doctoꝛ ſcribarū. Inter chus ⁊ iabes iſerūt cog̃tōēs arabel· vl' abarabel· alias aral· qꝛ ipſe eſt obab filius aram· i· ietro cognati moyſi· ⁊ qꝛ iabes docebat eos inſerti ſūt in eius progenie quaſi a maioribus eiꝰ geniti.
Et mater eius. Synagoga de q̄ xp̄s natus ē· que peperit eū in doloꝛe: qꝛ de aduentu eius ꝓpter īfidelitatem doluit. Vn̄ iudei inuidentes dicebant: Si dimittimus eū ſic oēs credent in eū.
Inuocauit uero iabes. Hoc cōuenit xp̄o quē pater ſanctificauit ⁊ miſit ī mundū. De quo dr̄. Ecce agnus dei qui tol· pec· mundi ⁊c. Hunc benedixit deus multiplicatione filioꝝ· quos per aquaz baptiſmi ſacroſancta parit eccl'ia. Dilatauit terminos eius· qꝛ omniū gentiū dedit ei hereditatē· ⁊ poſſeſſionē eius extendit vſqꝫ ad terminos terre. Cū quo fuit manꝰ dn̄i· qꝛ potentia deitatis ꝑ eū virtutes ⁊ miracula fecit· ipſe quoqꝫ eſt virtꝰ dei ⁊ ſapientia· ꝑ quē pater cōdidit omnia q̄ in celis ⁊ in t̄ra· cui malitia iudeoꝝ nocere n̄ potuit· qui d' ſe ait: venit princeps huius mundi· ⁊ in me nō habet quicq̄. Per eū quoqꝫ benedicunt' mēbra eius· i· eccleſia. cui ꝑ yſaiam dr̄: Dilata locum tentoꝛij tui ⁊c. Cū eo eſt manꝰ dn̄i: qꝛ in ipſa oꝑatur filius dei· qui eſt brachiū ⁊ dextra patris. Et porte inferi non p̄ualebunt aduerſus eum· nec dyabolus dominabitur ei· quia data ē p̄tās ſup oēm v̄tutem inimici.

Iſta quoqꝫ ſtirps etham: iezrahel ⁊ ieſema ⁊ iedebos. Nomen quoqꝫ ſoꝛoꝛis eoꝝ· aſabel phuni. Phuniel autem pater geddoꝛ· et ezer pater oſa. Iſti ſunt filij vr primogeniti ephꝛata patris bethleē. Aſſur vero patris thecue erāt due vxoꝛes alaa ⁊ naara: Peperit autem ei naara oozam ⁊ epher ⁊ theman ⁊ aaſtari. Iſti ſunt filij naara. Poꝛro filij alaa ſereth yſaar et ethan. Chus autē genuit anob et ſoboba et cognatōnem abarel filii arim. Fuit autem iabes† inclitus pꝛe fratribus ſuis: et mater eius vocauit nomen illius iabes dicēs: quia peperi cum in doloꝛe. Inuocauit ergo iabes deuz iſrael dicēs: ſi benedicens benedixeris mihi· ⁊ dilataueris terminos meos· ⁊ fuerit manus tua mecum· et feceris me a malicia non oppꝛimi: ⁊ p̄ſtitit deus que p̄catus eſt. Caleph autem frater ſua genuit machir: q̄ fuit pater eſthon. Poꝛro heſthon genuit betharapha· ⁊ pheſſe· ⁊ thena patrem† vꝛbis naas. Hi ſunt

[interlinear glosses: ſ a quo ciuitas ierhael. · ſ ali· ozer. · ſ ſoꝛoꝛis moyſi et aaron · ſ filii eſrom· et abie fratris caleph. · ſ alias opher · ſ alias aral · † ſ qꝛ redemptoꝛ noſter ſup oēm altitudinē ſanctoꝝ potentia virtutis eminuit· vnde ſpecioſus forma p̄ filiis hoīm ⁊c· et vnxit te d· d· t· o· l· p· c· t. · † ſ bethleē ſcꝫ vel matris yſai qui alibi naias dr̄.]

Caleph aūt frater. Rabanꝰ. Legimus ſupꝛa caleph eſſe filium eſrom' cuius fratres fuerunt ram ⁊ ierameel. Aiunt ergo hebꝛei ram caleph fratrem ſuam h̄ appellari. Et interpꝛetatur ram excelſus· ſua humiliſ· quod iudaico populo ꝯuenit· quia excelſus fuit ī cultu vnius dei et potētia regni: ſ; qꝛ dei filiū ſuſcipe noluit humilis factꝰ ē atqꝫ vil'· vt fiāt primi nouiſſimi.
Recha. Ra. Quidaz putant recha nomine dauid nuncupari· eſt eū recha tener· vnde dauid de ſe ait· ego ſum tener et vnctus rex· ipſe quoqꝫ q̄ſi vermiculus ligni tener eē dicitur· ideo aūt viri rechā dicunt'· qꝛ ꝓpter exprimendā genealogiam dauid hic annotati ſunt.
Saraias aūt ge· ioab. De ſaraia dr̄ ioab ꝓdiſſe q̄ iux̄ noīs īterpretatōz pr̄ vall' artificū· qꝛ d' filijſ eiꝰ fuerūt architecti· q̄ edificauerūt domū dn̄i. Artifices v̄o qui ī valle habitāt· poſſūt dici doctores legis q̄s ſcīa nō inflat· ſed charitas edificat· quos modeſtia ⁊ hūilitas exaltat· vt gamaliel· ⁊ paulus eius diſcipulus.
Ezra. Ra. Hier'. Aiunt hebꝛei eſram q̄ interpꝛetat' auxiliatoꝛ eē. Amrā patrē moyſi ⁊ aaron. Iether· i· auxiliū eſſe aaron· ⁊ mered q̄ rebellās eſſe moyſen. epher quoqꝫ vel opher id ē puluerē beldad fuiſſe· ialō v̄o meldach· qui duo de· lxx· ſenioribuſ fuerūt quoſ moyſes a deo accepit ad regendi populi auxiliū· tradunt enim moyſen poſt acceptam legem in heremo patri ſuaſiſſe vt matrem dimitteret· eo ꝙ ipſius amica eſſet· fuit enim filia leui· poſtq̄ amram duxit aliam ex qua habuit beldach et meldach.
Genuitqꝫ mariā. Ra. Samai moiſen intelligi volunt· q̄ interpꝛetatur celeſtis. Ieſba aaron· qui īterpꝛetatur collaudatio· patrē eſthamo. i. ignis manētis· quia filij aaron ſacrificia igne adolebant. Nomina vero que cōtinuatim ſequūtur omnia moyſi eſſe vocabula intelliguntur propter diuerſos actuſ. Iareth vocatur id ē· deſcendens· eo ꝙ de monte deſcenderit· cum tabulis lapideis pr̄ geddoꝛ· i· ſepis· q̄a q̄ſi ſepe ꝓpl'm lege circūdedit. Heber· i· victoꝛ qꝛ ꝑpl'z di ſeruitio iūxerit· pater zocho· i· pꝛophetie· qꝛ ꝯpletaꝝ doctoꝛ fuit· icuthiel. id ē· ſperans in deum· quia ſpem habuit vt de egipto ꝑpl'm liberare· pr̄ ionaa· q̄ interp̄tatur gubernatoꝛ· qꝛ populū ī heremo gubernauit· ⁊ doctrīa ſua quotidie gubernat.
Filie phara. Ra. Filiā pharaoīſ mrēz moyſi vocat· q̄ eē ſcd'm ꝓprietatē noīs filia domini nūcupatur· qꝛ bonā· ſ· volūtatē ī nutriēdo puero habuit· ⁊ a mered. i. moyſe accepta dr̄· qꝛ relictis ydol' ad dei cl'tū ꝯuerſa ē.
Per pater. Ra. Redit ad ꝓgeniē phares d' q̄ ortꝰ ē dauid vt ꝓgeniem iuda· d' q̄ oꝛta ē tribꝰ regia ī dauid termīaret. Tradūt eniz hūc fuiſſe elimelech virū noemi ī cꝰ tpe ꝓpter p̄uaricatoꝛes legi ſol ſtetit· vt viſo miraculo ꝯuerterent' ad dn̄z· qḋ qꝛ ꝯtēpſerūt īualuit fameſ· ⁊ q̄ ī chu iuda p̄oꝛ vidhat' īopia cogēte cū vxoꝛe ⁊ filijs p̄ria pulſꝰ ī ꝑegnatōe cū filijs moꝛtuꝰ ē.
Securus et incedens. Rab. Maalon· et chelion qui hic ſecurus

viri recha. Filii autez cenez othoniel ⁊ ſaraia. Poꝛro filii othoniel athat· maonathi. maonathi genuit ophꝛa. Saraias autem genuit ioab patrem vallis artificum. Ibi quippe artifices erant. Filij vero caleph filij iephone hir ⁊ hela· et nachem. Filijqꝫ bela· cenez. Filii quoqꝫ ialelel· ziph ⁊ zipha thiria ⁊ aſrabel. Et filii eſra iether· et mereth· et epher· ⁊ ialō. Genuitqꝫ mariam· et ſāmai· ⁊ ieſba· patrē eſthamo. Vxoꝛ quoqꝫ eius† iudaia peperit iared patrem gedoꝛ· ⁊ heber patrem ſocho· ⁊ ichutiel patrez zanoa. Hi autez filii bithie filie pharaonis· quam accepit mered· ⁊ filii vxoꝛis odaite ſoꝛoꝛis nathan patris ceila· garim ⁊ eſchama qui fuit de machati. Filii quoqꝫ ſimon ammon· ⁊ rena. filius anan et thilon· ⁊ filij iaſi zoeth et bēzoeth. Filii ſela filii iude. Her pater lecha ⁊ laada· pater mareſa† et cognatōes domus operantium byſſum in domo iuramenti· et qui ſtare fecit ſolem· viriqꝫ mendacii ⁊ ſecurus· et

[interlinear glosses: ſ vel athat. · † ſ hanc dicunt eſſe iochabeth matrem moiſi et aaron· · ſ alias odaie. · ſ vel eſchamoa. · ſ alias ethilon. · † ſ hic ponitur in memoriā priſtini nois illius qui ꝓpter impietatē a domīo percuſſus eſt. · † ſ qui cum beſelehel opus tabernaculi expleuerunt· · ſ tabernaculo federis·]

ꝛ incedens/ dicūtur fuiſſe in moab·q̄ꝛ vxores moabitides duxerūt. Unde in hebreo non principes ſed mariti dicunt̄ ſicut illius lingue doctores tradunt.

Que reuerſe. Noemi ꝛ ruth que reuerſe ſunt in bethleem audita panis vbertate.

Figuli habitantes. Figulos q̄ī plantationibus ꝛ ſepibꝫ laborant doctores intelligimus·qui formant et cōponunt vaſa domī fingere ei cōponere dicimus. Vn̄ cōpoſitores lutifigulos vocamus. Hi vineā dn̄i doctrina plantant ꝛ excolunt·exhortādo ꝛ orādo muniunt·hi apud regē in opibus ſuis morant̄. quia in fide xp̄i manentes q̄dq̄d dicūt quidq̄d agunt: ad gloriā dei faciūt.

Habitantes in planta. Progenies ruth que ī ipſis ſepibꝫ ꝛ plantationibꝫ habitaſſe dicit̄·qn̄ ad regiā dignitatē ꝛ munimentū plebis hec plātatio puenit.

Cōmoratiq̄ ſ·i·ſi·ſymeon. In geneſi ſex ſcribūtur·ſꝫ h̄ ſober p̄termittitur·q̄a nulla de eo progenies. Sed q̄dā noīa mutātur ſuis rationibꝫ. In geñ·ei gemuel·i·mare dei·hic nabuhel·i·le gens cū deo. Quidaꝫ in geñ·vocatur echabic aūt iarib·i·litigās q̄ꝛ de eo exiuit zambri qui cū madianite fornicans a phinee ſacerdote peremptus eſt. Jachī in geñ·i·p̄paratio·hic vero nomiatur zara·i·ortus.

Et vniuerſa cog. nō po·adequare. Quia ſymeon nō habuit tantam ſobolem quantā iudas. Unde in ioſue dr̄ ſymeon per cognatōnes ſuas accepiſſe hereditatē in medio filioꝝ iuda.

De ciuitates. Ut ſychelech ꝛ berſabee que iude fuerūt et a ſymeone inuaſe ſūt a dauid in priſtinā iude hereditatē redierūt.

incedens qui principes fuerunt in
ſ panem·
moab·ꝛ qui reuerſi ſunt in lehem.
ſ q̄ꝛ hec hiſtoria in ruth ſcribitur·
Hec autem verba vetera. Hi ſunt figuli habitantes in plantationibꝫ
† ſ quia ex eis rex dauid ortus eſt·cuius opera nimis efferuntur preconiis·
et in ſepibus †apud regem ī opibꝫ
ſ in bethleem·
eius: commoratiq̄ ſunt ibi. Filii ſymeon: namuel ꝛ iamin·iarib·zara·ſaul. Sellum filius eius: mabſam filius eius: maſma filius eius. Filii maſma: amuhel filius eius: zachur filius eius: ſemmei filius eiꝰ. Filii ſemei ſedecim et filie ſex. Fratres autem eius non habuerunt filios m̄ltos: ꝛ vniuerſa cognatio nō potuit adequare ſummam filioꝝ
ſ he ciuitates ex maxima
iuda. Habitauerunt autem in ber
parte pertinēt ad tribū iude
ſabee et molada et apharſual et in ballaa ꝛ in aſomech et ī tholad et ī
ſ vel ſicceleg
bathuel et in horma ꝛ ī ſichelech ꝛ in bethmarchaboth ꝛ in aſarſaſuſim et in betherai et in ſaarim. He ciuitates eorum vſq̄ ad regem dauid. Ville quoq̄ earū ethan ꝛ enet remon et thocen et aſan ciuitates quinq̄·et vniuerſi viculi eorum p̄ circuitum ciuitatum iſtarum vſ-
† ſ locus qui alibi cariathbaal.
q̄ ad †baal. Hec eſt habitatio eoꝝ et ſedium diſtributio. Moſobab quoq̄ et iemlech et ioſa filius amaſie ꝛ iohel iehu filius ioſabie filii ſaraie filij aſihel et elioenai ꝛ iacoba et ſuchua et aſaia et adihiel et iſimihel ꝛ banaia·ziza quoq̄ filius ſephei·filii allon·filij idaia·filii ſemri·filii ſamaia. Iſti ſunt nominati principes in cognationibus ſuis·et in domo affinitatum ſuaruꝫ multiplicati ſunt vehementer. Et profecti ſunt vt ingrederentur ī ga
ſ alias in
dor vſq̄ ad orientem vallis·et vt
ſ vel omnibus
quererent paſcua gregibus ſuis. Inueneruntq̄ paſcuas vberes et valde bonas·et terram latiſſimaꝫ et quietam ꝛ fertileꝫ·ī qua ante habitauerant de ſtirpe cham. Hi ergo venerunt quos ſupra deſcripſimus nominatim in diebꝰ ezechie regis iuda·et percuſſerūt tabernacula eoruꝫ·et habitatores qui inuenti fuerant ibi·ꝛ deleuerunt eos
ſ vel ad
vſq̄ in preſentem diem: habitaueruntq̄ pro eis·quoniā vberrimas paſcuas ibidem reppererunt. De filiis quoq̄ ſymeon abierunt ī mōtem ſeir viri quingenti·habentes p̄ncipes phaltiā et naariā ꝛ raphiā et ozihel filios ieſi·et percuſſerunt reliquias que euadere potuerant amalechitarum·ꝛ habitauerūt ibi pro eis vſq̄ ad diē hanc.

C. ~ V.

Filij quoqꝫ ruben primogeniti iſrael: ipſe quippe fuit primogenitus eiꝰ: ſed cū violaſſet thorum patris ſui·data ſunt primogenita eius filijs ioſeph filii iſrael: ꝛ non eſt ille repu
† ſ chriſtus de quo: non auferetur ſceptrū de iuda donec veniat qui m·ē·et·i·c·e·g· † ſ quia vnxit eū deus oleo leticie pre·ꝛc·
tatus in primogenituꝫ. Porro †iudas qui erat †fortiſſimus inter fra-
† ſ apoſtoli et doctores no·teſ·de quibus dr̄·pro patribus tuis nati ſunt tibi filii cō·c·p·ſ·o·t·
tres ſuos·de ſtirpe eius †p̄cipes
† ſ p̄mogeniti dignitas et p̄cipatꝰ regni ad chriſtū pertinent qui ē primogenitus mortuoꝝ et p̄ī ceps regū terre.
germinati ſunt: †Primogenita aūt reputata ſunt ioſeph. Filii ergo ruben primogeniti iſrael: enoch et

proficiſcūtur in gador vel gader q̄ īterp̄tatur ſepes eius·hec eſt eccleſia q̄ ē fideliū defenſio. Ibi ſunt paſcua vſq̄ ad orientē vallis·i·incarnatōem verbi·q̄ ſemetipſū exinaniuit ſerui formā accipiēs. In eo inueniunt̄ paſcua. Ipſe enī ait p̄ me ſi q̄s introierit īgredietur et egredietur·ꝛ paſcua īueniet v̄tutes·ſ. In eo terra latiſſima·ꝛ q̄eta id ē·gratia ſpiritusſancti copioſa. In q̄ ante habitauerāt de ſtirpe cham·ſignificat gentiū multitudinē ydola reliquiſſe·ꝛ ad vnius dī cultum confluxiſſe. Hi ergo venerunt quos ſ̄ deſcripſimus nominatim in diebꝫ ezechie regis iuda·hoc ē ī aduētu xp̄i. Ipſe eſt enī xp̄s dei virtus·quē ezechias·ſ·fortitudo dn̄i ſignificat·p̄cuſſerunt tabernacula eoꝝ ꝛc. percutit fide tabernacula impioꝝ·ꝛ habitatores impioꝝ·qn̄ abnegans impietatē oēm·ꝛ ſecularia deſideria per xp̄i baptiſmum a ſordibꝫ abluitur peccatoꝝ·poſtea ſtudens ſobrie iuſte ꝛ pie viuere in hoc ſcl'o·vt fiat q̄d ſcriptū eſt·ꝛ erit ī loco vbi añ dictū eſt nō plebs mea vos ibi vocabuntur filij dei.

Uiri quingēti. Patres noui t·q̄ abierūt ī mōtē ſeyr·ꝛ p̄cuſſerūt reliq̄as amalechitarū: q̄ꝛ ſupbiā huius mūdi cōculcātes deformitatē vicioꝝ comprimūt·hi q̄ttuor dicunt̄ q̄ꝛ euāgelica doctrina veracit̄ īſtructi·ſpūale bellū contra demones cōuenient̄ gerūt: p̄cuſſis reliquijs amalechitarū ibi habitabāt·q̄ꝛ expulſis demonibus ī loco vicioꝝ virtutes ſubſtituūt: q̄rū poſſeſſio hoīem efficit beatū vſq̄ ad diē hunc: q̄d ſ̄p dici poteſt vſq̄ ad fineꝫ mūdi: q̄ꝛ eccleſia vſq̄ ad finē mundi p̄manet·ī qua quotidie antiquꝰ hoſtis triumphatur.

Iſti ſunt princi·no. Deſcripta ſtirpe ſymeoīs ꝛ actibꝫ eoꝝ myſtice ſignatur·q̄ꝛ doctores ſancti·i·eccleſie·p̄cipes gregibꝫ xp̄i paſcua p̄uidētes.

Sed cū violaſſꝫ thorū ꝛc. Ideo ablata ſunt ruben primogenita: q̄ꝛ dormiuit cū bala cōcubina patris ſui: ꝛ data ſūt ioſeph filio iuniori: cuius p̄genies multiplicatur

⁊ excedit potentiam re
gni inter decem tribus
Myſtice aũt ſignificat
ruinam prioris ppli·q̃
vt primogenitus debe
bat ſacdotiũ ⁊ regnu ꝫ.
accipe: ſed q2 macula
uit ſtratũ patris ſui·i·
corpus xpi in quo erat
plenitudo diuinitatis
in cruce ſuſpendit ⁊ oc
cidit ꝓmogeniti digni
tas ad ſpũalez ioſeph
id ẽ·xpm ⁊ eccleſię po
pulum tranſlata ẽ· ad
quẽ pater. Tu es ſacer
dos in ęternũ ſm ordi
nem melchiſedech.

phallu·eſrom ⁊ charmi. Filij iobel
ſamaia filius eius·gog filius eiuſ·
ſemmei filius eius·micha fili⁹ ei⁹·
rechia filius eius· baal filius ei⁹·
† ſ hunc dicũt eſſe patrem oſee ꝓphete · quẽ rex
†beera filius eius· quez captiuum
aſſiriorũ cũ decem tribubus captiuauit.
duxit theglatphalaſar rex aſſirioꝝ
et fuit princeps i tribu ruben. Fra
tres autem eius et vniuerſa ꝯgna
tio quando numerabantur ꝑ fami
lias ſuas: habuerunt principes ie
hibel ⁊ zachariam. Porro bala fi
lius azaz filij ſamma filij iobel·ipe
habitauit in aroer vſq; ad nebo et
beelmeon. Cõtra orientalẽ quoq;
plagam habitauit vſq; ad itroituz
heremi: ⁊ flumẽ euphraten. Mul
tum quippe iumentoꝝ numerum
poſſidebat i terra galaad. In die
bus aũt ſaul pręliati ſũt cõtra aga
renos ⁊ interfecerũt illos: habita
uerũtq; ꝓ eis i tabernaculis eorũ
in omi plaga quę reſpicit ad orien
tem galaad. Filij vero gad e regio
ne eorũ habitauerunt in terra ba
ſan vſq; ſelcha: Iobel in capite: et
ſaphan ſecundus: ianai autem et
ſaphat in baſan. Fratres vero eo
rum ſcd̃m domos cognationũ ſua
rum: michael ⁊ moſollam et ſebe ⁊
iore ⁊ iachã ⁊ zie ⁊ heber ſeptẽ. Hi
ſ al·iora·alias ioara.
filij abiahil·filii vri·filii iara·filij
galaad·filii michael·filii ieſeſi·filii
ſ al·ieddu·alias geddo.
ieddo·filii buz. Fratres quoq; filij
ſ vel goni.
abdibel filii guni princeps dom⁹
in familiis ſuis·et habitauerunt i
galaad ⁊ in baſan ⁊ in viculis eiuſ·
⁊ in cunctis ſuburbanis ſaron vſ
q; ad terminos eorum. Omnes hi
numerati ſunt in diebus ioathan
regis iuda: et in diebus hieroboã

regis iſrael. Filii ruben ⁊ gad ⁊ di
midię tribus manaſſe·viri bellato
res ſcuta portantes et gladios· et
tendentes arcum·eruditiq; ad ꝑ
lia quadraginta quattuor milia et
ſeptingenti ſexaginta procedentes
ad pugnam·dimicauerunt contra
agarenos. Ithurei vero ⁊ naphei
et nodab ꝓbuerunt eis auxilium.
ſ dum filii iſrael deo ſeruierũt habuerunt eũ ꝓpi
cium ⁊ defenſorẽ cõtra hoſtes ſuos·cũ aũt eo relĩ
cto ydola coluerũt ſenſerunt vltorẽ quem habue
Traditiq; ſunt in manus eorũ aga
rant protectorem.
reni et vniuerſi qui fuerant cũ eis.
q2 deũ inuocauerũt cũ pręliarẽt·⁊ ex
audiuit eos· eo q2 credidiſſet i eũ·
Ceperuntq; omnia quę poſſede
rant·camelorũ quinquaginta mi
lia·⁊ ouium ducentaquinquagin
ta milia·aſinoſ duo milia·et anias
hominum centum milia. Vulnera
ti autẽ multi corruerunt. Fuit em̃
ſ ·i·ad internetõnem hoſtiũ auxilio dei pactũ.
bellum domini. Habitaueruntq;
ſ donec·ſ·ꝓ peccatis ſuis tra
pro eis vſq; ad tranſmigratõnez.
diti ſunt aſſiriis.
Filij quoq; dimidię tribus manaſ
ſe poſſederunt terraz a finibus ba
ſan vſq; ad baal hermon ⁊ ſanir ⁊
montem hermon. Ingens quip
pe numerus erat. Et hi fuerãt pri
cipes domus cognatõnis eorum·
ſ alias zerihel.
epher·ieſi·⁊ helihel·⁊ ezrihel ⁊ hie
ſ vel odoia.
remia et odaia et iedihel viri fortiſ
ſimi et potentes·et nominati du
ces in familijs ſuis. Reliquerunt
autem deum patrum ſuorum·et
fornicati ſunt poſt deos populo
rum terrę·quos abſtulit dominuſ
coraz eis·et ſuſcitauit deus iſrael·
ſpiritum phul regis aſſiriorum·et
ſpiritũ theglatfalaſar regis aſſur·⁊
tranſtulit ruben ⁊ gad ⁊ dimidiaz
tribum manaſſe·et adduxit eos in

Contra agare
nos. Veriſimile eſt
agar fuiſſe cethurã·cũ
in ſequentib⁹ dicat ru
benitas ⁊ gaditas ⁊ di
midiam tribũ manaſſe
cũ agerenis pugnaſſe·
⁊ ꝓ̨buiſſe illiſ auxiliũ
ituręos·nafęos ⁊ no
dab filios hiſmaelis.
Nodab ãt ẽ vt videt̃
qui i geneſi cedma di
cit̃·i·antiquoꝝ·vel an
tecedens.

Et ſuſcitauit de
us iſrael ⁊c. Notan
dum eſt q2 in regũ de
phul regem aſſyriorũ
a manahẽ filio gaddi
rege iſrl̃ accepiſſe mille
talenta argenti vt eſſ;
ei auxilio ⁊ firmaret re
gnum eius·nõ q2 cum
tranſtulerit in aſſyrios
et q2 teglathphalaſar
rex aſſur i diebus pha
cee regis iſrl̃ cepit abi
on ⁊ abel domum ma
acha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊

aſoꝛ ⁊ galaad ⁊ galile
am ⁊ vniuerſam terrã
neptalim: ⁊ tranſtulit
eos in aſſyrios. Po-
ſtremo narrat ꝙ ſal-
manaſar rex aſſyrioꝝ
oſee filiũ bela regẽ iſrl'
obſidendo tribus an-
nis ſamariam cepit: ⁊
tranſtulit iſrl' in aſſyri
os. ⁊ poſuit eos ĩ bay
la ⁊ in aboꝛ iuxta flu-
uium goꝛam in ciuita
tibus medoꝝ. Unde
queritur quomodo in
paralipo. dicãꝰ phul
et teglatphalaſar re-
ges aſſirioꝛum tranſtu
liſſe ruben et gad. ⁊ di
midiã tribum manaſ
ſe in baylam et aboꝛ ⁊
aram et fluuium go-
zan cũ malachim nar-
rꝫ ꝙ ſalmanaſar feciſſe
qui tranſtulit iſrael in
aſſirios. et poſuit in lo
cis ſupꝛadictis. Sed
reges aſſirioꝛum prio-
res hoc feciſſe dicunt'.
quia ceperunt cum gẽ
te aſſiriorum quod ea
dem gens in poſteris
perfecit. Arã quã pa-
ralipo. memoꝛat mala
chim pꝛetermittit. Au
tumant hebꝛei eſſe ra-
ges ciuitatem medoꝝ.

Iohannan. Pre
termiſſiſ aliȷs filiȷs leui
qui ſimilit' ſacerdotes
fuerũt in domo domi
iohannan ſpecialiter
laudat'. qꝛ viriliter re-
ſtitit ozie regi per ſe ſa
crificare volenti. ⁊ con
ſtantia anĩ ⁊ zelo legiſ
expleuit officium ſacer
dotis.

Porro ioſedech
Ioſedech dicunt eſſe
edram ſacerdotẽ. q̇ re
uerſus a babylone cũ
zoꝛobabel ⁊ filiȷſ iuda
reſtaurauit templũ do
mini ⁊ ciuitatẽ hieruſa
lem. qđ in libꝛo ſuo vi
detur demonſtrare cũ
dicit. Pꝰ hec ĩ regno
artaxerſis regis pſarũ
eſdras filꝰ ſaraie. filiȷ
azarie. filiȷ helchie. fi-
liȷ ſellũ. filiȷ ſadoch. fi
liȷ achitob filiȷ amarie
filiȷ azarie. filiȷ mara-
ioth. filiȷ zaraie. filiȷ
ozi. filiȷ bocci filiȷ abi-
ſue. filiȷ phinees. filiȷ
eleazar. filiȷ aaron.
Tradunt etiam eſdrã
eſſe malachiam pro-
phetam. qꝛ plura q̃ in
libꝛo eius ꝯtinent'. hic
etiã cõmemoꝛat dicẽs

ſ vel ala.
ale et aboꝛ et aara et fluuium go-
zan vſqꝫ ad diẽ hanc.

C. VI.

Filiȷ leui ger
ſon. caath. et merari.
Filiȷ caath: amrã. yſaar: hebꝛon ⁊
ozihel. Filii amram: aaron. moyſeſ
et maria. Filii aarõ: nadab et abiu
eleazar et ythamar. Eleazar genu-
ſ vel f.
it phinees. et phinees genuit abi-
ſue. Abiſue vero genuit bocci: et
ſ vel zarazã.
bocci genuit ozi. ozi genuit zaraiã:
ſ vel zarazas.
et zaraias genuit meraioth. Poꝛ-
ro meraioth genuit amariã. ⁊ ama
rias genuit achitob. achitob genu
it ſadoch: et ſadoch genuit achima
as. Achimaaſ genuit azariam. aza
rias genuit iohannã. iohannã ge-
nuit azariã. Ipſe ẽ qui ſacerdotio
functus eſt in domo quam edifica
uit ſalomon in hieruſalem. Genu-
it autem azarias amariam: et ama
rias genuit achitob. Achitob ge-
nuit ſadoch: et ſadoch genuit ſellũ
Sellum genuit helchiã: et helchi-
as genuit azariam. Azarias genu-
it zaraiã. et zaraiaſ genuit ioſedech
Poꝛro ioſedech egreſſus eſt quã-
do tranſtulit dominus iudã et hie
ruſalem per manus nabuchodo-
noſoꝛ. Filii ergo leui: gerſon caath
ſ de his in numeri.
et merari. Et hec nomina filioꝛum
ſ vel lobni.
gerſon: lobeni et ſemei. Filii caath
amram et yſaar ⁊ hebꝛon et ozihel
ſ vel moſi.
Filii merari: mooli et muſi. De au
ſ vel cognatões.
tem generatõnes leui ſcđm famili
† ſ vel lobni. vel lobena.
as eoꝝ. Gerſon: †lobeni filius eiꝰ
iaath filius eius. zãma filius eiuſ.
ioaa filius eius. addo filius eius.
zara filius eius. iethꝛai filius eiꝰ.

Filii caath: aminadab filius eius.
choꝛe filius eius. aſir filius eius.
helchana filius eius. abiaſaph fili
us eius. aſir filius eius. caath fili
us eius. vꝛihel filꝰ eius. ozias fi-
lius eius. ſaul filius eiuſ. Filii hel
chana: amaſai ⁊ achimoth ⁊ helca
na. Filiȷ helchana: ſophai filꝰ eiꝰ.
naath filiuſ eius. heliab filius eiꝰ.
hieroam filius eius. helchana fili
us eius. Filii ſamuel: pꝛimogenitꝰ
† ſ qui in libꝛo regũ iohel.
†vaſſeni et abia. Filii autẽ merari.
ſ vel lobeni.
mooli: lobni filius eius. ſemei filꝰ
eius. oza filius eius. ſamaa filius
eius. aggia filius eius. aſaia filiuſ
eius. Iſti ſunt quos conſtituit da
uid ſuper cantoꝛes domus domi-
ni ex quo collocata eſt arca: ⁊ mi-
niſtrabant coꝛam tabernaculo te-
ſtimonii canentes donec edificarꝫ
ſalomon domum domini in hieru
ſalem. Stabant autẽ iuxta oꝛdinẽ
ſuuꝫ in miniſterio. Hi vero ſunt q̇
aſſiſtebant cũ filiis ſuis. De filiis
caath. hemã cantoꝛ filius iohel: fi
liȷ ſamuel. filii helchana. filiȷ iero-
ſ vel thau.
am. filii heliel. filii thou. filii ſuph.
filii helchana. filii iohel. filii ma-
ſ alias maſai.
ath. filii amaſai. filii helchana. filii
iohel. filii azarie. filii ſophonie filii
thaath. filii aſir. filii abiaſaph. filii
choꝛe. filii iſaar. filii caath: filii le-
† ſ cognatõe. ſcriptura eni ꝓpinquos fratres ap
ui: filii iſrael. Et †frater eius aſaph:
pellat.
qui ſtabat a dextris eius. Aſaph fi
lius barachie. filii ſamaa. filii mi-
chael. filii baſie. filii melchie. filii
ſ alias athnai.
athanai. filii zara. filii adaia. filii e
thã: filii zãma. filii ſemei. filii ieth.
filii gerſon: filii leui. Filii autẽ me
rari fratres eoꝝ ad ſiniſtram: ethã

Labia ſacerdotis cu-
ſtodiunt ſciãm. ⁊ l. re-
de. oꝛe eius ⁊c. Aliȷ aſ
ſerunt ioſedech eſſe pa
trem ihesu ſacerdotis
magni. Ezram ꝺo cẽ
ſacerdotem. virũ iuſtũ
⁊ glorioſum.

Abia. Hic vt he-
bꝛei tradunt iudex cõ
ſtitutꝰ munera accipie
bat. qđ iohel qui ⁊ vaſ
ſeni ſenioꝛ eius filius
ſciens. nõ coꝛrigebat.
Ideo vterqꝫ peccaſſe
dꝛ ſm hebꝛeos. Vnđ
factum eſt cũ ſenuiſſet
ſamuel poſuit filios ſu
os iudices iſrael ⁊c.

Iſti ſunt quos
Anticipando de offi-
ciȷs cantoꝝ dauid qui
oꝛgaĩs muſicis laudes
deo canebant cũ eoꝛũ
genealogiã narraret
ꝓlibauit. ſuo ãt oꝛdine
q̃to id feciſſent demõ
ſtrabit.

Ethan filꝰ chu-
ſi. Ethan vnꝰ de can
toꝛibus tribus qui co
ram dauid ĩ cimbalis
laudẽ dei cõcrepabãt
Et notandum ꝙ ſicut

fuerunt tres filij leui·
caath· gerſon·ꝛ mera
ri·ita tres cãtores emã
de caath·aſaph d' ger
ſon· ethan de merari.
Myſtice ãt ſignificat
ſanctos doctores· qui
ſancte trinitatiſ fide ĩ-
buti ſcd̃m diſpenſatio
nem veri dauid p̃dica
tionem euangelij toti
mundo annunciant.
Leuitę qui or-
dinati ꝛc. Quia om
nis ordo eccleſiaſticus
ſcd̃m apoſtoloꝝ tradi
tõem ꝛ qui primatum
tenent totũ miniſteriũ
agant in eccleſia dei.
Vñ· vt ſcias quomõ
oporteat te cõuerſari ĩ
domo dei quę ẽ eccle
ſia dei viui ꝛc.
Aaron. Xp̃m ſi-
gnificat·filij eius eccle
ſię populum cui dicit.
Vos eſtis genꝰ electũ
regale ſacerdotiuʒ ꝛc.
quẽ ſummus pontifex
docuit ſup altare fidei
holocauſtuʒ bonorum
opm̃ ꝛ ĩcenſum oratio
nis offerre·ꝛ vt p̃caret
pro iſrael·i·p ſtatu ec-
cleſię ſm̃ p̃cepta legis
ꝑ moyſen datę. Rep-
perit autẽ genealogiã
aarõ vſq; ad achima
as·qđ pro laude eiꝰ fa
ctum videt· q2 fidelis
fuit dauid in omnibꝫ.

filius chuſi·filii abdi: filij maloch
filij aſabie: filii amaſie·filij helchie
filij amaſai·filij bonni·filij ſomer·
filii mooli·filii muſi·filii merari·fi
lii leui. Fratres quoq; eorũ leuitę
qui ordinati ſunt ĩ cunctũ miniſte
riũ tabernaculi domus dñi. Aarõ
vero ꝛ filii eius adolebant incenſũ
ſup altare holocauſti·ꝛ ſuper alta-
re thimiamatis ĩ om̄e opus ſancti
ſanctorũ·ꝛ vt precarentur pro iſrˡ
iuxta omnia q̃ preceperat moyſes
ſeruus dei. Hi ſunt aũt filii aaron
Eleaſar filius eius·phinees filius
eius·abiſue filius eius·bocci filiꝰ
eius·ozi filius eius·zaraia filius
eius·meraioth filius eius·amaria
filius eius·achitob filius eius·ſa-
doch filius eius·achimaas filius
eius. Et hec habitacula eorũ ꝑ vi-
cos atq; confinia filioꝝ ſcʒ aaron
iuxta cognatões caathitarum. Ip
ſis enim ſorte contigerant. Dede-
runt igitur eis hebron in terra iu-
da· et ſuburbana eius per circumi
tum: agros autem ciuitatis et vil-
las caleph filio iephone. Porro
filiis aaron dederunt ciuitateſ ad
confugiendum hebron et lobna et
ſuburbana eius. Iether quoq; et
ſal'eſthoma.
eſthemo cum ſuburbanis ſuiſ: ſed
et helon et dabir cum ſuburbanis
ſ vel a.
ſuis· aſan quoq; et bethſemes et
ſuburbana eorum. De tribu auteʒ
beniamin gabea et ſuburbana eiꝰ
et almath cũ ſuburbanis ſuiſ. ana
thoth quoq; cuʒ ſuburbaniſ. Om
nes ciuitates tredecim cum ſubur
banis ſuis per cognatões ſuas.
Filiis autem caath reſiduis de co

gnatõne ſua·dederunt ex dimidia
tribu manaſſe in poſſeſſionem vr-
bes decem. Porro filiis gerſon ꝑ
cognatões ſuaſ de tribu yſachar
et de tribu aſar et de tribu neptali·
et de tribu manaſſe in baſan vrbeſ
tredecim. Filiis autem merari per
cognatões ſuas de tribu ruben·
et de tribu gad et de tribu zabulõ·
dederunt ſorte ciuitates du odeci
Dederunt quoq; filii iſrael leuitis
ciuitates et ſuburbana eorum. De
deruntq; per ſortem ex tribu filio-
rum iuda·et ex tribu filiorum ſime
on·et ex tribu filiorum beniamin
vrbes haſ quaſ vocauerunt nomi
ſalias ꝛ ex his.
nibus ſuis·et his qui erant ex co-
gnatõne filiorum caath. Fuerunt
q; ciuitates in terminis eorum de
tribu ephraim. Dederunt ergo eiſ
vrbes ad confugiendum: Sichẽ
cũ ſuburbanis ſuis in mõte ephra
im·et gazer cum ſuburbanis ſuiſ.
ſalias iecbmam.
hicmaan quoq; cum ſuburbanis
ſuis et bethoron ſimiliter·necnon
et helon cum ſuburbanis ſuis et
gethrẽmon in eũdem modũ. Por
ro ex dimidia tribu manaſſe aner
ſalias baalam.
et ſuburbana eius. Balaam et ſub
urbana eius. His videlicet qui d
cognatõne filiorum caath reliqui
erant. Filiiſ autem gerſõ de cogna
tõne dimidię tribus manaſſe gau-
lon in baſan et ſuburbana eius: et
aſtaroth cum ſuburbanis ſuiſ. De
tribu yſachar·cedes et ſuburbana
eius: et daberith cum ſuburbais
ſuis· Ramoth quoq; et ſuburba-
na eius·et anem cum ſuburbanis
eius. De tribu vero aſer maſal cuʒ

ſuburbanis ſuis: et abdon ſimilr
Aſach quocꝫ ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ ro
ob cum ſuburbanis ſuis. Porro
de tribu neptalim cedes in galilea
et ſuburbana eius. Amon cū ſub-
urbanis ſuis. et chariathai et ſub
urbana eius. Filiis autem merari
reſiduis. De tribu zabulon remmo
no et ſuburbana eiꝰ: et thabor cuꝫ
ſuburbanis ſuis. Trans iordaneꝫ
quocꝫ ex aduerſo hiericho contra
orientem iordanis. De tribu rubē
boſor in ſolitudine cum ſuburba-
ſ vel iaſſa.
nis ſuis: et iaſa cū ſuburbaīs ſuis
Kademoth quocꝫ ⁊ ſuburbana eꝰ
et miphaath cum ſuburbanis ſuiſ
Necnō et d tribu gad ramoth ī ga
laad et ſuburbana eiꝰ. et manaim
cum ſuburbanis ſuis. Sed et eſ-
bon cum ſuburbanis ſuis. et iezer
cum ſuburbanis ſuis.

C. VII.

Porro filij iſa
char thola et phua ⁊ ia
ſalias ſamrom.
ſub. et ſamaron quattuor. Filii tho
ſalias hie.
la ozi et raphaia et ieribel. et iemai
et iepſem et ſamuhel principes p
domos cognatōnum ſuarum. De
ſtirpe thola: viri fortiſſimi numera
ti ſunt ī diebus dauid vigintiduo
milia ſexcenti. Filii ozi: et iezraia.
de quo nati ſunt michael. et oba-
† ſannumerato patre qui vnicꝰ fuit patris ſui.
ſal. iſai.
dia et iohel et ieſia† quincꝫ omnes
principes. Et cum eis per familias
et populos ſuos accincti ad prę-
lium: viri fortiſſimi trigintaſexmi-
lia. Multas eniꝫ habuere vxores
et filios. Fratreſcꝫ eorum per om-
nem cognatōnem iſachar. robuſtiſ
ſimi ad pugnādum octogintaſep-
tem milia numerati ſūt. Filii benia
min bale et bochor. et iadihel treſ.
Filii bale eſbō et ozi et oziel et hie
rimoth ⁊ vrai quincꝫ. principeſ fa
miliarnm et ad pugnandum robu
ſtiſſimi. Numerus autem eorum
vigintiduomilia et trigintaquattu
or. Porro filii bochor zamira ⁊ io
as et eliezer et elioenai et amri et
hierimoth et abia et anathoth ⁊ al
mathan. Omnes hi filii bochor.
Numerati ſunt autem per famili-
as ſuas principes cognatōnū ſua
rum ad bella fortiſſimi viginti mi-
ſalias ia.
lia et ducenti. Porro filii iedihel
balan. Filii autem balan. iehus et
† ſ a quo egreſſi ſunt beniamite. qui nefario con
cubitu occiderūt vxorē leuite.   ſ alias io
†beniamin ⁊ ahoth ⁊ chanana ⁊ io
na.
than et tharſis ⁊ chaiſaar. Omneſ
ſ vel ie.
hi filii iadihel principes cognatō-
num ſuarum viri fortiſſimi decem
et ſeptē milia et ducenti ad pręliuꝫ
procedentes. Sephan quocꝫ ⁊ a-
ſalias ſer.
phan filii hir et aſim filii aher. Fi-
lii neptalim: iaſiel et guni. et aſer ⁊
† ſ cōcubine iacob ancille rachelis matris nepta
ſellum filii† bala. Porro filius ma
lim a quo iſti ſunt generati.
naſſe ezribel. Concubinacꝫ eius ſy
ra: peperit machir patrem galaad
Machir autem accepit vxores fi-
ſalias happhim.
liis ſuis. happron et ſephan. et ha
buit ſororem nomine maacha: no
men autem ſecundi filii ſalphaat.
† ſque in libro numerorū petunt a moyſe heredi
Natęcꝫ ſunt ſalphaat †filię. Et pe-
tatē inter fratres ſuos.
perit maacha vxor machir filium.
vocauitcꝫ nomē eiuſ phares. Por
ro nomen fratris eius ſares: et fi-
ſal. reben.
lii eius vlam et recem. Filius autē
vlam badan. Hi ſunt filii galaad
filii machir filii manaſſe. Soror

Omnes hi filii. Vbicuncꝫ in lege ſcri
bitur omēs hi filij iſtiꝰ
vel illius aut p merito
rum excellētia ē. aut p
meritorū deterioratōe
vt eius dicantur eſſe fi
lij. cuius fuerunt imita
tores.

Concubinacꝫ eiꝰ
⁊c. Hec dicitur fuiſſe
filia filij balan quę in
ęgyptū fame cogente
a patre venalis ducta
a manaſſe qui horreis
pręerat cibarijs. patri
datis. in cōiugiū miſe
ricorditer ſuſcepta ē.

Happhron et
ſephan. Prioris fi
lij machir hec duo no
mina eſſe dicunt. ſꝫ ſe-
cundnm eſſe ſalphaat
⁊ eorꝫ ſororeꝫ maachā
quā eſrom cū ſexagita
eſſet annorum accepit
vxorē que pepit ei filiū
ſegub. ſicut ſupra di-
ctum eſt.

Soror aūt eiꝰ. Soror vlam filij pha
res filij machir vt p̄di
ctum eſt. hanc quidaꝫ
tradūt eſſe matrē ibu

filij naue qui vir deco
rus nuncupat᷑:ob inſig
ne virtutis ⁊ principa-
tus. Alij dicūt debbo-
ram vxoꝛem lapidoth
propheti ſſam.
Filij aūt ephra
im. Fabulātur hebꝛei
ꝙ filij ephraim congre
gata multitudīe viuen
te patre conati ſunt ad
terram promiſſionis re
uerti: ⁊ in geth paleſti-
noꝝ occaſi ſunt. Unde
ceterę tribus per deſer-
tum adducuntur. ne vi
derent oſſa fratrum ſu
oꝛum. ⁊ in pſalmo dicit᷑
Filij effren cōuerſi ſūt
in die belli.

autem eius regma: peperit virum
decoꝛum et abiezer et moola. Erāt
autem filij ſemida ahin et ſichem.
et lechi et aniam. Filij autē ephra-
im ſuthala. bareth filius eius. tha
ſ alias eladan.
ath filius eius. elada filius eius.
ſ alias thaath.
thabad filius eius. ⁊ huius filius
ſ alias oaph.
zadab. et huius filiꝰ ſuthala. et hꝰ
filius ezer ⁊ elad. Occiderunt aūt
eos viri geth indigne: qꝛ deſcen-
derant vt inuaderent poſſeſſiones
eoꝝ. Luxit igit᷑ ephraim pater eoꝝ
† ſ patriarche qui adhuc ſupererant vel cognati
multis diebꝰ. Et venerunt † fratres
qui ſepe fratres dicuntur.
eius vt cōſolarētur eū. Ingreſſuſ-
ꝙ eſt ad vxoꝛē ſuā. quę concepit ⁊
peperit filiū et vocauit nomē eius
beria. eo ꝙ in malis domus eius
oꝛtus eſſet. Filia aūt eius fuit ſara
quę ędificauit bethoꝛon inferioꝛē
⁊ ſuperioꝛē ⁊ ozenſara. Poꝛro fi-
lius eius rapha et reſeph et thale
de quo natus ē thaan: qui genuit
laadon. Huius quoꝙ filiꝰ amiud
genuit eliſama: dꝫ quo ortus ē nun:
qui habuit filium ioſue. Poſſeſſio
aūt eoꝛū ⁊ habitatio bethel cum fi
liabus ſuis: ⁊ cōtra oꝛientē noꝛan
ad occidentalez plagā gazer ⁊ filię
eius. Sichen quoꝙ cum filiabus
ſuis vſꝙ ad aza cū filiabus eius.
Juxta filios quoꝙ manaſſe beth
ſ alias thanaz.
ſan. ⁊ filias eius. thanath et filias
eius. mageddo ⁊ filias eiuſ. doꝛ ⁊
filias eius. In his habitauerūt fi
ſ alias iemna.
lij ioſeph filij iſrl᷑. Filij aſer iomna
⁊ ieſua ⁊ iſui ⁊ baria ⁊ ſara ſoroꝛ eo
rū. Filij aūt baria heber ⁊ melchi-
el. ipſe ē pater barzait. Heber aūt
ſ alias iotham.
genuit iephlat ⁊ ſomer ⁊ otham et
ſuaa ſoroꝛē eoꝝ. Filij iephlat pho
ſec et chamaal et aſoph. hi filij ie-
phlat. Poꝛro filij ſomer achi. ⁊ ro
aga. ⁊ iaba. ⁊ arā. Filij autē helem
fratris eius ſupha ⁊ iemna ⁊ ſelleſ
⁊ amal. Filij ſupha ſuae arnaphed
ſ alias od:
⁊ ſual ⁊ beri ⁊ iāra et boſoꝛ et odoꝛ
⁊ ſama ⁊ ſaluſa ⁊ iethran ⁊ bera. Fi
lij iether. iephone ⁊ phaſpha ⁊ ara
Filij aūt olla arec ⁊ anihel et reſia.
Omnes hi filij aſer: pꝛincipes co-
gnationū electi atꝙ foꝛtiſſimi du-
ces ducum. Numerus aūt eoꝛum
ętatis quę apta eſſet ad bellum vi
ginti ſex milia.

C. VIII.

Beniamin aūt
genuit bale primogeni
tū ſuum: aſbal ſecundū. abara ter-
ſ alias nabua.
cium. noaba quartū. ⁊ rapha qui-
tum. Fueruntꝙ filij bale: addoar
et gera et abiud: abiſue quoꝙ ⁊ ne
ſ alias achoe.
man et ahoe: ſed et gera et ſephu-
ſ alias aoth.
phan et vram. Hi ſunt filij ahod.
pꝛicipes cognationū habitantiū i
ſ ſepulchrū.
gabaa qui tranſlati ſūt in manath
ſ alias nooman. ſ alias haia.
Naman autem ⁊ achia ⁊ gera. ipſe
trāſtulit eos. ⁊ genuit oza ⁊ abiud
ſ alias ſaarahun.
Poꝛro ſaarim genuit in regione
moab poſtꝙ̄ dimiſit vſim et bara
vxoꝛes ſuas. Genuit aūt de edes
ſ vel o.
vxoꝛe ſua iobab et ſebia et muſa et
ſ alias molchom.
melchom. iebus quoꝙ et ſechia.
ſ alias marmath.
et marma. Hi ſunt filij eius pꝛinci
pes i familijs ſuiſ. mehuſim vero
genuit abitob ⁊ elphaal. Poꝛro fi
ſ alias ſamad.
lij elphaal heber ⁊ miſaam ⁊ ſama
ſ alias lod.
Hic ędificauit ono ⁊ loth. et filias
ſ alias bar.
eius. Bara autē et ſama pꝛincipes
cognationū habitantiū i abialon.
ſ quia vlti ſunt fratres ſuos filios ephraim.
Hi fugauerunt habitatoꝛes geth

Qui trāſlati ſūt
in manath. Quan-
do pro ſcelere in vxoꝛē
leuitę gladio coꝛruerūt
⁊ ſexcenti tantum remā
ſerunt.
Naman aūt et
achia. Principes fu
erunt. ſed gera ſe ſubdi
derunt. Unde ſingula
riter dicitur ipſe trāſtu
lit eos de quo exijt pro
genies gera qui fuit pa
ter ſemei.

ſ alias his.
⁊ baio et ſeſach. et hierimoth et za
badia et arod et heder. Michael
quoqꝫ ⁊ ieſpha ⁊ ioaa ⁊ filia baria
⁊ zadabia ⁊ moſſollam et ezeci. et
heber ⁊ ieſamari ⁊ iezlia ⁊ iobab fi
ſ alias zacri.
lij elphaal ⁊ iacim ⁊ zecri ⁊ zabdi ⁊
helioenai ⁊ ſelethai ⁊ elihel ⁊ ada-
ia et baraia et ſamarath filij ſemei
Et ieſphā et heber et helihel et ab
ſ alias chanan.
don et zechri et hanan et anania ⁊
ſ alias alā.
ailam ⁊ anathothia et iephdaia et
phanuel filij ſeſac Et ſamſari ⁊ ſoo
ria ⁊ otholia et ierſia et helia et ze-
chri filij ieroam. Hi patriarche et
cognationū principes: qui habita
uerunt in hieruſalem. In gabaon
aūt habitauerūt abigabaon. et no
mē vxoris eius maacha. filiꝰ quo
qꝫ eius primogeitus: abdon ⁊ ſur
⁊ cis et baal et nadab. Nedur quo
qꝫ et abio ⁊ zacher ⁊ macelloth. Et
macelloth genuit ſamaa. Habita-
ueruntqꝫ ex aduerſo fratrū ſuoruz
in hieruſalem cum fratribus ſuis.
Ner autē genuit cis. et cis genuit
ſaul. Porro ſaul genuit ionathan
ſ alias aminadab. ſ alias hiſbaal.
et melchiſue ⁊ abinadab et eſbaal
ſ alias miphibaal.
Filius aūt ionathan meribaal: ge
nuit micham. Filij micha: phiton
et melech ⁊ thara ⁊ ahaz. ⁊ ahaz ge
nuit ioiada ⁊ ioiada genuit almot
⁊ aſmoth et zāri. Porro zamri ge
nuit mooſa. et mooſa genuit baa-
ſ alias raphaia.
na. cuius filius fuit rapha. de quo
ortus eſt elaſa. q̄ genuit aſel. Por
ro aſel ſex filij fuere his nominibus
Ezricam bochru hiſmahel. ſaria
obadia anan. Omnes hi filij aſel.
ſ alias aſech.
Filij autē eſech fratris eius vlam
ſ alias ieus.
primogenitus: et vs ſecūdus. ⁊ eli
phalech tercius. Fuerūtqꝫ filij vlā
viri robuſtiſſimi et magno robore
tendentes arcum: ⁊ multos habē-
† ſ numerus refertur ad filios vlam vt ſit ſenſus
tes filios ac nepotes vſqꝫ ad †cētū
fuerūt filii vlā centū quinquagīta ꝑ hiberbaton.
quinquagintaquiqꝫ milia. Om̄s
hi filij beniamin.

C. IX.

VNiuerſus er
ſ per dauid vel per ſa
go iſrael dinumeratus
lomonē: vel per quelibet aliū regem.
eſt ⁊ ſumma eorū ſcripta ē in libro
† ſ partim per teglaphalaſar. partim ꝑ nabucho
regum iſrael ⁊ iuda. † Tranſlatiqꝫ
donoſor.
ſunt ī babylonē ꝓpter delictū ſuū
Qui aūt habitauerūt primi in poſ
ſeſſionibus ⁊ in vrbibus ſuis iſrl'
⁊ ſacerdotes ⁊ leuite et nathinnei
ꝯmorati ſunt in hieruſalē de filijs
iuda ⁊ de filijs beniamin. De filijs
quoqꝫ ephraim et manaſſe Othei
ſ alias rai.
filius amiud filiꝰ ſemri. filij omroi
filij bonni. De filijs phares filij iu
da: et de ſiloni aſaia primogeitus
et filij eius. De filijs aūt zara iehu
hel: et fratres eorꝫ ſexcētinonagin-
ta. Porro de filijs beniamin: ſalo
filius moſollaz filij oduia. filij aſa
ſ vel helam.
na et iohania. filiꝰ ieroam et ela fi-
lius ozi. filij mochori et moſollam
filiꝰ ſaphathie. filij rahuel. filij ie-
hanie et fratres eorum ꝑ familias
ſuas nongenti quinquagintaſex.
Omnes hi principes cognationū
ꝑ domos patrū ſuorū. De ſacerdo
tibus aūt: iedaia ioiarib et iachin
Azarias quoqꝫ filius helchie filij
moſollā filij ſadoch filij maraioth
filij achitob pontifex domus dei.
Porro adaias filius ieroam filij
† ſ alias maſia. alias maſa.
phaſor filij melchia et †maſaia filiꝰ

Nathinnei. Po
num vel in humilitate
ſeruientes. Hi ſunt ga
baonite quos ioſue vi
te donauit. et ſeruitio
tēpli deputauit. vt aq̄s
et ligna portarent.

Helchie. Hic fu
it ſacerdos magnus q̄
deuteronomiū inuenit
in templo domini in tē
pore ioſue. ⁊ dicitur pa
ter fuiſſe hieremie pro-
phete.

adibel filij iezra filij moſollam filij
moſollamoth filij emmer. Fratres
quoqꝫ eorūz principes ꝑ familias
ſuas: mille ſeptingētiſexaginta for
tiſſimi robore ad faciendum opus
miniſterij in domo dei. De leuitis
autē ſemeia filius aſſub ⁊ filij ezri
ſ alias aſebia
cam filij aſebiu de filijs merari.
ſ alias bacbacar † ſ qui artificio ſuo fūgebatur in domo domini ⁊ erat de tribu iuda
Bacbachar quoqꝫ † carpentarius
⁊ galal ⁊ mathania filius micha.
filij zechri filij aſaph. Et obdias fi
ſ alias calaal.
lius ſemeie filij galal filij ydithuz
Et barachia filius aſa filij helcha
† ſ nomen loci ⁊ interpretatur inclitus vbi habitabat caleb filius bara
na q̄ habitauit i atrijs †nethopha
ti. Janitores autē ſellū ⁊ achub.
ſ alias chiman.
⁊ thelmō ⁊ ahiman. ⁊ frater eorūz
ſellum princeps. vſqꝫ enim ad il
lud tempus in porta regis viciſſim
ad orientem obſeruabant ꝑ vices
ſuas de filijs leui. Sellū vero fili⁹
chora filij abiaſaph filij chore cuz
fratribus ſuis ⁊ domo patris ſui.
Hi ſunt chorite ſuꝑ opera miniſte
rij cuſtodes veſtibulorūz taberna
culi teſtimonij ⁊ familia eorūz ꝑ vi
ces caſtrorū domini cuſtodientes
introitum. Finees autē filius elea
zari erat dux eoꝝ corāz dn̄o. Por
ro zacharias filius moſollamia: ia
nitor porte tabernaculi teſtimonij
Omnes hi electi i oſtiarios ꝑ por
tas ducenti duodecim ⁊ deſcripti
in villis ꝓprijs quos conſtituerūt
dauid ⁊ ſamuhel videns i fide ſua
tam ipſos q̄ꝫ filios eorum in oſtijs
domus dn̄i ⁊ in tabernaculo vici
bus ſuis. Per quattuor ventos
erāt oſtiarij .i. ad orientēz ⁊ ad occi
dentem ad aquilonē ⁊ ad auſtruz.

Fratres autē eoꝝ in viculis mora
bātur: ⁊ veniebant i ſabbatis ſuis
de tempore vſqꝫ ad tempus. His
quattuor leuitis creditus erat om
nis numerus ianitorū. ⁊ erant ſuꝑ
exedras ⁊ theſauros domus dn̄i.
Per girum quoqꝫ templi dn̄i mo
rabantur in cuſtodijs ſuis: vt cum
tempus fuiſſet. ipſi mane aperirēt
ſ congregatōne leuitaꝝ
fores. De horum genere erant ⁊ ſu
per vaſa miniſterij. Ad numerum
enī ⁊ inferebantur vaſa: ⁊ efferebā
tur. De ipſis ⁊ q̄ credita habebant
ſ que ad ſacrificia pertinebant † ſ quibus conficiebantur vnguēta ⁊ thimiamata
vtēſilia ſanctuarij: pręerant ſimile
⁊ vino ⁊ oleo ⁊ thuri ⁊ †aromatib⁹.
Filij autē ſacerdotuz vnguenta ex
† ſ Chriſtus primogenitus mortuorum ⁊ princeps regum terre † ſ domini dei ˀ ſ excuſſio vel diuiſio ſ diſſipans vel diſperdens
aromatibus cōficiebāt † Et matha
thias †leuites primogenit⁹ †ſelluz
chorite prefectus erat eorum que
in ſartagine frigebātur. Porro de
filiis caath fratribus eoꝝ ſuꝑ pa
nes erant ꝓpoſitōis: vt ſemper no
uos per ſingula ſabbata prepara
rent. Hi ſunt principes cantorum
ꝑ familias leuitarū qui in exedris
morabātur. ita vt die ⁊ nocte et iu
giter ſuo miniſterio deſeruirēt. Ca
pita leuitarū ꝑ familias ſuas prin
cipes manſerunt i hieruſalem. In
gabaon autem commorati ſunt pa
ter gabaon iahiel ⁊ nomen vxoris
eius maacha. Filius primogenit⁹
eius abdon ⁊ ſur ⁊ cis ⁊ baal ⁊ ner
⁊ nadab. Gedor quoqꝫ ⁊ ahio et
zacharias ⁊ macelloth. Porro ma
celloth genuit ſemmaa. Iſti habi
tauerunt e regione fratrū ſuorum
ſ quia vicini ⁊ propinqui cōiuis forēs
in hieruſalem cum fratribus ſuis.
Ner autēz genuit cis. ⁊ cis genuit

Idithum. Cātoris dauid .ſ. Obſeruabant eū in porta regis ad orientē de filijs leui ꝑ vices ſuas cantores ⁊ viciſſim ad pſallēdū cū dauid cōueniebāt: q͛ anteqꝫ templū edificaretur in palatio erat arca teſtamenti. ⁊ ibi ſeruiebāt editui.

Sellū vero fi. chora. Prior chora ꝑ aleph ſcribitur ⁊ ſonat chora. ſcd̄us ꝑ he: ⁊ ſonat chore. Chora clamans. Chore dau⁹ interpretatur. Hic eſt q̄ in numeris ſeditōez mouit ꝯtra moyſen.

Cuſtodes veſtibulorū. Quia cuſtodiebāt exteri⁹ hoſtium tabernaculi. Preſſo eoꝝ qui ſubter ſcribunt: ⁊ qui i pſalterio titulos habent. cuſtodiebant interi⁹ hoſtiū ⁊ cantores erāt.

Finees. Nepos aaron. qui adhuc viuebat vt tradunt hebrei ⁊ vices miſtroꝝ ordinabat. Sūt āt vices vigītiquattuor quas dauid ordīauit ad miniſterium tabernaculi. Vn̄ in euāgelio. Zacharias de vice abia.

His quattuor leuitis ⁊c. Qui fuerūt hi quattuor leuite q̄bus oīs numerus creditus erat ianitorū demonſtrat cum dicitur De oſa aūt .i. de filijs merari. ſemri princeps ⁊c. vt habet in caplo .xxvi. Quattuor principes ianitorum ſancti doctores ſūt. q̄ q̄ttuor euāgelijs hoſtiū fidei ſeruantes patefaciunt credentib⁹ ⁊ cōcludūt blaſphemantib⁹. q̄bus cū petro claues celi cōmiſſe ſunt. Hi ꝑ q̄ttuor vētos hoſtia cuſto

diunt: q͛ ꝑ q̄ttuor plagas mundi gentes ad fidē vocant. ⁊ eccleſiā vigilanter ſeruant.

De horū ge. e. et ſu. va. mi. Myſtice de cetu ſanctoꝝ p̄dicatoꝝ ordinant̄ q̄ ſuꝑ vaſa dn̄i .i. animas fidelium (in quib⁹ voluntas dei quotidie miniſtratur) ꝑuigilem habent cuſtodiam. Sub eoꝝ cuſtodia ē ſimila ⁊ vinū ⁊ oleū. quibus ſacramenta corporis ⁊ ſanguinis dn̄i ꝯficiuntur ⁊ ſpūſſancti gratia ſpirituali vnctōne tradit̄. Ipſi thus orationū ⁊ aromata ꝟtutū in eccleſia cōponūt. ⁊ in ꝯſpectu dn̄i vinum acceptabile reddūt.

Mathathias prefectus erat eorū que i ſar. frige. Quia xp̄s auctor ē ſacramētoꝝ celeſtiū. vbi quotidie panis ⁊ vinū in memoria paſſionis eius offerunt̄. ⁊ caput oīm qui carnez ſuā ei⁹ exemplo crucifigunt. ⁊ paſſioni ꝓ eius nomīe tradunt.

Panes. ꝓ. Duo ⁊ duo diuiſim coquebant̄ ante ſabbatū ſecundū ioſephuz. ⁊ ſabbato mane ſuꝑ mēſaz ponebant̄. de quib⁹ in leuitico plen⁹ dixim⁹

Capita leui. per fa. ſu. prin. ma. in hie. Dignū eſt vt q̄nto q̄s p̄latus ē ceteris: tanto deuotior ſit i diuinis officijs. Ille bn̄ principatuz miniſterij ſeruat: q̄ ſtudet manere i hieruſalem .i. in viſiōe pacis: vt tumult⁹ ſeculi ⁊ voluptates carnis fugiat: ⁊ q̄etē mentis in cōtemplatōe dei habeat dicens cū pſalmiſta: Letatus ſuz in his q̄ d. ſ. m.

Iahiel. Qui i regum abibel pr̄ cis patris ſaul. ⁊ interpretat̄ pr̄ me⁹ de⁹. Iahiel deſertus dei. forte ꝓ meritorū diſtantia. Et notandū ꝙ inter filios iahiel cis. ⁊ ner fr̄es vocātur ⁊ ſunt. ⁊ in regū ita habent̄. In ſequētib⁹ ꝟo dicit̄ ꝙ ner genuit cis: nō ꝙ genuerit: ſed ꝙ educauerit.

Abinadab. Hic vt in regū cum patre occiſus narratur aminadab vocatur ⁊ interpretatur abinadab pater meus votū. Aminadab populus meus votum.

Eſbaal. Ignis maritus. hic eſt iſboſed .i. vir cõfuſionis.

Meribbaal. Litigãs in maritū. hic ē miphiboſeth q̄ interpretatur de ore ignominia.

C. X.

Multis omiſſis q̄ in libro ſamuelis de ſamuele ⁊ ſaule narrat hyſtoria caſū ſaul ⁊ familię eius cõmemorat. Myſtice innuens. q̄ non eſt neceſſe vitã ei⁹ dſcribere cuius impia cõuerſatõ finem celerē meruit accipere. ⁊ figurate regni iudęorum. et ſacerdotij veteris finē demonſtrat. Ad dauid ſe trãſtulit. cui⁹ fc̄a ⁊ diſpēſatõnē regni cõtexit. q̄ typū tenet veri dauid regnū cęli ⁊ terrę poſſidentis. Quo iminēte philiſtijm more ſuo pugnãt ꝯtra iſrł ⁊ vincūt. q̄ appropinquãte gratia gētiles ſicut añ caſtitatem iſraelitice fi dei oppugnabant: nūc mala opa nunc ydolatrię cultū oſtendendo ſicut balaam docebat balac mittere ſcãdalū corã filijs iſrael edere ⁊ fornicari.

Fugeruntq̄ viri ⁊c. Qui forteſ videbant in dei ꝯtēplatõe dum incaute opa gentiliū ⁊ doctrinã ſequūtur. hereticoꝝ q̄q̄ ꝑditõnē non parū iuuit ſecularis ſcia. Vnde quidã ait. Philoſophi patriarchę hereticorū eccleſię puritatē ꝑuerſa maculauere doctrina.

Tuncq̄ appropinquaſſent. Irruerunt gentiles vndiq̄ in regnum iudę et filios eius. ⁊ corruperūt ſacdoteſ ſcribas ⁊ phariſęoſ filioſ .ſ. ⁊ ſeductores illius regni. hereticos quoq̄ ne ſimplicit̄ grãm ſpūſſancti ꝑdicarent aut colerent vetuerunt.

saul. ⁊ ſaul genuit ionathan. ⁊ mel-
ſ ignis marit⁹.
chiſue ⁊ abinadab ⁊ eſbaal. Filiuſ
ſ litigans in maritū
aūt ionathã meribbaal: ⁊ meribba-
al gēuit micha. Porro filij micha
ſ alias malech
phiton et melech et thara ⁊ ahaz.
Ahaz autē genuit iara. iara genuit
alamath ⁊ azmoth ⁊ zamri. zamri
aūt genuit mooſa: mooſa vo genu-
it baana cui⁹ filius raphaia genuit
ſ alias elaſa ſ alias aſel
eleſa: de quo ortuſ eſt eſel. Porro
eſel ſex filios habuit his noibus:
ezricam. bochru iſmahel. ſaria. ob-
ſ alias heſel
dia anan. hi filij eſel.

C. X.

Philiſtijm aūt

pugnabãt contra iſrael
ſ vel paleſtinos.
Fugeruntq̄ viri iſrael philiſteos.
ſ Superbia
et ceciderunt vulnerati in monte
ſ luxuria. gelboe enī lubricū ſignificat.
gelboe. Cumq̄ appropinquaſſent
philiſtei perſequentes ſaul ⁊ filioſ
ſ colūbe donū ſ vel ami
eius: percuſſerunt ionathan ⁊ abi-
† ſ totis viribus agebant gentiles vt regnum iude tolleretur.
nadab ⁊ melchiſue filios ſaul. † Et
aggrauatum ē prelium contra ſaul:
ſ viri doloſi ⁊ aſtuti.
Inueneruntq̄ eum ſagittarij et
† ſ occultis deceptõnibus. ſ non gladijs .i. aperta impugnatione.
vulnerauerūt iaculis Et dixit ſaul
ad armigerū ſuū: Euagina gladiū
tuū ⁊ iterfice me: ne forte veniãt in-
circūciſi iſti ⁊ illudãt mihi. Noluit
aūt armiger ei⁹ hoc facere timore ꝑ-
territ⁹. Arripuit igit̄ ſaul enſē: ⁊ ir-
ruit in eū. Qd cū vidiſſet armiger
eius videlicet mortuū eſſe ſaul: ir-
ruit etiã ipſe in gladiū ſuum ⁊ mor-
tuus eſt. Interijt ergo ſaul et tres
filij eius: et omnis domus illius
ſ ne amplius regnaret ⁊ gentem iudeorū regnū amiſiſſe monſtraret.
pariter cõcidit. Quod cū vidiſſent
viri iſrael qui habitabant in campe-
ſtribus: fugerūt. ⁊ ſaul ac filijs ei⁹
mortuis dereliquerūt vrbes ſuas
⁊ huc illucq̄ diſperſi ſūt. Venerūt-
q̄ philiſtijm: ⁊ habitauerūt in eis.
Die igitur altero detrahentes phi-
liſtijm ſpolia cęſorū. inueneruntq̄
ſaul ⁊ filios eius iacentes in mon-
tib⁹ gelboe. Cumq̄ ſpoliaſſent eū
⁊ amputaſſēt caput. armiſq̄ nudaſ-
ſent. miſerunt in terrã ſuam: vt cir-
cūferretur et oſtenderetur ydoloꝝ
templis et populis. Arma aūt eiuſ
cõſeruauerunt in phano dei ſui: et
caput affixerunt in templo dagon

Abinadab. Ne patrē q̄ nos ſibi adoptauit ſpirituali dono digna cõfeſſione laudaremus. quod ſignificat interfectio abinadab .i. patris mei ſpontanei.

Melchiſuę. Ne in xp̄i regno ſalutē futurã credam⁹. melchiſue enim interpretatur rex me⁹ ſal⁹. Phs qui arriū ſeduxit quaſi melchiſue occidit qui macedoniū ionatham. qui manicheū abinadab. q̄ hunc veri regis xp̄i oīpotētiã negare. illū ſpūſſancti donis derogare. iſtū ſummi patris bonitatē blaſphemare magiſter corruptõis edocuit

Et dixit ſaul ad armigerū ⁊c. Hūc hebrei doech idumeū dicūt eē. qui vidēs ſaul eē mortuū: timēs dauid ſeipm interfecit. Puerum vero q̄ diadema ⁊ armillã ſaul attulit ad dauid. eē filiū doech. ⁊ ipm doech eē puer cū quo ſaul q̄rebat aſinas patris ſui.

Ad armigerū. Legiſdoctores ſicut enī arma ⁊ ſagittę philiſtijm prauorum deceptões: ſic iſraelitarū arma doctrinę ſpūalis verba. q̄ ſe ꝑplo di debuit munire a ꝑiculis. Saul vſq̄ ad deſperatõē vulnerat⁹. maluit armigeri ſui q̄ incircūciſorū gladio perire. q̄ principes iudęoꝝ arrepto ſemel ꝓpoſito in peccatis moriēdi. maluerunt a doctoribus ſuis mandata legis ſoluētib⁹ perimi: q̄ gētiliū cõſortio polliu. Vñ nō introierūt in pretoriū. vt nō cõtaminarent: ſ; vt mãducarēt paſcha.

Noluit aūt armi. ⁊c. Non ē ambigēdū inter reprobos legiſdoctores fuiſſe aliquos. q̄ verbi acumē ad occidendos auditores ꝯuertere nollēt ⁊ tñ ipſos auditores q̄ recte dicta a magiſtris accepant. deſpiciēdo vel blaſphemando in ſuam vertiſſe ꝑniciem q̄rū viſa morte .i. peccandi obſtinatione. et ipſos verbi miniſtros ꝑ tēpora deteriora tos teſtimonia legis q̄ male iterpretari timuerãt ſibi occaſionem feciſſe ruinę. Heretici quoq̄ peccatoꝝ ſuoꝝ iaculis cruentati. cū verba diuina in argumētū ſui erroris trahunt: arma ſua cõtra pectus ſuum morituri iuertūt. Quilibet etiã catholic⁹ cū artem quã pro cõmuni vtilitate didicit ſuperbię. cenodoxię phi largirię vł cuiuſlib; vitij contagiõe polluit. ſuo ſe gladio cõfodit. q̄ q̄ defendi ab hoſte debuit: ipm irruit.

Quod cū vi. ar. videntes indocti verę humilitatis medicamina. lauacrumq̄ baptiſmi ignorãtes in iudęa magiſtros ſuos certamine ſpūali victos. et vulgus nō paucū eoꝝ auditui ꝓximum perſequēte aduerſario a priſca conſtantię ſuę ſede fugatū. maiorū ruina turbati. opa virtutū ⁊ munimina ſcię ſpūalis q̄ habuerant amiſerãt. veneruntq̄ peccata gētilium. ⁊ cuncta iudęis incredulis ſtudia vtutū ꝑuerſa habitatõe corruperūt. Venerūt imūdi ſpūs ⁊ corda q̄ fidei cõſtãtia deſeruit occupauerunt. Venerunt gentes ⁊ optima quondã iudęorū ſtudia credēdo. ſua fecerunt. Vñ. Auferet a vob regnū dei. ⁊ dabitur genti facieti fructū ei⁹.

Et caput affixerūt in tēplo dagon. Caput ſaul in tēplo dagō philiſtei affixerunt. cum maligni ſpiritus animam in peccatis mortuam in abiſſum inferni demergūt. Interꝑtatur enī dagon piſcis triſticię. Piſcis aūt triſticię merito dr: q̄ in infernū demerſus ęterno dolore cruciat. Vſq̄ adeo hoſtes viſibiles vł inuiſibiles iudęã impietatis armis ꝑſecuti ſūt. vt primatū regni radicitus auferrent. ⁊ munimina ſacrę legis eriperēt. Cuius deiectõem ſignū triūphi ⁊ cauſam lęticię longe lateq̄ cõplicibus ſuis diuulgarunt. ⁊ cęleſtis militię armaturam iudęis exemptã laribus ſuis .i. demoniorum doctrinis equiperarūt. vel ſpūalia carnalit̄ interpretando. vel diuinas litteras q̄ſi cõmunes pro voluntate ventilando. Gentē vero ipſam regno priuatã. q̄ſi ad nichilum redactã ſub poteſtate inimicorū in deriſum ⁊ publicum poſuere ꝓuerbiū. qd eſt corp⁹ ſaulis truncū in muro bethſan .i.

domꝰ inimici oſtentatui ſuſpendiſſe: hereticoſ quoqꝫ peccatoꝝ ſagittiſ ſtratos cū preſidio charitatis (que ē arx virtutū) fraudant. Quaſi caput ſaul ī mundi ipſis truncant. cū ſuum magis ꝗ̄ ſacre ſcripture ſenſuꝫ ſequi perſuadent. Armis ſpoliant: cū diuina eloquia demoniaco ſpū ꝑuertūt. Arma ſaulis in templo aſtaroth ponunt · qui interp̄tatur factura exploratorū · ⁊ ſignificat doctrinaꝫ demonū qui circūeunt q̄rentes quē deuorent · cuꝫ opera quibus fideles ſeruierant ad ſue malignitatis obſequium permutāt · membra nimirū ſine luce ⁊ vita ī muro domus inimici ſuſpendūt.

Prius caput ei affixerunt · poſtea do miſerūt ī terrā ſuaꝫ vt circūferretur oſtentandi cauſa. In regū autem dicitur: ꝙ corpus ſaul ſuſpenderunt ī muro bethſan. ꝗ hebrei tradunt bethſan vocari domuꝫ dagon. q̄ interp̄tatur domus dormientiſ: ibiqꝫ caput ⁊ corpus ſaul ſuſpenſuꝫ eē. Alia eſt eīn bethſan ī iudicum ⁊ ioſue: que ī terp̄tatur domus ſecuritatis.

Hoc cū audiſſent vi. Viri ſcilicet eccleſie iudeaꝫ de qua ſibi p̄dicatores miſſoſ eſſe meminerāt a gentibuſ deriſam: ſurrexerūt viriliter agentes et inter errantiuꝫ tenebraſ virtutum iter ambulātes prohibuerunt gentes de eius irriſione letari · dicentes: Si delibatō ſancta ē · ⁊ maſſa et ſi radix ſancta ⁊ rami. Noli gloriari aduerſuꝫ fractos ramoſ. cadauera carnaleſ ſūt vel q̄libꝫ carnalia: oſſa fortes vel virtutuꝫ opera. Oſſa in nemore iabeſ ſepeliunt · cū q̄ ī īfirmis virtutis vl̄ firmitatis īueniūt · non q̄ſi nihil deſpiciunt · ſed fructuoſis ſanctorum operibus adiungunt: ſi q̄s inter carnales virtutibus ſtudere nouerint · ſanctorū cōſortio annumerant. Per nemuſ eīn bonorū fructꝰ exprimit. Qꝫ vero ī reguꝫ legitur: ꝗ̄ ꝯbuſſerūt viri iabes cadauera ſaul ⁊ filiorū eius · ſignificat ſanctos iudeoꝝ caſum ſupno relinq̄re iudicio. Vn̄: O altitudo diuitiaꝝ ſ · et · ſ · d. Iux illd̄. Si q̄d reſiduū fuerit igne ꝯburat.

Galaad. Que interp̄tat exiccata · ⁊ eccīam ſignificat · quā feruor ſoliſ iuſticie · ab oī ꝯcupiſcētie fluxu exiccauit. Vn̄ ī mōte ſita d̄ſcribit · q̄ galaad · i · aceruus teſtimonij vocatur. vt ſignificet vitā ſanctorū ſublimeꝫ ydoneiſ ſcripturarū teſtimonijs firmatā. hec ē ciuitas quā primis regni ſui auſpicijs ſaul ab hoſtiū obſidione liberauit.

Hoc cum audiſſent viri iabes galaad · oia ſcꝫ que philiſtiim fecerāt ſup ſaul · conſurrexerūt ſinguli virorū fortium · ⁊ tulerūt cadauera ſaul ⁊ filiorū eius · attulerūtqꝫ ea in iabes ⁊ ſepelierūt oſſa eoꝝ ſubter quercū que erat in iabes: ⁊ ieiunauerūt ſeptem diebus. Mortuus eſt ergo ſaul propter iniquitates ſuas: eo ꝙ p̄uaricatꝰ ſit mādatū domini q̄d p̄ceperat · et non cuſtodierit illud: ſed inſuper etiaꝫ phitoniſſaꝫ ꝯſuluerit: nec ſperauerit ī domino. Propter q̄d et interfecit eum · et tranſtulit regnuꝫ eiꝰ ad dauid filiū iſai.

ſ finitū ē regnum iudeorū · qꝛ legem ſepe tranſgreſſi ſunt. et ydola coluerunt ·
ſ vel preuaricaſſet.
ſ chriſtū et chriſtianū populū

C. XI.

CONgregatus eſt igitur om̄is iſrael ad dauid in hebron dicens: Os tuū ſumus ⁊ caro tua. Heri quoqꝫ et nudiuſtercius cuꝫ adhuc regnarꝫ ſaul · tu eras qui educebas et introducebas iſrael. Tibi eīn dixit dominus deus tuus: Tu paſces populum meū iſrael: et tu eris princeps ſuper eum. Venerunt ergo omnes maiores natu iſrael ad regem ī hebrō · ⁊ inijt dauid cuꝫ eis fedus coram domino. Vnxerūt qꝫ eū regem ſuper iſrael iuxta ſermonē dn̄i quem locutus eſt ī manu ſamuel. Abijt quoqꝫ dauid et omnis iſrael in hieruſalem. Hec eſt iebus: vbi erant iebuſei habitatores terre. Dixeruntqꝫ qui habitabant in iebus ad dauid: Nō ingredieriſ huc. Porro dauid cepit arcē ſion que ē ciuitas dauid. Dixitqꝫ: Omnis qui percuſſerit iebuſeum ī primis: erit princeps et dux. Aſcendit igitur primuſ ioab filius ſaruie: et factuſ eſt princepſ. Habitauit autē dauid in arce: et idcirco appellata ē ciuitas dauid. Edificauitqꝫ vrbem in circumitu a mello vſqꝫ ad girum. Ioab aūt reliqua vrbis extruxit. Proficiebatqꝫ dauid vadens et creſcenſ ⁊ dominus exercituum erat cū eo. Hi principes virorū fortium dauid · qui adiuuerunt euꝫ vt rex fieret ſuper omnē iſrael iuxta verbū domini quod locutus eſt ad iſrael: et iſte numerus robuſtorū dauid. Ieſbaan filius abamoni princeps iter t̄gita. Iſte leuauit haſtā

ſ fideles.
ſ chriſtum.
ſ naturā ſuaꝫ ī chriſto fideles diligunt et venerātur. vnde ado
rabūt ī cōſpectu eius v. fami. q. ⁊c.
† ſ iuſticie obſeruatōnis mādatorū et remuneratōnis future.
† ſ qꝛ oīm credentiū vna eſt cōfeſſio: et vna ē militie religio.
ſ hec ſub abraā ſolima vocabatur. quidā vero dicūt ꝙ homerus poſtea hieroſolimā vocauit.
ſ qꝛ muris eā muniuit.

Et ieiunauerunt ſeptē diebus. Vt ad requiem ꝑueniant. Poſt eīn huius ſeculi etates quibꝫ in carne laboramus · ſequit ſeptima q̄etis aīaꝝ. Miſtice de cecitate iudeorū ſabbatū carnaliter obſeruantiū. cōtribules ſui. i. fideles cōtinue dolent · et quaſi ſeptē diebꝫ ieiunant. Percepto autē miſterio octaue diei reſurrectōis · vtriqꝫ perpetua feſtiuitate gaudebunt.

Mora. aūt Viri ſancti deteſtant mortē ipſorū · ⁊ exēpla eorum ſepulture obliuionis tradūt · Septē dies ieiunant. i. omē tēpꝰ huius vite q̄d ſeptenario dierū numero voluit in cōtinētia ducunt et abſtinent ab omi malo · ne ſimiliter moriantur.

C. XI.

Maiores. Prophete · apoſtoli pari d̄uotōne ad xp̄m cōcurrunt. vn̄ · p̄cipes p̄pli ꝯuenerūt ī vnū cū deo abraam.

Dixeruntqꝫ. Cecos et claudoſ et leproſos ad ꝯtēptum regis ſtatuētes ſuper muroſ et dicētes · qꝛ p̄hibuerit eū ceci ⁊ claudi.

Miſtice dauid iebuſeum de hieruſaleꝫ eijciens · ſignificat xp̄ꝫ demones expellentē a cordibuſ fidelium. et ibidē māſionē ſuā ſtatuentem. Iebuſeus eī īterpretatur conculcatus. Hieruſalem viſio pacis. vn̄ ⁊ diſcipulis ſuis ait: Ecce dedi vobiſ p̄tātē calcādi ſuper ſerpētes ⁊c. Vn̄ ergo ī regum ſcriptū ē: ꝙ eiectis cecis ⁊ claudis qui odiebāt aīam dauid cepit arcē ſyon · ſuāqꝫ ciuitatē vocauit · quia dn̄s chriſtus malignos ſpūs ⁊ turbā viciorꝫ de aīa expellit: illuminās eam ſapīa · merito arx ſyon. i. ſpeculatōis ⁊ viſio pacis vocatur: de qua recte dr̄. Notꝰ in iudea deuſ · ⁊ in iſrael magnū nomen eius Et factus eſt ī pace locus eius.

Ioab aūt. Per induſtriam eīn militis ciuitateꝫ muniuit. Ioſephꝰ tn̄ dicit dauid ſuperiorem ciuitatē muniſſe · eiqꝫ copulādo arcē vnū corpus effeciſſe: ⁊ cuncta muro circūdediſſe. Sup aūt opus murorū cōſtituiſſe ioab · expuliſſe iebuſeos ⁊ hieroſolimā vocaſſe. Iero eīn hebraice munitio eſt. Xp̄us quoqꝫ ī iudea primū euāgeliū p̄dicauit · ⁊ eccleſiā fidei ſue munitōne firmauit · Ioab qui reliqua vrbis extruxit ſignificat apoſtolos et apoſtolicos viros qui pꝰ aſcenſionem domini plurimos de gentibus cōuertert · vnde dei adiutores ſumus d · a · c ·

Ieſbaan. Hunc ioſephus euſebiū nominat ⁊ filium dicunt achimeg

qui aciem hoſtium fre
quenter irrumpens · nõ
ceſſabat donec octin-
gentos occiderat · Alij
hũc dauid intelligunt
q: ieſbaan interpretat
ſedens ĩ populo · aba-
moni do ſapiẽtiſſim⁹
vnde in regũ ſcribitur
ſedens ĩ cathedra ſapi
entiſſimus · ſed ibi ver
miculo ligni ↄparat ·
q: minuebat illi ſapiã
ꝓpter peccatũ quod ĩ
vriã ↄmiſerat. Und
ibi octingẽtos vno im
petu interfeciſſe · hic ãt
trecẽtos : pro peccato
eñ minorata eſt fama
Aboites. Aboi
vt hebrei tradũt frat
fuit yſai patris dauid
cuius filius fuit elea-
zar qui fuit inter tres
potẽtiſſimus · quos io
ſephus dici eẽ euſebi
uz filiũ achimec ⁊ elea
zar filiũ addi · ⁊ ſemei-
am filiũ hely ·

Deſiderauit igi
tur dauid · Greg.
Moral · Cogitandũ
ſummope eſt · vt qui ſe
illicita meminit cõmi-
ſiſſe · a quibuſdã etiã
licitis ſtudeat abſtine
re: vt q̃ ↄmiſit ꝓhibi-
tũ ſibi · abſcidat etiam
ↄceſſa · ⁊ ſe repħẽdat ĩ
minimis: qui deliquit
ĩ maximis. Lex vetus
alienã vxorẽ cõcupi-
ſcere vetuit · a rege for
tia iuberi militibus · vt
dſiderari aquã nõ pe
naliter vetat. Dauid
cõcupiſcẽtie mucrone
trãſfixus alienã vxorẽ
abſtulit: ⁊ malum qd
perpetrauit per pẽitẽ
tie lamenta correxit: q̃
cũ lõge poſt cõtra ho-
ſtiũ cuneos ſederet ·
aquã bibere ex eorum
ciſterna dſidauit · quã
electi milites inter ho-
ſtiũ cateruas erũpẽtes
illeſi attulerunt. Sed
flagellis eruditus · ſe ꝓ
tinus cum periculo mi
litũ aquã deſideraſſe
reprehendit · ⁊ eã dño
libauit · q: ĩ ſacrificiũ
aqua effuſa cõuerſa ẽ.
culpã eñ concupiſcen
tie mactauit ꝑ pẽniten
tiã ſue reprehenſiõis · q̃ ergo quondã alienã ↄiugẽ ↄcupiſcere nõ timuit · p⁹
etiã q: aquã cõcupiuit · expauit. Qui eñ illicita ſe perpetraſſe meminerat:
cõtra ſe rigidus etiã a licitis abſtinebat.

Veruntamẽ vſq; ad tres pri · ⁊c. Hic apparet q abiſay pãceps
erat inter tres ſequentes · ſed ad tres primos nõ ꝑuenit ieſbaan eleazarum
et ſemmaa. Myſtice aũt ſignificatur q nemo ſanctorũ licet virtutibus emi
neat · ad equalitatem potentie p · ⁊ f · ⁊ ſ · ſ · perueniat. Quoniã quis ĩ nubi-

ſuam ſuper trecentos vulneratos
vna vice. Et poſt eum eleazar fili-
us patrui eius aboites: qui erat in
ter tres potentes. Iſte fuit cum da
uid in aphec domini · quando phi
liſtijm congregati ſunt ad locum il
lum in prelium. Et erat ager regio-
nis illius plenus hordeo : fugerat
q; populus a facie philiſtinorum.
Hic ſtetit in medio agri: et defen-
dit eum. Cunq; percuſſiſſent phi-
liſteos · dedit dominus ſalutẽ ma-
gnam populo ſuo. Deſcenderunt
autem tres de triginta principibus
ad petram ĩ qua erat dauid ad ſpe
luncam odollam : quando philiſti
im fuerunt caſtrametati in valle ra
phaim. Porro dauid erat in preſi
dio · et ſtatio philiſtinorum in beth
leẽ. Deſiderauit igitur dauid aquã
et dixit: O ſi quis daret mihi aquã
de ciſterna bethleem: que eſt ĩ por
ta. Tres ergo iſti per media caſtra
philiſtinorum perrexerunt et hau
ſerunt aquam de ciſterna bethleẽ
que erat in porta · et attulerunt ad
dauid vt biberet : qui noluit · ſed
magis libauit illã domino dicẽs:
Abſit vt in conſpectu dei mei hoc
faciam · et ſanguinem virorum iſto
rum bibam : quia in periculo ani
marum ſuarum attulerunt mihi
aquam. Et ob hanc cauſam noluit
bibere. Hec fecerunt tres robuſtiſ
ſimi. Abiſai quoq; frater ioab :

ipſe erat princeps triũ. Et ipſe le
uauit haſtam ſuam contra trecen
tos vulneratos · ⁊ ipſe erat iter tres
nominatiſſimus : inter tres ſecun
dus: inclitus et princeps eorum :
Verũtamen vſq; ad tres primos nõ
peruenerat. Bananias filius ioia
de viri robuſtiſſimi q̃ multa opa ꝑ
ſ prouocatus ab illis.
petrarat d capſeel: ipe ꝑcuſſit duos
ſ leones dei.
ariel moab. Et ipſe deſcendit et in
ſ qui neſcius inciderat ĩ ciſternã niuibus plenã ·
terfecit leonem in media ciſterna
tempore niuis · et ipſe percuſſit vi
rum egiptium · cuius ſtatura erat
quinq; cubitorum : et habebat lã
ceam vt liciatorium texentiũ. De
ſcendit igitur ad eum cum virga ·
et rapuit haſtam quã tenebat ma
nu · et interfecit eum haſta ſua.
Hec fecit bananias filius ioiade
qui erat inter tres robuſtos nomi
ſ dignus noiari.
natiſſimus: inter triginta primus.
Verũtamẽ ad tres vſq; non perue
ſ tanq; familiarẽ ⁊ fidelẽ cõſiliariũ.
nerat. Poſuit autẽ eum dauid ad
auriculam ſuam. Porro fortiſſimi
viri in exercitu: aſabel frater ioab ·
⁊ eleanã filius patrui eius de beth
ſ vel th.
leem · ſemmoth arodites · helles
phalonites · hiras filius acces the
cuites · abiezer anathotites · ſobo
ſ alias ahotites ·
chai vſatites. Ilai aboites · ma-
rai nethophatites heleth fili⁹ baa
ſ al. ri.
na netophatites · ethai fili⁹ rebai d
gabaath filiorũ beniami · banaia
pharatonites · hurai de torrẽte ga
ſ vel al.
aã · abiel arabathites · azrimoth

bus equabitur domi-
no ⁊c.

Ariel moab. Id
ẽ · leones ſicut ĩ regum
dr · viros. ſ. fortiſſimos
ĩ regno moab tãquã
leones.

Interfecit leo
nẽ. Hebreus hũc leo
nẽ ioab arbitratur q̃ ĩ
domo domini tenens
cornua altaris occiſus
eſt. Altare eñ ciſterna
dr. Quia ſicut aq̃ ci-
ſterne mundat · ita ſã
ctuariũ dei hoĩm expi
at peccata. Virũ egip
tium quẽ liber regum
dignũ ſpectaculo dic.
ſemei filiũ gera q̃ male
dixit dauid · qui fuit
de baurim. id eſt d ele
ctis. Egiptius dictus
quia egiptiũ blaſphe
mantẽ deũ quẽ moy
ſes iterfecit imitatus ẽ:
Ille deũ · iſte regem et
ꝓphetã blaſphẽauit.
Dignus ſpectaclo · q:
ſpectabat · vt ſi hierlm
egrederetur iterficeret
habẽs in manu haſtã
id ẽ · legem dei · quam
ſi meditatus eẽt pma
nẽdo ĩ hieruſalẽ nõ pe
riret. Sed q: ꝑceptũ
regis irritũ fecit ⁊ exijt
banaias ĩ virga. i. re-
ctitudie iuſticie deſcẽ
dit: et haſtã quã nõ re
cte tenebat extorſit.

Tẽpore niuis:
qua põt gratia chriſti
q̃ mũdo reſplenduit · ⁊
frigus charitatis qua
refrigeſcunt homies ſi
gnificari. Bananias
vero q̃ edificator do-
minus iterptatur · chri
ſtũ ſignificat de quo
dicitur · Edificãs hie
ruſalẽ dñs ⁊c. Hic mlta
opera ꝑpetrauit · q̃
ait pater me⁹ vſq; mo
do operatur : et ego
operor · hic eſt de cap-
ſeel. id eſt. de congre
gatõne domini · q: ad
eũ oĩs ſanctorũ cetus
pertinet: qui deſcẽdẽs
d celis · ⁊ factus homo
leonẽ. i. dyabolũ qui
ĩfidelitatis ſue frigore
torpentẽ mundũ poſ
ſidebat · morte ſua iter
ficiens in infernũ demerſit · hic egiptium · i · antichriſtum peccatis nigerrimũ
id eſt · quinq; ſenſibus corporis abutentem ad ſcelera · per virgam crucis ſu
perans propria reũ nequitia virtute dãnauit perpetua. In diebus niuis:
quia per mortem peccatum expiauit. Unde: Lauabis me et ſuper niuem
dealbabor.

Inter tres. Abyſai · et ſobochai · et ionathan · quibꝫ viribꝫ equabat ·
qui erat ſuper triginta · ſicut hebreus affirmat.

ſalias aſſen.
bauranites. eliaba ſalaboniteſ. Fi
lii aſom: gezonites. Jonathan fi
† ſ alias ſaga. alias ſaie alias abiam
lius † ſega araritheſ. achiam filius
ſachar araritheſ. Eliphal filius vr
ſ vel epher. ſalias meheratbites.
apher mechuratites. Abia phello
ſ alias ezro. ſalias naara
nites. aſrabi: carmelites. Noorari
filius azbi. iohel frater nathan.
ſ alias mibaar.
Mabar filius agarai. ſellech ām̄o
ſ alias naarai.
nites. Noorabi berothites. Armi
geri ioab filii ſaruie. iras iethreus
ſ alias iareb.
gareb iethreus. vrias etheus. za
ſalias ſechar.
bad filius ooli. adyna filius ſegar
rubenithes princeps rubenitarū.
ſalias baanan.
⁊ cum eo triginta. hanan filiuſ ma
acha. ⁊ ioſaphat mathanites. Ozi
as aſtharothiteſ. ſemma ⁊ iahihel
ſ alias azaorites.
filii hotha aroeriteſ. Jedihel filiuſ
ſamri. ⁊ ioha frater eius thoſaites
helihel mahumites. Et ieribai et
ioſoia filii elnaen. Et iethma moa
bites. eliel ⁊ obed ⁊ iaſihel de ma
ſobia.

C. XII.

Hi quoq; uene
rūt ad dauid in ſiceleg.
cum adhuc fugeret ſaul filium cis
qui erāt fortiſſimi ⁊ egregii pugna
tores tendentes arcū. ⁊ vtraq; ma
nu fundis ſaxa iacientes: ⁊ dirigē
tes ſagittas. De fratribus ſaul ex
beniamin princepſ abiezer: ⁊ ioas
filii ſamaa gabaathites. et iazihel
⁊ phalleth filii azmoth ⁊ barachia
et iehu anathothites. Samaias
quoq; gabaonites. fortiſſimuſ iter
triginta. ⁊ ſuper trigita hieremias
ſ alias zozabad.
⁊ hiezihel. et iohannan ⁊ iezabad
gaderothiteſ. Eluzai et hierimuth
ſ alias ſapthia.
⁊ baalia ⁊ ſamaria ⁊ ſaphathia ara
ſ vel bel-
phites Elchana ⁊ ieſia ⁊ azrabel ⁊
ſ vel lam-
ioezer et ieſbaā de careim. Johela
ſ vel io.
quoq; et zabadia filii ieroam de ge
ſ de tribu gad
dor. Sed et de gaddi trāſfugerūt
ad dauid cum lateret in deſerto vi
ri robuſtiſſimi et pugnatores opti
mi. tenentes clipeum et haſtam. Fa
ſ fortitudine mentis
cieſ eorū quaſi facies leonis: et ve
loces. quaſi capreę in montibus.
Ezer princeps. obdias ſecundus
eliab tercius. maſmana quartus.
hieremias quintus. ethi ſextuſ. he
liel ſeptimus. iohannan octauus.
helzebad nonus. hieremias deci
mus. bachanai vndecim⁹. Hi de
† ſ doctor eccleſiaſticus qui nouiſſi
filiis gad: principes exercit⁹. † No
mus pro humilitate dicitur. † chriſti qui perfecti
one ſtudent virtutum.
uiſſimus centum † militibuſ pꝫerat
† ſ qui ſciētia pollet et verbo et exemplo docet
eterna beatitudie dign⁹ que millenario deſignat̄
et † maximus mille. Iſti ſūt qui trā
ſierūt iordanem menſe primo qn̄
inundare cōſueuit ſup ripas ſuas
et omnes fugauerunt qui morabā
tur in vallibus ad orientalem pla
† ſ nolentes ad arcem virtutum et ſapientie cul
gā et ad † occidentalē. Venerūt aūt
men accedere.
et de beniamin et de iuda ad pręſi
dium in quo morabatur dauid.
Egreſſuſq; eſt dauid obuiam eis.
et ait: Si pacifici veniſtiſ ad me vt
auxiliemini mihi: cor meum iunga
tur vobis. Si aūt inſidiamini mihi
pro aduerſariis meis. cum ego ini
quitatem in manibus nō habeam
videat deuſ patrū noſtrorū ⁊ iudi
cet. Spiritus vero dn̄i induit abi
ſai principē iter triginta. et ait: Tui
ſum⁹ o dauid. et tecū fili iſai: Pax
Pax tibi. et pax adiutoribus tuiſ
te enim adiuuat deus tuus. Suſce
pit ergo eos dauid: et cōſtituit pri
cipes turmę. Porro de manaſſe
tranſfugerunt ad dauid: quando

Hi quoq; vene
rūt. Huculq; enume
rauit fortes dauid. q̄
adiuuerunt eum vt re
gnaret ſup iſrael.

Qui erant for
tiſſimi et egre. p.
Scd̄m litteram ſignifi
cat eos agiles eē ⁊ ſtre
nuos omni genere bel
landi. Myſtice vero
milites xp̄i nō ſegnes
ſed ſtudioſoſ deſcribit
in pſperis ⁊ in aduer
ſis. a dextris et a ſini
ſtris.

Veloces. Dicit
pro ſenſus acumie vel
corporiſ agilitate. Mi
ſtice vero qui xp̄i mili
tiam profitentur. non
debēt eſſe paruuli ſēſu
ſꝫ prouidere bona. nō
tantū coram deo. ſed
etiam corā oībuſ homi
nibus.

Nouiſſimuſ et
maximus. Hic ſi
gnificat doctores iudę
orum et gentiū de qb⁹
paulus ex tribu benia
min ait: Petrus iaco
bus ⁊ iohes. qui vide
bātur columnę eſſe de
xtras mihi dederūt et
barnabę ſocietatiſ ⁊c.
Hi ad xp̄m veniētes
p omnia explorati ſūt
Vn̄. Vos āt quē me
eſſe dicitis: Rn̄dit pe
tr⁹ pro omib⁹: Tu es
xp̄ūſ fili⁹ dei viui Cui
dn̄s: Tu es petrus et
ſuper hāc petrā ędifi
cabo eccleſiā meā. Et
alibi. Accipite ſp̄m ſcā
ctum quo⁊ remiſeritis
p. ⁊c.

Tranſierūt ior
danē. Jordanis i q̄
xp̄ūſ baptizatus ē. ba
ptiſmū ſignificat. hūc
trāſeunt doctores mē
ſe primo qn̄ inundare
con. ſuper r. quia dn̄o
in carne apparente. et
annū acceptabilem cō
ſecrante. poſtq; baptiſ
mum ſuo baptiſmate
cōſecrauit. ipſū pꝫdicā
do ⁊ baptizando toto
orbe diffuderunt

Et omneſ fuga
uerūt ⁊c. Quia iudę
os quos orientaliſ pla
ga propt ortū ſciē legiſ
ſignificat. vel gentiles
in quib⁹ naturaliſ pru
dentia occidit dum cul
tum dei attribuūt ydo
lis. euangelij pꝫdicatōe
fugauerūt. Unde ini
micos meoſ dediſti mi
hi dorſum ⁊ o. m. diſp
didiſti.

Porro de ma
naſſe. Hi ſcꝫ ſeptem
principes qui de ma
naſſe venerunt ſignifi
cant pꝫmos eccleſię do
ctores de iudęa veniē
tes. qui ſeptiformi ſpū

illuſtrati adiuuant no
ſtrum dauid contra la
trunculos ·i· hereticos
vel ſpūs malignos · q̄
non ceſſant de eccleſia
rapere et captiuare q̄s
poſſunt. Vñ. deo aūt
gratias qui ſemper tri
umphat nos in chriſto
hieſu.

veniebat cum philiſtiim vt aduer
ſum ſaul pugnaret. Et non dimica
uit cum eis · qz inito cōſilio remiſe-
runt eum principes philiſtinorum
dicentes: Periculo capitis noſtri
reuertetur ad dn̄m ſuū ſaul. Quā
a philiſteis remiſſus eūtibus cōtra ſaul.
do igitur reuerſus eſt in ſicelech:
tranſfugerunt ad eum de manaſſe
alias ioſabaath. al. iediel. alias th.
ednas et iozabab et ieddi h eled
michael et ednas et iozabath ⁊ he
liu ⁊ ſalathi principes militum in
manaſſe. Hi prebuerunt auxiliuz
qui vaſtauerūt ſicelech et vxores eius capti
dauid aduerſū latrunculos. Om
uas abduxerūt.
nes enī erant viri fortiſſimi: ⁊ facti
ſunt principes ī exercitu · ſed et per
ſingulos dies veniebant ad dauid
ad auxiliādū ei: vſq̄z dū fieret grā
dis numerus quaſi exercitus dei
Iſte quoq̄z eſt numerus principū
exercitus qui venerunt ad dauid
cum eſſet in hebron: vt transferrēt
regnū ſaul ad eum iuxta verbum
domini. Filii iuda portātes clipeū
⁊ haſtaz ſex milia octingenti: expe-
diti ad preliū. De filiis ſymeon vi
rorum fortiſſimorū ad pugnandū
ſeptez milia centū. De filiis leui q̄t
tuor milia ſexcenti. Ioiada quoq̄z
princeps de ſtirpe aaron et cuz eo
tria milia ſeptingēti. Sadoch etiā
numerū ſacerdotū ſignificat · qui in domo pa
puer egregie idolis: ⁊ dom⁹ patris
tris ſadoch ·i· leuitici ordinati ſunt ·
eius principes viginti duo. De fi
liis autez beniamin fratribus ſaul
tria milia. Magna enī pars eorū
adhuc ſequebat̄ domū ſaul. Por
ro de filiis ephraim viginti milia
octingēti fortiſſimi robore: viri no
minati in cognationibus ſuis. Et
ex dimidia tribu manaſſe: decez et
octo milia ſinguli ꝑ nomina ſua ve

nerunt vt conſtituerēt regē dauid
De filiis quoq̄z yſachar viri erudi
ti · qui nouerant ſingula tēpora ad
precipienduz quid facere deberet
iſrael principes ducenti. Reliquum aūt
reliqua tribus eorū conſiliū ſeque
batur. Porro de zabulō qui egre-
diebantur ad preliū · ⁊ ſtabāt ī acie
iſtructi armis bellicis quīquagin
ta milia: venerūt ī auxiliū nō ī cor
de duplici. Et de neptalim princi
pes mille: et cū eis inſtructi clipeo
⁊ haſta triginta ⁊ ſeptem milia · De
dan etiā ꝑparati ad prelium vigin
tiocto milia ſexcēti. Et de aſer egre
dientes ad pugnam ⁊ in acie ꝓuo
cantes q̄dragita milia. Trans ior
danez aūt de filiis ruben ⁊ de gad
⁊ dimidia parte tribus manaſſe in
ſtructi armis bellicis centuz vigin
predictis ſcz.
ti milia. Omnes iſti viri bellatores
⁊ expediti ad pugnandū corde ꝑ
fecto venerunt in hebron: vt cōſti
tuerent regē dauid ſuꝑ vniuerſum
iſrael. Sed ⁊ omnes reliqui ex iſrl̄
vno corde erāt vt rex fieret dauid
Fueruntq̄z ibi apud dauid tribus
diebus comedentes et bibentes:
Preparauerāt enī eis fratres ſui.
Sed et qui iuxta eos erant · vſq̄z
ad iſachar ⁊ zabulon ⁊ neptaliz af
ferebant panes ī aſinis et camelis
⁊ mulis ⁊ bobus ad veſcendum:
farinam palatas vuampaſſam vi-
num oleū boues arietes ad omnē
copiā. Gaudiū quippe erat ī iſrael

C. XIII.

diſpoſuit.
Iniit aūt con
chriſtus.
ſiliū dauid cum tribu
nis ⁊ centurionibus et vniuerſis

De filiis quoq̄z iſachar. Doctores le
gis in tribu iſachar fu
iſſe tradunt · qui ſingu
la tēpa cerimoniarū ob
ſeruanda docebant · ⁊
quid facere deberēt iſrl̄
preſcribebant. Hi do
ctores eccl̄ie ſignificāt ·
quorū preceptis ſubdi
ti obtemperant.

Exercitus dei. Qui ſcz egreſſus ē de
egipto ·i· ſexcēta milia
ſic exponūt hebrei Sz
myſtice in exercitu no-
ſtri dauid quotidie nu
merus fideliuz creſcit ·
donec cōpleant̄ q̄ ad
vitam ꝑdeſtinati ſunt
eternam.

Vt transferret regnū. Quia ſancti
doctores maxime deſi
derāt · vt veteris legis
cultus in ſpiritualē in
telligentiam euangelii
trāſferant̄ · ⁊ fiant oīa
noua.

Ioiada quoq̄z prin. Hunc tradūt
hebrei fuiſſe finees fili
um eleazari · ad cuius
cōparatōnem ſadoch
puer vocat⁹ tanq̄z eta
te ⁊ merito minor.

Viri bellatores. Apli ·ſ· ⁊ apoſtolici vi
ri ad noſtrū dauid cō-
ueniunt et ei ſpūaliter
copulantur · ⁊ alii tā ex
iudeis q̄z gētibus vno
corde ⁊ pari voto cer-
tantes · vt fiat rex da-
uid · ⁊ ipſi ſint regnum
chriſti.

Tribus diebus Omni tpe ·ſ· fidem tri-
nitatis tenentes · ⁊ qui
primi doctores ·i· apli
ex diuina ſcriptura ali
menta preparauerāt · ac
cipientes et omniū bo
norū largitioni gratias
agentes.

Cum tribunis ⁊ centurionibus Apoſtolis · euāgeliſtis
qui fidē incarnatōis a
iudeis ad ſalutē gētiū
tranſtulerunt. Hoc eſt

eni de colle cariathiarim q̄ eſt in iuda. ⁊ interpretatur ciuitas ſiluarum ad ſe arcā domini transferre. de eminētia ſcz ſcripturarū apud iudeos poſita. vbi vmbra nemoroſa figurarum abūdat. ad intellectum gentilis populi vbi fundatur eccleſia fidem domini perducere.

Non requiſiuimus. Quia interpretatur veteris teſtamēti ſpūalem ſenſum qui latebat. pp̄ls ille apire nō potuit: ſicut nūc reuelatus eſt apl'is ⁊ prophetis gentes. ſ. eſſe coheredes et comparticipes promiſſionis dñi.

Aſior. Sior fluuius egipti eſt. q̄ a nilo vt ferunt deriuatur. et interptatur firmamentum nouū et turbidū. Vñ. Quid nunc tibi vis in via egipti vt bibas aquam turbidam

Cariathiarim. ciuitas damaſci q̄ in amos emathabaal. i. emath magna q̄ nunc epiphania nūcupatur. Per ſior aūt ⁊ emath totam terram promiſſionis cōprehēdit. Per ſior riuū. ſ. vel torrentē ſignificat egypti auſtralē ptem. per emath vero ſeptentrionalem.

Cariathiarim que alibi cariathbaal ciuitas ſaltuum. vna de vrbibus gabaonitarum in tribu iuda in nono miliario ab helia euntibus dioſpolim. de qua fuit vrias, ppha quē interfecit ioachim in hieruſalē ſcdm hieremiā. Filius quoqz ſobal cariathiarim d̄r. ſicut ſuperius oſtenditur.

Omnis iſrael. Electus nobilior. Numerus aūt horum virorum in regū cōprehēſus eſt vbi legitur. Cōgregauit aūt dauid omnes electos ex iſrael triginta milia.

Cuz aūt peruenissent ad aream chidon. Uentū eſt ad aream chidon. i. clipeum. q̄a in eccleſia certa eſt dei protectio. Unde: Domine vt ſcuto bone voluntatis tue corōnaſti nos. Ubi ſacerdos incautus arcā tangēs a dño percuſſus eſt. hic ⁊ pp̄ls iudeorum qui gentibus inuidet. ⁊ dum legem vult euangelio miſcere. vtrunqz perdit. Occiſo ſacerdote. diuertit dauid arcam dñi in domo obede. gethei. qr reſpuentibus iudeis verbū dei: apli conuerſi ſūt ad gētes. Vñ. ⁊

principibus: ⁊ ait ad omnē cetum filiorum iſrael. Si placet vobis et a dño deo noſtro egredietur ſermo quē loquor: mittamus ad fratres noſtros reliquos in vniuerſas regiones iſrael et ad ſacerdotes ⁊ leuitas qui habitant in ſuburbanis vrbium: vt congregentur ad nos et reducamus arcā dei noſtri ad nos. Non eni requiſiuimus eam in diebus ſaul. Et reſpōdit vniuerſa multitudo: vt ita fieret. Placuerat eni ſermo omni populo. Congregauit ergo dauid cunctū iſrael a ſyor egipti: vſqz dum ingrediaris emath: vt adducerz arcā de cariathiarim. Et aſcendit dauid et omnis iſrael ad collem cariathiarim que eſt in iuda: vt afferret inde arcā domini dei ſedētis ſup cherubin vbi inuocatū eſt nomen eius. Impoſuerūt qz arcā dei ſuper plauſtrū nouum de domo aminadab. Oza autē et fratres eius minabant plauſtruz. Porro dauid ⁊ vniuerſus iſrl' ludebant coraz deo omni virtute in canticis et citharis et pſalterijs et timpanis et cimbal' et tubis. Cum

† ſ in regū nachor pro quo aquila interpretatur

aūt perueniſſent ad areā † chidon:

aream preparata. Chidon aūt īterpretatur clipeus

tetendit oza manū ſuā vt ſuſtenta

et dicitur eē locus vbi dictū ē ioſue. Leua clipeū

ret arcam. Bos quippe laſciuiens

contra vrbem hai.

paululū inclinauerat eam. Iratus eſt itaqz dñs cōtra ozam ⁊ percuſſit eum eo qp tetigiſſet arcam: et mortuus eſt ibi corā dño. Contriſtatus qz eſt dauid eo qp diuiſiſſet dñs ozā: vocauitqz locū illum diuiſio oze vſqz in preſentē diem. ⁊ timuit dñm tunc tēporis dicēs. Quomō poſſum introducere ad me arcam dei? et ob hanc cauſam nō eam adduxit ad ſe. hoc ē. in ciuitate dauid ſed auertit in domum obededom gethei. Manſit ergo arca dei in do

ſ fide. ſpe ⁊ charitate.

mo obededom tribus menſibus: ⁊ benedixit dominus domui eius et omnibus que habebat.

C. XIIII.

Miſit quoqz hirā rex tyri nūcios ad dauid et ligna cedrina et artifices parietum lignorumqz: vt edificarent ei domum. Cognouitqz dauid eo qp confirmaſſet eum dominus in regem ſuper iſrael et ſublenatum eſt regnum ſuum ſuper populum eius iſrael. Accepit quoqz dauid alias vxores in hieruſalez: genuitqz filios et filias. Et hec nomina eorū q̄ nati ſunt ei in hieruſalez. Samma et ſobab nathan ⁊ ſalomon iebar et eliſu et eliphalec. noga quoqz ⁊ napheg et iaphie eliſama et baliada et eliphalech. Audientes autem philiſtijm eo qp vnctus eſſet dauid in regem ſup vniuerſum iſrael: aſcēderunt omnes

† ſ non fidei deuotōe ſed dolo nequicie. ideo nō metuerunt venire. quia ſcz noluerunt credere.

vt † quererent eum. Quod cum au

‡ ſ beneficii ſui munera oſtendēs ſz qui ingratus

diſſet dauid egreſſus ē † obuiā eis.

fuit: mortem ſibi acquiſiuit.

Porro philiſtijm venientes diffuſi

locus aree nachor que gentium preparationem demonſtrat. percuſſio oza dicitur. qr relicto illo ſalus gētibus facta eſt. Obededom qui interpretatur ſeruiens dñō pp̄lm gentilem ſignificat. de quo d̄r. Populus quē non cognoui ſeruiuit michi. Abiectō q̄z iudeorum. quaſi percuſſio oze permittitur ſic: Eripies me de cōtradictōnibus p. Geth q̄ interptatur torcular crucem ſignificat. in qua vitis vera calcata ē ⁊ expſſa. Unde. gentium pp̄ls poteſt dici getheus. tanqz dicat: Michi abſit gloriari niſi in cruce dñi noſtri iheſu chriſti.

Eo qp diuiſiſſz do. ozam. Tradūt hebrei aminadab ſacerdotem iuſſiſſe filijs ſuis oza ⁊ haio. vt portarent arcam humeris ſcdm preceptum legis. Sed qr nō portauerūt nec chaathitis portandam dederunt. percuſſit dñs ozā et diuiſit. Aruit enim vt aiunt brachium ⁊ humerus quibus arca portāda fuit. ⁊ facta eſt diſtinctio obedientie ⁊ inobedientie.

In domū obededom gethei. ⁊c. Quia ⁊ ipſe leuita. cognita aūt cauſa p qua oza percuſſus ē: iuſſit dauid arcam portari proprijs leuitarū humeris. ſicut patz in ſequēti. Notandū quantū delinquat qui corpus dñi indigne accipit. ſi deuotus ſacerdos interijt. qui arcam dñici figuram corpis minori qz debuit veneratōne corripuit. All'. autem dauid xp̄m. arca eccleſiā ſignificat quā vult chriſtus in ciuitatē ſuā adducere. Vñ. Non ſuz miſſus niſi ad oues q̄ pe. do. iſrael. Et alibi. Cecitas ex pte contigit in iſrael ⁊c.

Accepit quoqz dauid ali. vx. Multe vxores dauid multas gentes ſignificāt. q̄ per fidē chriſti copulant. Cōcubine hereticorum eccl'ias q̄ xp̄iani nois titulo gloriāt'. Sed qr ppe carnalia lucra xp̄m ſequūtur: nō cōiuges ſz cōcubine dicūtur. Nunc reges ſi plures habeāt vxores crimen eſt: quia figure tranſierunt.

Audientes autē philiſtijm. Diffamata euāgelii gratia ⁊ regno chriſti vbiqz pdicato. gētes vndiqz ſurrexerūt cōtradicētes euāgelio pacis.

In cacumine pirorū. In hebreo vero flentiū· i· ydolorū venire iubet· in quibꝫ confidebant: qꝛ ad fletum eternū ducūt. Cū audieris inquit sonitū gradiētis in cacumine flentiū· i· cum audieris ab angelis paganorū ydola destrui· in qbꝫ est omīs fortitudo eorū tunc inibis preliū: qa dñs ante te pcutiet castra philistinorū

Inuisibilis deꝰ qui in maiestate sua p̄eminet vniuersis· p inuisibilia pñtiam suā ostēdit. Unde inuisibilia ipsius a creatura mundi p ea q̄ facta sunt: intellecta ɔspiciūtur. Innuitur quoqz fidelibꝫ vt auxiliū dei querant in omnibꝫ· ⁊ pficere se in certamine cōfidant cum dñi aduentū sibi adesse sentiant. Cacumina vero pirorū significāt altitudinē sanctorum. Dat deus signū doctoribꝫ sanctis ad p̄dicandum missis· ut sequantur· s· deuotōnis ministerio: quos spiritussanctus dirigit premonendo

De gabaō vsqz ga. Percutit xp̄s qui in colle supbie ɔsistūt et pterit sepem duricie eorū· diuidēs ptinaciā vt solus dñetur in orbe terrarū. Uñ seqtur Diuulgatū est nomē dauid ⁊c.

Tunc dixit dauid illi· ē· ⁊c. Non vult xp̄s vt indigni ecclesiastico fungātur officio: sed eruditi sciētia et morū honestate spectati· portēt arcam dei id est· ecclesiā humeris vī laboris· ⁊ exaltent. Unde fac opus euangeliste ministerium tuum imple

Congre· vni· is· in hie. Non solū dauid sed etiā omēs prophete in ecclesia xp̄i di

sunt in valle raphaim. Cōsuluitqz
dauid dñm dicēs: Si ascendā ad
philisteos: et si trades eos in manū
mea. Et dixit ei dñs. Ascēde: ⁊ tra
dā eos in manu tua: Cūqz illi ascē
dissent ĩ baalpharasim: pcussit eos
† ſ cum fideles sibi per electōez gratie cōiunxit ⁊ infideles expulit.
ibi dauid et dixit† Diuisit deus ini
micos meos per manū meā: sicuti
diuiduntur aque. Et idcirco voca
tum est nomen loci illius baalpha
rasim. Dereliquerūtqz ibi deos su
os quos dauid iussit exuri. Alia e
tiam vice philistijm irruerūt: ⁊ dif
fusi sunt in valle. Consuluitqz rur
sum dauid deū· ⁊ dixit ei deus: Nō
ascendes post eos· recede ab eis: ⁊
venies cōtra illos ex aduerso piro
rum. Cumqz audieris sonitum gra
dientis in cacumine pirorum: tunc
egredieris ad bellū. Egressus ē eni
deus ante te: vt pcutiat castra phi
ſ christus.
listijm. Fecit ergo dauid sicut pre
ſ pater. ſ demonū vel mū
ceperat ei deus: et percussit castra
di principatum. ſ collis vel sublimitas. ĩ ſ sepem eius vel diuisionem.
philistinorū de gabaon vsqz ĩ gaze
ſ dedit illi nomē quod est super omne nomen.
ra. Diuulgatūqz est nomen dauid
in vniuersis regionibus: et domi
nus dedit pauorē eius super om-
nes gentes

C. xv.

Fecit quoqz
ſ ecclesias. † ſ catholica ecclesia toto orbe diffusa.
sibi domos in † ciui
ſ qꝛ in presenti ecclesia incarnationis et passiōis
tate dauid: et edificauit locū arce
misterium commendat.
dei: tetēditqz ei tabernaculū. Tūc
dixit dauid: Illicitū ē vt a quocū
qz portetur arca dei· nisi a leuitis
quos elegit dñs ad portandū eā:
⁊ ad mīstrādū sibi vsqz in eternuz.
ſ omnes fideles.
Cōgregauitqz vniuersum israel in
ſ ecclesiā vt ibi. s. īcarnatōis misteria venerētur.
hierusalem· vt afferetur arca dei
in locum suuz quē p̄parauerat ei:
ſ prelatos· ſ iunioris dignitatis
necnō ⁊ filios aaron ⁊ leuitas. De
filijs caath vriel princeps fuit· et
frēs eius ducenti viginti. De filijs
merari asia princeps: et fratres eiꝰ
ducētitriginta. De filijs elisaphan
semeias princeps et frēs eiꝰ du
centi. De filijs gerson· iohel prin-
ceps et fratres eius centūtriginta.
De filiis hebron elihel prīceps et
fratres eius octoginta. De filiis oz
hiel aminadab princeps: ⁊ fratres
eius cētumduodecim. Uocauitqz
dauid sadoch ⁊ abiathar sacerdo-
tes ⁊ leuitas vriel ⁊ asaiam iohel
semeiaz elihel ⁊ aminadab· ⁊ dixit
ad eos. Uos qui estis prīcipes fa
miliarū leuiticarū· sanctificamini
cum fratribus vestris: ⁊ afferte ar
cam domini dei israel ad locum q̄
ei paratus ē· ne vt a principio qa
non eratis presentes· pcussit nos
dñs: sic ⁊ nunc fiat illicitum quid
nobis agētibus. Sanctificati sunt
ergo sacerdotes et leuite· vt porta-
rēt arcam dñi dei israel. Et tulerūt
filii leui arcam dñi· sicut preceperat
moyses: iuxta verbum domi hu
meris suis ĩ vectibus: Dixitqz da
uid prīcipibus leuitarum· vt ɔsti
tuerēt de fratribus suis cantores
in organis musicorū· nablis vide
licet liris et cimbal': vt resonaret in
excelsum sonitus leticie. Constitu
erūtqz leuitas eman filiū iohel: et
de fratribus eius asaph filiuz ba
rachie. De filiis vero merari fratri

ctis et factis incarnationi p̄buere locum: vt citius adueniens susciperetur: cū fuisset ante prophetatus.

Sāctificati sūt ergo sa. Mīstri noui testamēti vita ⁊ doctrina debent esse mundi quibus dr. Sancti estote· qm̄ ego sanctꝰ sum. Qui recte fidei verbis et exemplo operis debent fidelibus ɔmēdare incarnationē xp̄i et redemptionem humani generis ⁊c.

Nablis videlicet. Nablū hebraice· psalteriū grece· laudatoriū latine. Hēt psalterium ventrē obesum in supioribus· vt cordarū fila religata disciplinabiliter pcussa· suauissimam reddant cantilenam. Huic cythara videtur ɔtraria q̄ in imo cōtinet quod psalteriū ĩ capite· psalteriū cum decez cordis ecclesia ē cū decalogo legis. Huic opposita ē cithara· q̄ vigintiquattuor cordis in moduz delte lr̄e ɔponitur (vt peritissimi tradunt) et per digitos in diuersos modos concitatur. Hec ecclesiā sigt que cum vigintiquattuor seniorū dogmatibus· trinaz habet formā in modū delte littere· ⁊ fidem sancte trinitatis significat. Per manꝰ aūt apostolorū ⁊ euangelistaruz in diuersos modulos veteris ⁊ noui testamenti aliter in lrā· alr in sensu cōcitatur figuraliter.

Liris. Lira dr a poto lirin· i· a varietate vocum eo q diuersos faciat sonos. Hec ecclesiā significat· q̄ in varietate diuersarum disciplinarū hystorice allegorice tropologice· ⁊ per anagogen suauē sonum exp̄mit: h a simphonie simplicitate n̄ recedit. Cymbala aūt adinuicem percussa sonum faciunt. Unde: Laudate eū c· b· s· ⁊c. Cimbala bñ sonātia· sunt labia nostra que percussa ad inuicē suauem hñane vocis armoniam reddunt.

Pro octaua. In die ſcʒ iudicij aduentũ dñi ſignificabant in quo fi
nita ſeculi hebdomada veniet ad iudiciũ. Vñ ſext⁹ pſalmus q̃ cũ tremore
iudicij cantatur tali titulo prenotat̃. Hic aũt numerus magna continet ſa
cramenta. Octo animę ingreſſę ſunt in arcã noe ⁊ mundo pereunte ſaluatę.
Octauus filius ieſſe fuit dauid quẽ dominus elegit. Die octauo purificat
circũciſio. Die octauo .i. dominico ſurrexit xp̃us.

Porro ſebenias et ioſias ⁊c. Hi ſeptem ſacerdotes coraʒ arca
tubis canentes ſancti
p̃dicatores ſunt ſepti
formi ſpũs gratia ple
ni qui euangeliũ in ec
cleſia xp̃i predicant et
ſacramentũ incarnati
onis auditoribus prę
dicant.

Clangebant tu
bis. Alit̃ fit tuba con
gregãdi p̃pli, aliter cõ
ductionis, aliter victo
rię, aliter pſequẽdi ini
micos, aliter concluſio
nis ciuitatũ ⁊c. Tuba
autẽ conſuetudinaria
apud rerũ peritos hoc
modo format̃ vt trib⁹
fiſtulis ereis in capite
anguſto inſpiret̃, ſicut
per q̃ttuor vociducas
ereas quę p ereuʒ fun
damentuʒ quaternaſ
voceſ pducũt mugitũ
vehementiſſimũ profe
rant, quę ſignificant
euangeliũ trina cõfeſſi
one triũ perſonarũ ĩ ca
pite anguſto .i. in nati
uitate xp̃i diuinituſ in
ſpiratum p quattuor
vociducas ereas .i. per
quattuor euãgeliſtas
ereo .id ẽ. ſtabili fidei
et operis fundamento
in toto orbe vocem ve
hementiſſimã quaſi tu
bę congregantis vocẽ
emittere.

Dauid aũt idu
tuſ erat ephod li. Chriſtus incarnatõis
ſuę ⁊ paſſionis exẽplũ
antea iudeis occultuʒ
manifeſtat. linũ nãqʒ
de terra ortũ multipli
ci labore ad candorem
veſtis perueniens, veri
tatem humanę carnis
ĩter flagella triumphã
tis oſtendit, ⁊ hoc eſt
dauid erat indutus
ephod lineo

Ore. Libet intueri
q̃nta virtutũ munera
dauid pceperat ⁊ ĩ oĩb⁹
q̃ʒ fortem ſe humilita
te ſeruabat quẽ nõ ex
tolleret ora leonũ fran
gere, vrſoꝝ brachia diſſipare, deſpectis fratribuſ eligi, reprobato rege in re
gem vngi, horrendum goliam vno lapide ſternere, a rege ꝓpoſita extinctis
allophilis numeroſa preputia reportare, pmiſſum tandem regnuʒ pcipere,
totũ iſraelem ſine cõtraditõe poſſidere. Cum tamẽ arcam dei hieruſaleʒ re
uocat, oblitus ſe prelatũ oĩbus p̃plis admixtus ante arcam ſaltat. Et q2 co
ram arca ſaltare (vt creditur) mos vulgi fuerat: in diuino obſequio ſe p ſal
tum rotat. Ecce quẽ dñs cunctis p̃tulit, ſe ſub domino exequãdo minimis

bus eoꝝ: ethan filium chaſaię et
cum eis fratres eorũ. In ſecundo
ordine zachariam ⁊ ben ⁊ iazihel
ſ vel a.
et ſemiramoth et iehiel et ani eli
ab et banaiam et maaſiam et ma
thathiam et eliphalu et macheniã
et obededom et iehihel ianitores.
Porro cantores heman aſaph et
ethan in cimbalis ęneis cõcrepan
tes, zacharias autem et ozihel et
ſemiramoth et iahihel et ani eliab
† ſ in pſalterio ſaluatoris aduẽtũ predicabãt quẽ mirabili ſecreto diuinitatis pro hominũ ſalute diſpoſuit.
⁊ maaſias ⁊ banaias † in nablis ar
chana cantabant. Porro matha
thias et eliphalu et macenias et
obededom ⁊ iehihel et ozaziu in ci
† ſ victori deo triumphus ⁊ palma
tharis pro octaua canebant † epini
chion. Chonenias autẽ princeps
† ſ quia ſpũ ꝓphetię plenus melodias ⁊ verba cantoribus ad memoriã reuocabat.
leuitarũ prophetię † pręerat et ad
pręcinẽdam melodiam. Erat quip
pe valde ſapiens. Et barachias et
helchana ianitores arcę. Porro
ſebenias et ioſaphat et nathanael
et amaſa et zacharias et banaias
⁊ eliezer ſacerdotes clangebant tu
bis coram arca dei: et obededom
† ſ poſtq̃ʒ plenitudo gentium intrauerit ad fideʒ reuertetur arca dei in ciuitatẽ dauid .i. ad iudeos predicantibus helya ⁊ enoch gratia chriſti cõuertetur.
⁊ ahias erant ianitores arcę. † Igi
tur dauid ⁊ omnes maiores natu
iſrael ⁊ tribuni ierunt ad deportã

ſ martirio coronati.
dam arcam fęderis domini de do
mo obededom cum lęticia. Cumqʒ
adiuuiſſet domin⁹ leuitas qui por
ſ martirio coronati. ſ triturãtes arcam dei ſeptiformi ſpũ pleni.
tabant archam fęderis dñi, immo
labantur ſeptem thauri et ſeptem
ſ duces dominici gregis.
arietes. Porro dauid erat indut⁹
ſtola biſſina: et vniuerſi leuitę qui
portabant arcam fęderis cantoreſ
qʒ et chonenias princeps prophe
tię inter cantores. Dauid auteʒ in
dut⁹ erat ephot lineo. Uniuerſus
qʒ iſrael deducebat arcam fęderis
domini in iubilo ⁊ ſonitu bucci
nę et tubis et cimbalis et nablis ⁊
citharis concrepantes. Cumqʒ per
ueniſſet arca fęderis domini vſqʒ
ad ciuitatẽ dauid: michol filia ſaul
proſpiciens per feneſtram vidit re
gem dauid ſaltantẽ atqʒ ludentem
⁊ deſpexit eum in corde ſuo.

C. - - - - XVI.

Atulerunt igi
tur arcam dei et conſti
tuerunt eam in medio tabernaculi
quod tetenderat ei dauid: et obtu
lerunt holocauſta et pacifica co
ram deo. Cumqʒ compleſſet dauid
offerens holocauſta et pacifica.

⁊ abiecta exhibendo cõtemnit. Non poteſtas regni ad memoriã reducitur
non ſubiectis vileſcere metuit, nõ ſe honore prelatum ante eius arcam qui
honorẽ dederat recognoſcit. Corã dño egit debilia vel extrema, vt illa hu
militate ſe ſolidaret qui coram omnib⁹ geſſerat fortia. Quid alij ſentiant
ignoro. Ego dauid ſaltantẽ plus ſtupeo q̃ʒ pugnantẽ. Pugnando hoſtẽ
ſubdidit, ſaltando ſeipſũ. Quẽ cũ filia ſaul adhuc tumore regij generis in
ſana eum humiliatum deſpiceret dicens: Q̃ glorioſus fuit hodie rex iſrael
diſcooperiens ſe ante
ancillas ſeruorũ ſuorũ
⁊ nudatus quaſi vn⁹
de ſcurriſ audiuit. Lu
dam ante dominum,
qui elegit me potius
q̃ʒ patreʒ tuum, ⁊ pau
lo poſt: Ludam et vi
lior fiam pluſq̃ʒ factus
ſum ⁊c. Quaſi vileſce
re coram hominibus ap
peto, quia ſeruare mi
chi coram domio per
humilitatem regnum
quero. Sũt qui de ſe
humilia ſentiunt et in
honoribus poſiti nihil
ſe eſſe niſi puluerẽ per
pendũt: ſed hominibus
uileſ apparere refugiũt
⁊ qđ interius cogitant
rigida exterius venu
ſtate palliant. Sũt q̃
viles hominibus videri
appetunt, ⁊ omnio qđ
ſunt deiectos ſe exhi
bendo cõtemnunt: ſed
intus ex merito oſtẽſę
vilitatis intumeſcunt
⁊ tanto corde elati ſũt
quanto ĩ ſpecie elatio
nem premũt. Utraqʒ
elationis bella magna
dauid circũſpectõe de
prehendit, mira virtu
te ſuparauit. Qui eñ de
ſe itus humilia ſentiẽs
honorẽ exteri⁹ nõ quę
rit, dicit ludam, ⁊ v. f.
Et q2 per hoc q̃ vilẽ
ſe exterius p̃buit, inte
rius vero non intume
ſcit: adiungit: Eroqʒ
humilis ĩ oculis meis.
Quaſi qualẽ me exte
rius deſpiciẽs exhibeo
talẽ interius attendo.

Michol filia
ſaul. Cunctis exultã
tibus ⁊ ad arcę introi
tũ hymnis reſonãtib⁹
ſola michol filia ſaul
abeſt, immo ĩ ſpeculis
dauid hunc humilia
tum deſpicit, quia cre
dentibus ĩ fine iudeis
quidã xp̃m ꝓfeſſione,
antixp̃m ſequunt̃ ope
ribus cõgruit q̃ mi
chol q̃ ad figurãdã carnaliũ inſtabilitatẽ aq̃ oĩs iterpretat̃, nõ vxor dauid
ſed filia ſaul dr̃. Qui eni xp̃o ſpecieten⁹ ſeruiũt, ñ cũ illo coronant̃: ſ cũ pſe
cutoribus quos imitati ſunt damnãtur. Quãuis aũt praui humilitatẽ cõ
temnant eccleſię: nichilominus arca dei in locũ ſuũ peruenit. C. XVI.

Et cõſtituerũt in medio. Ponitur arca ĩ medio tabernaculi qđ
tetenderat ei dauid .i. fides eccleſię predicatur ꝓficit inſerit̃ cordib⁹ fideliũ,
quos deus ad vitam pręordinauit ęternã.

benedixit populū in nomīe domi-
ni. ⁊ diuiſit vniuerſis per ſingulos
† ſ vnam. quia vnus dominus. vna fides. vnum baptiſma. vnus deus. ⁊ pater o. ⁊c.
a viro vſq₃ ad mulierem † tortam
† ſ qui de celo deſcēdit ⁊ dat vitā mūdo. † ſ vituli ſaginati: igne paſſionis aſſati.
† panis ⁊ † partē aſſe carnis bubule
⁊ frixam oleo ſimilam. Cōſtituitq₃
coram arca domini de leuitis qui
† ſ cor mundū cū pura cōuerſatione exhibentes.
† ſ meditantes in lege dei ſcd̄m regulam fidei die ac nocte.
† miniſtrarent. ⁊ † recordarētur ope
ſ predicatōe. iubilatōe ⁊ ope.
rum eius: ⁊ glorificarent atq₃ lau
ſ digne.
darent dominū deū iſrael. Aſaph
principem. ⁊ ſcd̄m eius zachariam
Porro iahibel ⁊ ſemiramoth ⁊ ie
hibel ⁊ mathathiam ⁊ eliab. et ba-
naiam ⁊ obededom. ⁊ iehibel ſup
organa pſalterij ⁊ liras. Aſaph aūt
vt ī cimbalis pſonaret. Banaiam
vero ⁊ azihel ſacerdotes canere tu
ba iugiter corā arca federis domi.
In illo die fecit dauid prīcipez ad
confitendum dn̄o aſaph ⁊ fratres
eius. Confitemini dn̄o. ⁊ inuocate
nomen eius: notas facite in popu
lis adinuentōnes eius. Cantate ei
⁊ pſallite: ⁊ narrate oīa mirabilia
eius. Laudate nomē ſanctū eius:
letetur cor querentiū dn̄m. Queri
te dn̄m ⁊ virtutem eius: querite fa
ciem eius ſemp. Recordamini mi
rabiliū eius que fecit: ſignorū illi⁹
⁊ iudiciorū oris eius. Semen iſrl'
ſerui eius: filij iacob electi illius.
Ipſe dn̄s deus noſter: ī vniuerſa
terra iudicia eius. Recordamini ī
ſempiternū pacti eius: ſermonis
quem precepit in mille generatōes
Quē pepigit cū abraam: ⁊ iuramē
ti illius cum yſaac. Et conſtituit il
lud iacob ī preceptū: ⁊ iſrael in pa
ctum ſempiternū. dicens: Tibi da
bo terram chanaan: funiculū here
ditatis veſtre. Cum eſſēt pauci nu
mero parui: ⁊ coloni eius. Et tran
ſierunt de gente in gentem: ⁊ de re
gno ad populū alteruz. Non dimi
ſit quēquā calūniari eos: ſed incre
pauit p eis reges. Nolite tangere
xp̄os meos: ⁊ in prophetis meis
nolite malignari. Cantate domino
omnis terra: annunciate ex die in
diē ſalutare ei⁹. Narrate ī gentib⁹
gloriam eius: ⁊ in cunctis popu-
lis mirabilia eius. Quia magnus
dn̄s ⁊ laudabilis nimis: ⁊ horribi
lis ſuper omnes deos. Om̄es eni
dij populoꝝ ydola: dominus aūt
celos fecit. Confeſſio ⁊ magnificen
tia coram eo: fortitudo ⁊ gaudiuz
ī loco eius. Afferte dn̄o familie po
pulorum afferte domino gloriā et
imperiū: date dn̄o gloriaz nomini
eius. Leuate ſacrificiū et venite in
cōſpectu eius: et adorate dominū
ī decore ſancto. Cōmoueatur a fa
cie illius omnis terra: ipſe eni fun
dauit orbē immobilem. Letentur
celi et exultet terra: et dicāt ī natio
nibus dominus regnauit. Tonet
mare et plenitudo ei⁹: exultēt agri
et omnia que ī eis ſunt. Tunc lau-
dabunt ligna ſaltus coraz domio
quia venit iudicare terrā. Confite
mini domino quoniā bonus: qm̄
in eternuz miſericordia eius. Et di
cite: ſalua nos de⁹ ſaluator noſter
et congrega nos. et erue de gētib⁹
vt confiteamur nomini ſancto tuo
et exultemus in carminibus tuis.
Benedictus dn̄s deus iſrael ab
eterno vſq₃ in eternū. et dicat oīs

Benedixit populum. Chriſtus fidem ⁊ deuotōem eccleſie cōmēdat patri. qui etiaz ad dexterā patris interpellat p nobis. et tanq₃ verus dauid benedicit. ⁊ ſalutaris myſterij paſcit alimentis.

Et diuiſit vniuerſis. Hec munera fideles accipiūt: qn̄do vnus panis ⁊ vnū corpus multi ī chriſto carnis ſue laſciuiam caſtigantes. ⁊ ſeruituti ſubijcientes ſancti ſpiritus igne decoquunt. ⁊ fructus bonoꝝ opm oleo miſericordie pinguiſſimos cōpaſſione primi feruere faciunt. At cōtra filia ſaul fruſtra cubiculuz regis ingreſſa nō fructificat: q₂ q̄ verbum dei aure ten⁹ percipiunt. ſine boni operis prole moriuntur.

Frixam oleo ſimilam. Carnē a peccati ſale ſcilicet mundiſſimam. ob humane ſalutis cauſam crucis ſartagine toſtam. oleo charitatis plenā. ſic eñ deus dilexit munduz. vt filiū vnigenituz daret. q̄ ex charitate paſſus eſt.

In die illo fe. ⁊c. Quia xp̄s ordinē doctorum ī culmine eccleſiaſtice dignitatis conſtituit. Aſaph enī congregans interpretatur. Aſaph ergo ⁊ fratres eius ſūt apl'i ⁊ apoſtolici viri ad congregandos fideles cōſtituti. d' qbus dicit. Cōſtitues eos p. ſ. o. t. Modum aūt laudatōis quē ipſe dauid compoſuit. ſcriptor hyſtorie inſeruit dicēs: Cōfitemini domino ⁊c.

Cōfitemini dn̄o et. Alleluia huic pſalmo pretitulatum eſt. ⁊ ſm̄ hiero. neutri generis eſt. Allelu. laudate. ia. inuiſibilē deuz ſignificat. qd' eſt vnū de decem dei noībus. ſic in epl'a ad marcellam tradidit hieronimus.

Et dicat omis popul⁹ amē. Gentilis. ſ. qui adhuc īfidelis erat qñ iſte canebat qui tn̄ pphie virtute ītroductus ē vt amore vniuerſitatis diceret.

amen amen .i. fiat fiat
ſicut hodie orantibus
ſacerdotibꝫ reſpondet
amen. vt concordet in
precibus pia ſacerdo-
tum intentio. ⁊ populi
ſana deuotio ſm̄ illud
Amē amē dico vobis
q꞉ ſi duo ex vobis con
ſenſerint ſup terraꝫ ex
omni re quacūqꝫ ꝑ tie
rint. fiet illis ⁊c.

In excelſo qđ
erat in gabaon ⁊c
Alij dicunt taberna cu
lum dei poſtqꝫ filij iſrl
intrauerunt in terram
chanaan primū fuiſſe
in ſylo. deinde ī nobe
poſt in gabaon. tandē
in ſyon. Alij locū eſſe ī
hieruſalem appellatū
gabaon. ibiqꝫ dauid
tabernaculuꝫ ⁊ arcam
collocaſſe. Gabaon ei
collis īterpretatur. Ex
celſum aūt locū dictuꝫ
eſſe exiſtimāt ꝓ digni-
tate diuini cult⁹. Sꝫ
in libro locoꝝ legimus
gabaō metropolim eē
eueoꝝ in tribu benia-
min: ⁊ nūc oſtenditur
villa eiuſdē nomis in
quarto miliario beth-
leē ad occidentē iuxta
rama ⁊ ramon. vbi ſa
lomon hoſtijs immola
tis diuinū meruit ora-
culū. Fuit aūt ſepata
leuitis.

Ut benediceret
Generatōni filioꝝ va
caret. alij ꝑ antifraſim
benedictionē accipiūt.
Domū aūt michol fili
am ſaul quā increpa-
bat dauid. q꞉ deſpexit
eum ſaltantē coraꝫ ar
ca domini.

Et ait nathan ⁊c
Patet ꝙ ꝓphie ſpūs
non ſp ꝓphetarū men-
tes irradiat. Vn̄ heli
ſeus. Dimitte eam q꞉
anima eius ī amaritu
dine eſt. ⁊ dn̄s celauit
a me ⁊c. Qđ diuīa di
ſpenſatōe fit. vt accipi-
entes ſpm̄ īueniāt qđ
de deo fuit ⁊ amittētes
quid de ipſis.

Nō edificabis
Quia vir ſanguinum
es. Debet enī in ſe mū
dus eſſe. qui aliena cor
rigere vult: vt terrena
deſideria fugiat. ⁊ tan
to pſpicacius fugiēda
videat. quāto ipſe hec
ꝑ ſcientiā ⁊ vitā veri⁹ declinat. Suꝑiectas ſordes man⁹ detergere nō va
leret ꝗ lutum tenet. qđ iuxta antique trāſlationis ſeriē. bene ad dauid erga
exteriora bella laborantē ꝑ ſignificationē ⁊ diuina voce dr̄. Non tu edifica

ſ predictū
populus amen. ⁊ hymnū deo. He
reliquit itaqꝫ ibi corā arca federis
dn̄i aſaph ⁊ frēs ei⁹: vt miniſtrarēt
ſ nemo militās deo implicat ſe ſecularib⁹ neg.
in cōſpectu arce iugiter ꝑ ſingulos
ſ ſecundū qualitatē auditoꝝ quiſqꝫ ſua vi
dies ⁊ vices ſuas. Porro obede-
ce miniſtret.
dom ⁊ fratres ei⁹ ſexagintaocto. ⁊
obededom filiū idithun ⁊ oza con
ſtituit ianitores. Sadoch autē ſa-
ſ cōſanguineos
cerdotem ⁊ fratres illius ſacerdo-
tes coraꝫ tabernaculo dn̄i in excel
ſo qđ erat in gabaon: vt offerrent
holocauſta domino ſuꝑ altare ho-
locauſtomatis iugiter mane ⁊ ve-
ſpere: iuxta omnia que ſcripta ſunt
in lege dn̄i quā precepit iſraeli. Et
poſt eum heman ⁊ idithun ⁊ reli-
quos electos vnumquēqꝫ vocabu
lo ſuo ad confitendū domino: qm̄
in eternum miſericordia eius. He
man quoqꝫ ⁊ idithun canentes tu
ba: ⁊ quatientes cimbala ⁊ omnia
muſicoꝝ organa ad canendū dn̄o.
Filios autē idithun fecit eſſe porta
rios. Reuerſuſqꝫ ē omnis popul⁹
in domum ſuā ⁊ dauid. vt benedi-
ceret etiā domui ſue.

C. XVII.

Cum autē ha
bitaret dauid in domo
ſua: dixit ad nathan ꝓphetā. Ecce
ego habito in domo cedrina. arca
aūt federis domini ſub pellibus ē
Et ait nathan ad dauid. Omnia ꝗ
in corde tuo ſunt fac: dn̄s enim te-
cum eſt. Igitur nocte illa factus ē
ſermo dn̄i ad nathan dicens: Ua-
de ⁊ loquere dauid ſeruo meo. hec
dicit dn̄s: Non edificabis tu mihi
domum ad habitandū. Neqꝫ eni
manſi in domo ex eo tempore quo
eduxi iſrael de terra egipti vſqꝫ ad
hanc diem: ſed fui ſemper mutans
loca tabernaculi: ⁊ in tentorio ma
ta nullo iudicū ſibi domū cedrinā edificari iuſſit
nens cum omni iſrael. † Nunquid
qui ꝯtra hoſtes pugnauerūt ⁊ omnes viri ſangui
locutus ſum ſaltem vni iudicū iſra
num fuerūt.
el quibus preceperaꝫ vt paſcerent
populum meū. ⁊ dixi: Quare non
edificaſti mihi domum cedrinam?
Nunc itaqꝫ ſic loqueris ad ſeruuꝫ
meum dauid: Hec dicit dn̄s exer-
cituum. Ego tuli te cum in paſcuis
ſequereris gregeꝫ. vt eſſes dux po
puli mei iſrael. ⁊ fui tecū quocūqꝫ
ꝑrexiſti. ⁊ interfeci omēs inimicos
tuos corā te. feciqꝫ tibi nomē grā-
ſ abraam. yſaac. iacob. moyſi. ⁊ ioſue. quorum
de: quaſi vnius magnoꝝ qui cele
nomina famoſa
brantur in terra. Et dedi locum po
pulo meo iſrael: plātabit̄ ⁊ habita-
bit i. eo. ⁊ vltra nō ꝯmouebit̄. Nec
filij iniquitatis atterēt eos ſicut a
principio ex diebus quibus dedi
iudices populo meo iſrael: ⁊ humi
liaui inimicoſ tuos vniuerſos. An
nūcio tibi ergo ꝙ edificaturus ſit
tibi dn̄s domum. Cumqꝫ impleue
ris dies tuos. vt vadas ad patres
ſ dauid germen iuſtū
tuos: ſuſcitabo ſemē tuum poſt te
quod erit de filijs tuis. ⁊ ſtabiliam
ſ regni eius nō erit finis   ſ de viuis lapidibus
regnum eius. Ipſe edificabit mihi
domum: ⁊ firmabo ſoliū eius vſqꝫ
in eternum. Ego ero ei in patrē. et
ipſe erit mihi in filium. ⁊ miſericor
diam meā nō auferam ab eo. ſicut

bis mihi templum: q꞉ a
vir ſanguinū es. Tem
plum dn̄i edificat. qui
corrigendis ꝓximoꝝ
mentibꝫ vacat. Tēplū
dei ſumus ꝗ ad veraꝫ
vitā ex eius habitatōe
ꝯſtituimur. Unde tē
pluꝫ dei ſanctū eſt qđ
eſtis vos. Uir ſangui
num tēplū dei nō edi
ficat. Qui enī adhuc
carnalibus īcubat. ne
ceſſe ē vt inſtruere ꝓxi
moꝝ mētes erubeſcat.

Nec filii ini. ⁊c.
Hoſtes alienigene ꝑ
īterualla tempoꝝ ſicut
olim prius pax. modo
bellū. Inueniunt̄ tam̄
ibi ꝓlixiora tp̄a pacis
q̄m ſalomon habuit.
Sub aboth ei octua
ginta anni pacis fuerī
Abſit ergo vt de ſalo
mone hec accipiant̄.

Cumqꝫ ipleue
riſ ⁊c. ſuſcita. ſe. ⁊c.
Salomō aūt regnan
te patre regnare cepit.
qđ nulli illoꝝ regū ꝯti
git vt ipm̄ nō eē appa
reat quē ꝓphia iſta ꝓ
ſignat. xp̄s vero veru
pacificus poſt mortem
dauid vere regnauit.

Aug. Hāc ꝓmiſſi
onē ꝗ putat in ſalomo
ne ꝯpletam errat. At
tendat qđ dictū ē. hic
edificabit mihi domū
ꝗa ſalomō nobile tem
pluꝫ extruxit. ⁊ non at
tendit qđ dicit̄. fidelis
erit domuſ eius ⁊c. At
tēdit ergo ſalomonis
domū plenā mulieribꝫ
alienigenis colentibꝫ
deos falſos. ⁊ ipm̄ re
gem quondā ſapientē
ad eandē ydolatriam
ſeductum. Nec aude
at eſtimare deū. vel ſm̄
mendaciter dixiſſe. vel
ꝓmiſiſſe. ⁊ talē ſalomo
nis domum nō ꝑfeciſſe.
In xp̄o aūt ꝗ fact⁹ eſt
ex ſemīe dauid ſm̄ car
nem. videm⁹ iſta ꝯple
ta: non aliū querimus
ſic iudei. Ipſi enī hūc
filiū dauid ꝓmiſſuꝫ
ſalomonē nō ītelligūt
ſed eo ꝗ ꝓmiſſus eſt
declarato. aliū ſe ſpare
dicunt. Preceſſit qui
dem aliqua imago rei
future in ſalomone: ꝗ
tēpluꝫ edificauit ⁊ ſm̄
nomē ſuum pacem ha
buit: ⁊ in exordio regni ſui laudabilis fuit.

Edificabit mihi do. Domū. i. eccleſiā. domus dauid ꝓpter genus
domū dei. ꝓpter templū dei de hoīb⁹ factū nō de lapidibꝫ. vbi populus

in ęternū habitet cum deo ⁊ in deo. ⁊ deꝰ cū populo ⁊ i pplo. Ideo cū ſm ſeptuaginta dictum ſit ꝑ nathā. ⁊ nū ciabit tibi dn̄s q̄m domū edificabis ipſi. poſtea ꝑ dauid dicitur: Quoniā tu deus iſrł reuelaſti aurē ſerui tui dicēs: Domū edificabo tibi. Hanc enī domum ⁊ nos edificamꝰ bene viuendo. ⁊ deus iuuando. Vnde niſi dn̄s edificauit domū in vanū laborauerunt qui edifi. eam.

Et thronus eiꝰ erit fir. Hyperbolice de filio yſai accipi p̄t. At vero xp̄s qui de ſemine dauid natus ē exaltatꝰ ē ſuꝑ omnē prīcipatū ⁊ ptātem ⁊ virtutem: cui pater donauit nomē qđ ē ſuꝑ omne nomē. ut in noīe ihe ſu omne genu flectat.

C. XVIII.

Et filias eius. Minores ciuitates ad metropolim ꝑtinentes quinq̄ enim erāt inſignes ciuitates philiſtinorum. azotus. gaza. aſcalon. geth. ⁊ acharon. Que q̄ in terra promiſſionis erāt. ⁊ fi

abſtuli ab eo qui ante te fuit. Et ſtatuam eum in domo mea. ⁊ regno meo vſq̄ in ſempiternū: ⁊ thronꝰ eius erit firmiſſimus in perpetuū. Iuxta omia verba hęc. ⁊ iuxta vniuerſam viſionē iſtam: ſic locutus ē nathan ad dauid. Cumq̄ veniſſet rex dauid. ⁊ ſediſſet corā domino. dixit: Quis ego ſum domie deus ⁊ quę domꝰ mea: vt pręſtares mihi talia? Sed ⁊ hoc parum viſum eſt in conſpectu tuo. Ideoq̄ locutus es ſuꝑ domum ſerui tui etiā in futurū: ⁊ feciſti me ſpectabilē ſuꝑ omnes hoies domie deus meus. Quid vltra addere pōt dauid: cū ita glorificaueris ſeruū tuum. ⁊ cognoueris eum. Dn̄e propter famulum tuum iuxta cor tuū feciſti omnem magnificentiā hanc: ⁊ nota eē voluiſti vniuerſa magnalia. Dn̄e non eſt ſimilis tui: ⁊ non eſt alius deus abſq̄ te ex omnibꝰ quos audiuimꝰ auribus noſtris. Quis enī

(christianus)

eſt alius vt populus tuus iſrael? (hō factus) gens vna in terra ad quā perrexit (a poteſtate diaboli) (acceptabilē) deus vt liberaret ⁊ faceret populū (miraculis) ſibi ⁊ magnitudine ſua atq̄ terro(al. nationes)ribus eijceret gētes a facie eiꝰ quē (ſpūali) de egypto liberarat? Et poſuiſti populum tuum iſrael tibi in populum vſq̄ in ęternū: ⁊ tu domine factus es deus eius. Nunc igiť dn̄e ſermo quē locutus es famulo tuo ⁊ ſuꝑ domū eius confirmeť in perpetuū. ⁊ fac ſicut locutus es famulo tuo. permaneatq̄ ⁊ magnificeť nomē tuum vſq̄ in ſempiternū. et dicatur: dn̄s exercituū deus iſrael ⁊ domus dauid ſerui eius: perma

(alias corā)

nens cum eo. Tu enim dn̄e deus (cordis interioris)

meus reuelaſti auriculam ſerui tui

(progeniē. ſ. multiplicādo. ideo dediſti ei fiduciam loquēdi de te ⁊ gloriā tuam p̄dicare)

vt ędificares ei domū: ⁊ idcirco inuenit fiduciam vt oraret coram te. Nunc ergo dn̄e tu es deus. ⁊ locutus es ad ſeruū tuum tanta beneficia: ⁊ cępiſti benedicere domui ſerui. vt ſit ſemꝑ coram te. Te enī benedicēte benedicta erit in ꝑpetuū.

C. XVIII.

Factum eſt aūt poſt hęc vt ꝑcuteret dauid philiſtijm ⁊ humiliaret eos. et tolleret geth ⁊ filias eius de manu philiſtijm: percuteretq̄ moab ⁊ fie

(† de chriſto aūt diciť adorabunt eū omnes reges terre.)

rēt moabitę ſerui † dauid offerētes ei munera. Eo temꝑe percuſſit da

(† ciuitatē ſyrie ꝑtinentē ad emath metropolim q̄ ⁊ epiphania. q̄ aūt dauid ſiriā vaſtauerit ioſephꝰ oſtendit.)

uid adadezer regē † ſoba regionis emath. quando perrexit vt dilataret imperium ſuū vſq̄ ad flumen eufraten. Cepit ergo dauid mille quadrigas eius ⁊ ſeptē milia equitum. ac viginti milia viroꝝ peditū. Subneruauitq̄ omēs equos currū exceptis centū quadrigis q̄s reſeruauit ſibi. Superuenit autē ⁊ ſyrus damaſcenꝰ. vt auxilium pręberet adadezer regi ſoba: ſ; ⁊ huiꝰ percuſſit dauid vigitiduo milia virorum. Et poſuit milites in damaſco. vt ſyria quoq̄ ſeruiret ſibi. et offerret munera. Adiuuitq̄ eū dominꝰ in cūctis ad q̄ ꝑrexerat. Tulit (christus) quoq̄ dauid pharetras aureas q̄s habuerāt ſerui adadezer: ⁊ attulit eas in hieruſalē. Nec non ⁊ de thebath ⁊ chun vrbibꝰ adadezer ęris plurimū: de quo fecit ſalomon mare ęneū ⁊ columnas ⁊ vaſa ęnea.

Iſti iſrael ꝯputate erāt ſed ab eis vſq̄ ad dauid minīe poſſeſſę imo ſępe cogebant iſrł ſibi ſeruire. Dauid aūt humiliauit eas ⁊ fecit tributarias. Hę quinq̄ ciuitates. quinq̄ ſenſus corporis ſignificāt q̄ regnāte in nobis vetuſtate. varijs tormentis nos affligunt. Sꝫ cū verꝰ dauid regnat in nobis fiunt tributarij: ⁊ caro cogitur ſeruire ſpiritui.

Adadezer. Qui interpretatur decorū auxiliū. rex ſoba qui interpretatur incenſa vel ꝯuertens ſignat gentilitatis vicia naturali feruore accenſa. cōtra quē chriſtus ꝯfligit et vincit gladio ſpūs qđ eſt verbum dei.

Subneruauit q̄ omēs. Subneruat chriſtus repugnātem ſibi ſuꝑbia mūdi altitudinē humanę ſapientię. qđ tamē oportunum ⁊ aptū predicationi repperit reſeruat ſibi.

In damaſco. Damaſcus nobilis ciuitas phenicis, ſanguinis poculū interpretať. Siria ſublimis vł humecta. Gentilitas enī prius libidine fluida ⁊ ſpū ſuꝑba ſanguinem humanū ſitiebat: nūc baptiſmate chriſti mūdata profectu virtutū exaltata ſanguīs eius poculū deſiderat.

Pharetras ⁊c. Dogmata gentilium quibꝰ diſciplinę liberales ꝯtinenť q̄s xp̄s gētilitate abſtulit. ⁊ i ſeruitium eccleſię ꝯuertit. ꝓſunt enī ad expugnationē erroris ⁊ ꝯfirmationē veritatis.

Salomon ⁊c. Quia ergo rex noſter pacificuſ vetuſtatē eloqūtōnis de humilitate euerſę gentilitatis ad emūdandā gratiā baptiſmi ⁊ firmamentū fi dei ꝑ p̄dicationem pꝰ dogmatiſ in uſū eccleſię ꝯuertit: Thebath enī interpretať ꝑuulus venit. ⁊ chun pulcritudo. Qui enim ꝑuulum ſe agnoſcit. pulcher ⁊ ſpecioſus in decore virtutum efficiť.

In valle ſalinarum. In regū ita ſcriptū eſt. fecit ſibi dauid nomen cū reuerteretur capta ſyria in valle ſalinarum. ceſis decem octo millibꝫ. q꞉ ſ. erexit ſibi fornicem triūphalem. fecit etiā ſibi nomē q꞉ victa ſyria damaſci ꝛ ſyria ſobal alterum erexiſſe dicit᷑.

Decem et octo millia. In q̇buſdaꝫ aūt codicibus inuenit᷑ dauid nō vigintiocto milia in valle ſalinarū occidiſſe. qđ vicio ſcriptorū factū eſt. Ioab vero duodecim milia pſtrauit ſicut in titulo lviij. pſ. ſcribitur. hic aūt decem ꝛ octo abyſai īterfeciſſe ꝓhibetur ſ꞉ p dignitate regia aſcripta ē dauid victoria. Et q꞉ xp̄us examinis ſuī diſtrictōe ī his q̇ de eo praua ſentiunt ſtulticiā inmoderati ſaporis extiguit. Vnde qui vertit linguā ſuā incidit in malū.

Achimelech. Id eſt frater meꝰ rex. qui in regnꝫ abimelech. i. pater meus rex. eccleſie ſacerdotes inſtruit: ut q̇ p ordinē dingnitatis patris tenent locū per hūilitatē fratres cenſeantur nō dominentur in clero.

Pheleti. Admirabiles vel viuificatores. quos quidā dicūt fuiſſe ſeptuagīta iudices more eoꝝ q̄s moyſe dn̄o ꝑcipiente in heremo elegit. Filij dicunt cerethꝫos ad hoc dputatos. vt reos punirēt phelethꝫos vere vt inſontes defenderent

Porro filii dauid. Filij dauid. id ē xp̄i ſunt fideles. quos ei ſancta parit eccleſia qui ſunt genus electū regale ſacerdotiū. pmi ad manū regis. q꞉ bonis operibꝫ merēt᷑ ſibi regnū celi. tanto deo viciniores quāto ſanctiores

Anon. qui interp̄tatur dolor eoꝝ. ſignificat dyabolū. q̇ āmonitaꝝ. i. demonum rector eſſe videt᷑. ꝑpli ſcꝫ meroris. ꝛ in anguſtia ꝯſtituti. hic radit dimidiam barbam nunciorum dauid ꝑdicatoꝝ

Qđ cum audiſſet thou rex emath
ꝑcuſſiſſe. videlicet dauid omnē ex
ercituꝫ adadezer regis ſoba: miſit
aduram filiū ſuum ad regē dauid:
vt poſtularet ab eo pacem. ꝛ cōgra
tularetur ei eo ꝙ expugnaſſꝫ ꝛ per
cuſſiſſet adadezer. Aduerſariuſ q̇p
† ſ chriſtus oēs quos de gentibus vocat alios ſen
pe erat thou rex adadezer† Sed ꝛ
ſu predaros. alios eloquentia ſplendidos. alios predicatione ſonoros ſanctificat domino ut in ta
omnia vaſa aurea ꝛ argētea ꝛ enea
bernaculo eius fideliter ſeruiant. ſ uel cum
conſecrauit dauid rex domino. et
ſ uel to. ſ uel ro.
argentū ꝛ aurum qđ tulerat rex ex
vniuerſis gentibus: tam de ydu
mea et moab ꝛ filijs ammon q̄ꝫ de
philiſtijm et amelech. Abiſai vero
ſ ſicut uir fortiſſimus.
filius ſaruię ꝑcuſſit edom in valle
ſalinarū decem ꝛ octo milia. ꝛ con
ſtituit in edom ꝑſidiuꝫ: vt ſeruiret
ydumea dauid. Saluauitq꞉ dn̄s
dauid in cunctis ad q̄ perrexerat.
Regnauit ergo dauid ſuper vni
uerſum iſrael et faciebat iudicium
atq꞉ iuſticiam cuncto populo ſuo.
Porro ioab filius ſaruię erat ſup
exercitū: et ioſaphat filiuſ abiluth
† ſ acōmētariis. i. cōmemoratores fuerunt qui cauſas annotatas regi ad memoriam reducebant
†acōmentarijs. Sadoch aūt filiuſ
† ſ frater meus rex. ſ qui in regū abimelech. i. pater meus rex.
achitob ꝛ† achielech filiꝰ abiathar
† ſ qui in regū ſaraia. interpretatur aūt ſuſa gaudium. ſaraia pricipes domini.
ſacerdotes: et†ſuſa ſcriba. Banani
as quoq꞉ filius ioiade ſuper legio
ſ exterminatores. † ſ in regū legit᷑ uel ſcri
nes cerethi et pheleti.† Porro filij
ptū eſt. q꞉ filii dauid ſacerdotes erant. ſꝫ et hic primi et illic ſacerdotes dicūtur ꝓpter nobilitatem et priorꝫtum.
dauid primi. ad manum regis.

C. XIX.

Accidit aūt ut
† ſ quē primū expugnauit ſaul ī defenſione iabes. galaad. ꝛ q꞉ inimi
moreretur†naaſ rex filio
cus ſaul erat dauid gratiaꝫ preſtabat quando ad ſe ueniebat.
rum ammon: ꝛ regnaret anon filiꝰ
eius pro eo. Dixitq꞉ dauid: Faciā
miſericordiā cum anon filio naas
Preſtitit eni pater eius michi mi
ſericordiā. Miſitqꝫ dauid nūcios
ad conſolandū eum ſuper morteꝫ
patris ſui. Qui cū perueniſſent in
terram filioꝝ ammon vt cōſolarē
tur anon. Dixerūtqꝫ principes fili
orum ammon ad anon: Tu forſitā
putas ꝙ dauid honoris cauſa in
patrem tuū miſerit qui conſolaren
tur te: nec aniaduertis. ꝙ vt explo
rent et inueſtigent et ſcrutent᷑ terrā
tuā venerint ad te ſerui eius. Igit᷑
anon pueros dauid decaluauit et
† ſ In regum ſcriptum eſt ꝙ raſit dimidiam par
raſit.† Et preſcidit tunicas eorū a
tem barbe eorum. ꝛ preſcidit veſtes medias vſqꝫ
natibꝰ vſqꝫ ad pedeſ: ꝛ dimiſit eoſ
ad nates. ſed nōdum diuerſum: quia quod hic de
Qui cū abijſſent et hoc mādaſſent
eſt ibi habetur.
dauid: miſit in occurſū eoꝝ. Gran
dem eni cōtumeliam ſuſtinuerunt
et ꝑcepit vt manerent in hiericho
donec creſcerꝫ barba ꝛ capilli eorū
et tunc reuerterētur. Uidētes aūt
filij āmon ꝙ iniuriam feciſſent da
uid. tam anon q̄ꝫ reliquꝰ populuſ.
miſerunt mille talenta argenti. vt
ꝯducerent ſibi de meſopotamia et
de ſyria maacha et de ſoba curru s
et equites. Conduxerūtqꝫ triginta
duo milia curruū: et regē maacha
cū populo eius. Qui cū veniſſent
caſtrametati ſūt e regiōe medaba.
Filij quoqꝫ ammon ꝯgregati ſunt
de vrbibus ſuis. venerunt ad bel
lum. Quod cū audiſſet dauid: mi
ſit ioab et omnē exercitū virorum
fortiū. Egreſſiqꝫ filij ammon dire
xerunt aciem iuxta portam ciuita
tis. Reges aūt qui ad auxiliū eiuſ
venerant: ſepatim in agro ſteterūt
Igitur ioab intelligēs bellum ex

Sermonē vel cōuerſationē maculādo. preſcidit tunicas vſq꞉ ad genua vel inguina. cum turpia facta q̄ perſuaſerat ī ocul᷑ hoīm reuelat. hi ſedēt in hierico donec creſcant barbe eoꝝ opprobriū. ſ. ꝛ ignominia alioꝝ. ꝛ effecti anathema oīm donec per bonū ſtudium barbaꝝ. i. ꝟtutū ſpēs renaſcātur vt ꝑſentia regis ſui digni habeantur. cuius vultus ē ſuper faciētes mala. vt perdat de terra memoriam eorum.

aduerſo et poſt tergum ꝯtra ſe fieri elegit viros fortiſſimoſ de vniuerſo iſrael: et perrexit contra ſyrum. Reliquã autẽ partẽ populi dedit ſub manu abyſai fratris ſui: et perrexerũt ꝯtra filios ammon. Dixitq;. Si vicerit me ſyrꝰ: auxilio eris michi. Sin autẽ ſupauerint te filij ammon: ero tibi in pſidiũ. Cõfortare. ⁊ agamus viriliter pro populo noſtro: et pro vrbibus dei noſtri. Dominus autẽ qđ in cõſpectu ſuo eſt bonũ faciat. Perrexitq; ioab et populus qui cum eo erat cõtra ſirum ad prelium: et fugauit eos. Porro filii ammon vidẽtes quod fugiſſet ſyrus. ipſi quoq; fugerũt abyſai fratrem eius: et ingreſſi ſũt ciuitatem. Reuerſuſq; eſt etiã ioab in hieruſalẽ. Uidens autẽ ſyrus quod cecidiſſet corã iſrael: miſit nũcios et adduxit ſyrũ qui erat trans fluuium. Sophat aũt princeps militię adadezer erat dux eorum. Qđ cũ nunciatũ eſſet dauid. congregauit vniuerſum iſrael. ⁊ tranſiuit iordanẽ. irruitq; in eos. et direxit ex aduerſo aciẽ illis ꝯtra pugnantibuſ. Fugit aũt ſyrꝰ iſrael. Et interfecit dauid de ſyris ſeptẽ milia curruũ et quadraginta milia peditũ: et ſophat exercitus principẽ. Uidẽtes aũt ſerui adadezer ab iſrael ſe eſſe ſuperatoſ: ad dauid tranſfugerũt. ⁊ ſeruierũt ei. Noluitq; vltra ſyria auxilium prębere filijs ammon.

C. XX.

Factum eſt aũt
 in hebreo
poſt anni circulũ eo tem
 quo reges ad bella proceſſerant contra dauid.
pore quo ſolent reges ad bella procedere. congregauit ioab exercitum et robur militię: ⁊ vaſtauit terram filiorum ammon. Perrexitq;
 † .i. ciuitas regni ammon que nunc philadelphia dr̃ interpretatur aũt rabbath multi. q: multi veniẽt ab oriente et occidente. et recũbent cum abraam yſaac et iacob in regno celorum.
et obſedit †rabbath. Porro dauid manebat in hieruſalẽ quãdo ioab percuſſit rabbath: et deſtruxit eã.
 † .i. ydoli qđ interpretatur rex eorũ.
Tulit aũt dauid coronã †melchon de capite eius. ⁊ inuenit in ea auri pondo talentum. ⁊ pręcioſiſſimaſ gẽmaſ: fecitq; ſibi inde dyadema.
 .i. ſpolia.
Manubias quoq; vrbis plimas tulit: populũ aũt qui erat in ea eduxit. ⁊ fecit ſuper eos tribulos ⁊ trahas et ferrata carpẽta tranſire: ita vt diſſecarent et ꝯtererent. Sic fecit dauid cunctis vrbibus filiorũ ãmon: et reuerſus ẽ cũ oĩ populo ſuo in hieruſalem. Poſt hęc initũ
 † .i. in regnũ gob. id ẽ. lacus vel locuſta. gazer aũt ordinatio. q: ſicut locuſte herbam ita filii araphe delebant filios iſrael.
eſt bellum in †gazer aduerſus philiſteos: in quo percuſſit †ſobochai
 † .i. qui apud ioſephum ſabuch etheus dicitur.
 † .i. in regnũ de ſtirpe arapha. q: filii erãt orphe nurus noemi de terra moab.
vſathitheſ ſaphai ð genere †raphaim: ⁊ humiliauit eos. Aliud bellũ quoq; geſtũ eſt aduerſus philiſteos: in quo pcuſſit adeodatus filiꝰ ſaltus bethleemites fratrem goliath gethęi: cuius haſtę lignũ erat quaſi liciatoriũ texentiũ. Sed ⁊ aliud bellũ accidit in geth. in quo fuit hõ longiſſimꝰ hñs digitos ſenoſ id eſt. ſimul vigintiquattuor. q̃ et ipſe de raphaim fuerat ſtirpe generatus. hic blaſphemauit iſrael: ⁊ percuſſit eũ ionathan filiꝰ ſamaa fratris dauid. Hi ſunt filij raphaim in geth qui ceciderunt in manu dauid et ſeruorum eius.

C. XX.

C. XX.
Cõgregauit ioab exer. Ioab bellũ inchoauit. dauid perfecit. Xp̃s enim bellum agit cũ pdicatorũ ordo cõtra mundi potentes ſcutũ fidei opponit. ſz finis certaminis ⁊ triũphus ad xp̃m refertur qui operatur in nobis velle ⁊ perficere. Qui coronã quã dyabolo abſtulit ſibi aptauit. fideleſ. ſ. q̃. quaſi corona eum ambiunt. Unde benedices coronę anni benignitatis tuę.

Coronã fecitq; ſibi dia. quia conflãdo purgauit ſcđm legem. Tradunt autem hebrei (q: illicitũ erat homĩ iudeo de ydolis aliquid auri vel argenti accipere. q: lex ydolatriam vetat) ethai etheum (q̃ de philiſteis ad dauid venerat) coronã de capite melchon rapuiſſe: vt liceret iudeo de manu hominis capere qđ de capite ydoli non licebat.

Bellum. Notandum quod in palipo. tria bella dauid principaliter legũtur. In regum quattuor. Ibi enĩ q̃rtũ bellũ ẽ. vbi dauid contra philiſteos pręliante ieſbidenob. qui fuit de genere arapha cuiꝰ haſta. ccc. vncias appẽdebat ⁊ accinctus erat enſe nouo. niſus eſt percutere dauid. pręſidio fuit ei abyſai filiꝰ ſaruię. et percuſſũ philiſteum interfecit. Sz ⁊ tres ſũt diſtinctioneſ temporum preteritũ. pręſens. ⁊ futurm. ⁊ quattuor viciſſitudĩes. vereſtas. autumnus. hyems. Et bellum chriſti omni tẽpore vitę ꝯtra viſibiles vl' inuiſibiles hoſtes agitur ĩ mẽbris ſuis. ⁊ triũphat in ipſo. Unde. In deo faciemus virtutes. ⁊ ipſe ad nichilũ deducet tribulantes nos.

Sed et aliud bellũ ac. in geth. In regum ita tercium fuit in gob contra philiſteos. in quo pcuſſit adeodatus filius ſaltꝰ polumitanꝰ bethleemites goliad gethęum ⁊c. Gob lacus iterptatur q: ſicut ĩ lacũ leonum miſit ſe dauid contra goliã. q̃ ẽ adeodatus id ẽ in regnum electuſ filius ſaltus. in quo .ſ. oues paſcebat. polimitarius. quia de genere beſeleel fuit mater eiꝰ bethleemites. q: ð bethleẽ in q̃ panis eã ruth boos nota eſt. Unde locus domꝰ panis vocatꝰ eſt. Qđ adeodatus ipſe dauid ſit. patz vbi dr̃: Hi nati ſunt ð arapha in geth. ⁊ ceciderũt ĩ manu dauid et ſeruorum eiꝰ. Hebrei vero arapham matrẽ gigantiũ orphã nurũ noemi arbitrantur.

Et inuentus eſt omis nu. iſ. mille milia. In regũ ita ꝑ inuenta ſunt ꝺ iſrael octingenta milia viroꝝ fortiũ ⁊ ꝺ iuda quiquagita milia pugnatoꝝ. Aſſerũt autẽ hebꝛei hũc numeꝝ ab ioab inuẽtũ ẽẽ. ſed ſcriptorem voluiſſe oſtendere niſi quãtum i ſamuelis libꝛis ſcribitur. in quo tñ ꝯcedi ſuꝑſtites ꝯtinentur.

Et percuſſit iſrael. Moꝛtẽ q̃ primum cã peccati venit. h̃ i populo graſſata eſt. quia ſepe ꝓ malo gregis delinquit vita paſtoris. Tumoꝛe elatuſ dauid ꝓpl'm numerãdo peccauit. et populus penaꝫ ſuſcepit. q: ſcd'm merita plebiuꝫ diſponunt' corda rectoꝝ. Iuſtus ꝓo iudex ex ipſoꝝ animaduerſione coꝛripuit peccantis vicium. et quoꝝ cã peccauit. Sꝫ q: volũtate ſua ſuperbiẽs a culpa alien⁹ nõ fuit: vindictã culpe ſuſcepit. Ira eñ q̃ coꝛpaliter populũ ꝑculit rectoꝛẽ cordis doloꝛe ꝓſtrauit.

Peccaui nimis. In regũ ita. Peccaui valde i h̃ facto. Sed ꝓcoꝛ dñe. vt trãſferaſ iniquitatẽ ſerui tui. q: ſtulte egi. In quo notandũ ẽ. q: dauid numerando populuꝫ offendit. q: legis ꝓcepta non obſeruauit. In libꝛo eñ numerorum ꝓcipit dñs moyſi. Tollite ſummã filioꝝ iſrael ꝑ cognatões ſuas. q̇d quid ſeruſ ẽ maſculini a viceſimo anno et ſupra ⁊c. Quia vero dauid generaliter omneſ iuſſit numerari incurrit indignatõꝫ dei. In exodo quoq; ait dñs moyſi. Qñ tuleris ſũmã filioꝛum iſrael iux͂ numerum. dabunt ſinguli ꝓciũ dño ꝓ aĩabus ſuis ⁊c. hoc oblitus facere dauid deuꝫ offendit.

Conſurrexit

autẽ ſathan contra iſrl'. ⁊ icitauit dauid vt numeraret iſrl'. Dixitq; dauid ad ioab ⁊ ad principes populi: Ite ⁊ numerate iſrael a berſabee vſq; dan: ⁊ afferte mihi numerum vt ſciam. Reſponditq; ioab: Augeat dñs populum ſuum centu pluꝫ q̃ ſunt. Nõne domine mi rex omnes ſerui tui ſunt? Quare hoc querit dñs me⁹ qꝺ i peccatũ reputetur iſrael? ſed ſermo regis magis preualuit. Egreſſuſq; eſt ioab. ⁊ circumiuit vniuerſum iſrael: ⁊ reuerſus ẽ hieruſalẽ. Deditq; dauid numerũ eoꝝ quoſ circũierat. ⁊ inuentus eſt omnis numerus iſrl' mille milia. ⁊ centum milia viroꝝ educentiũ gladiuꝫ. De iuda autẽ quadꝛigentaſeptuaginta milia bellatoꝛum. Nã † leui et ‡ beniamin ñ numerauit. eo ꝙ inuituſ exequeretur regis imperium. Diſplicuit aũt deo qꝺ iuſſum erat: et percuſſit iſrl'. Dixitq; dauid ad deum. Peccaui nimis vt hoc facerez. Obſecro aufer iniquitatem ſerui tui: q: inſipiẽter egi. Et locutus eſt dñs ad gad videntem dauid dicẽs: Vade ⁊ loquere ad dauid ⁊ dic ei. Hec dicit dominuſ. Trium tibi optionẽ do: vnũ qꝺ volueris elige ⁊ faciã tibi. Cũq; veniſſet gad ad dauid. dixit ei: Hec dicit dñs: Elige qꝺ volueris: aut tribus annis peſtilentiam aut tribus mẽſibus fugere te hoſtes tuos: et gladiũ eoꝝ nõ poſſe euadere. Aut tribus diebus gladium dñi ⁊ moꝛtẽ verſari in terra: et angelũ domini interficere i vniuerſis finibus iſrael. Nũc igitur vide q̇d reſpondeã ei qui miſit me. Et dixit dauid ad gad. Ex omni ꝑte me anguſtie premunt. Sed melius ẽ mihi vt incidam i manus domini. q: multe ſunt miſeratões eiuſ: q̃ in manus hoim. Miſit ergo dominus peſtilẽtiaꝫ i iſrael: et ceciderũt ꝺ iſrael ſeptuaginta milia viroꝝ. Miſit quoq; ãgelũ i hierl'm vt † ꝑcuteret eã. Cũq; ꝑcuteret. vidit dñs ‡ ⁊ miſert⁹ ẽ ſuꝑ magnitudinẽ mali ⁊ ipauit ãgelo q̇ ꝑcutiebat. ſufficit: iã ceſſet man⁹ tua. Poꝛro ãgel⁹ dñi ſtabat iuxta areã † hoꝛnam iebuſei. Leuãſq; dauid oculos ſuos. vidit ãgelũ dñi ſtantẽ iter celũ ⁊ terrã. ⁊ euaginatũ gladiũ i manu ei⁹ ⁊ verſũ cõtra hieruſalẽ: ⁊ ceciderũt tã ipſe q̃ maiores natu veſtiti cilicijs ꝓni i terrã. Dixitq; dauid ad deũ. Nõne ego ſũ qui iuſſi vt numeraret populuſ? Ego q̇ peccaui. ego q̇ malũ feci: iſte grex quid cõmeruit? Dñe deuſ meuſ vertat' obſecro manus tua i me ⁊ i domũ patris mei: populuſ aũt tuuſ nõ ꝑcuciat'. Angelus aũt domini precepit gad vt diceret dauid: vt aſcẽderet ‡ extrueretq; altare dño deo i area hoꝛnaꝫ iebuſei. aſcendit dauid ergo iuxta ſermonem gad: quẽ locutus ei fuerat in monte dñi. Poꝛro hoꝛnan cum ſuſpexiſſet ⁊ vidiſſet angeluꝫ. quatuoꝛq; filij eius cũ eo: abſconderunt ſe. Nã eo tempoꝛe terebat i area triticum. Igitur cum veniret dauid ad hoꝛnam. conſpexit eum

Interlinear glosses: † ſ pro dignitate ſacerdotii ‡ ſ quia nuper vſq; ad internitionem pene coꝛruerãt — † ſ diuerſis et occultis infirmitatibus. ‡ ſ ſadoch vt aiunt ſacerdote pro populo oꝛante. — † ſ areuna iebuſei. areuma eñ area interpꝛetatur et hoꝛna latine reſonat lumen nobis. — ‡ ſ hec eſt hieruſalem.

c

Et dixit dauid. Si famẽ eligeret contra alios facere videret'. q: hñs multa frumẽta iopiã cũ alijs nõ pateret'. Si vinci ab hoſtibus per tres mẽſes eligeret: hñs ipſe circa ſe viros foꝛtiſſimos nihil metueret cũ exercitus neci ſubiaceret. Cõmuneꝫ ergo ſibi et alijs paſſionẽ elegit. i qua timoꝛ omibuſ ẽẽt equalis.

Septuaginta milia viroꝝ. Capita tñ plebis ⁊ ſeniores numerati ſunt. Ceterũ ꝺ oñi populo tot milia iterfecta hebꝛei affirmãt. quot milib⁹ numeruſ in ꝑalipoñ. ſcriptuſ numeꝝ q̇ in regũ ẽ excedit. Aiũt eñ ꝙ in ꝑal'. ⁊ qui remanſerant ⁊ qui interfecti ſunt numerati ſunt. In regum vero tantũ modo viui.

Extrueretq; altare. Hñ dauid cum dñm placare vellet altare iubet' i area areume. vel hoꝛne. cõſtruere. quia non placatur deuſ ab homĩe. niſi in arca cordis per lumẽ recte fidei et vere dilectõnis cõſtituat illi altare humilitatiſ. i quo offerat ſacrificium laudis.

hornā ꝛ proceſſit ei obuiā d' area: ꝛ adorauit illum pronus in terrā. Dixitqȝ ei dauid: Da mihi locum areę tuę vt ędificem in ea altare do mino ita vt quantum valet argen ti accipias: ꝛ ceſſet plaga a populo. Dixit aūt hornan ad dauid: Tolle ꝛ faciat dn̄s meus rex qđcunqȝ ei placet. Sed et boues do in holo cauſtum ꝛ tribulas in ligna ꝛ triti cum in ſacrificiū: omnia libens p̄ beo. Dixitqȝ ei rex dauid. Nequa q̄ ita fiet: ſed argentum dabo quā tuȝ valet. Neqȝ em̄ tibi auferre de beo: ꝛ ſic offerre domino holocau ſta gratuita. Dedit ergo dauid hor nan pro loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis ſexcētos: ꝛ ędificauit ibi altare domino: obtulitqȝ holocau ſta ꝛ pacifica ꝛ inuocauit dn̄m: et

† ſub moyſe dauid ſalomone ꝛ helia ſuper altare deſcendit ignis de celo ſub manue aūt angelus

exaudiuit eum in † igne d' cęlo ſup

de petra flamā eduxit.

altare holocauſti. Pręcepitqȝ do minus angelo: et ꝯuertit gladiū ſu um in vaginam. Protin' ergo da uid videns q exaudiſſet eum dn̄s i area hornan iebuſei: immolauit ibi victimas. Tabernaculū autem domini qđ fecerat moyſes i deſerto ꝛ altare holocauſtorū ea tēpeſtate

† ſicut preceptū ē in lege. ſed ſpaciū illuc eundi

erat i excelſo gabaon: ꝛ nō † pręua

nō habuit vel forſitā i mēte ei non occurrit.

luit dauid ire ad altare vt ibi obſe craret dominū. Nimio em̄ fuerat

† plagam mortis illatā miſterio angeli ſicut in

timore pterrit' vidēs † gladium āgeli

egipto factum eſt.

domini.

C. — XXII.

Dixitqȝ dauid

Hec ē domus dei: ꝛ hoc

hunc putauit eē locum in quo abraam pro filio arietem immolauit.

altare in holocauſtū iſrl'. Et pręce pit vt congregarentur omes proſe liti de terra iſrael: ꝛ cōſtituit ex his lathomos ad cędendos lapides ꝛ poliendos: vt ędificaretur domus

vel ꝛ ei.

domini. Ferꝛ quoqȝ pliſſimū ad cla ues ianuaꝝ ꝛ ad cōmiſſuras atqȝ iūcturas p̄parauit dauid: ꝛ eriſ pō d' inumerabile. Ligna quoqȝ ce drina nō poterāt eſtiari: q̄ ſidonij ꝛ tirij d'portauerāt ad dauid. Et di xit dauid. Salomō fili' meus puer puul' ē ꝛ delicatus. Domus āt quā ędificare volo domino tal' eſſe debȝ vt in cunctis regionibus noietur. Preparabo ergo ei neceſſaria. Et ob hanc cauſam ante mortē ſuam omnes p̄parauit impenſas. Uoca uitqȝ ſalomonē filium ſuum ꝛ p̄ce pit vt ędificarȝ domū domino deo iſrael. Dixitqȝ dauid ad ſalomonē Fili mi voluntatis meę fuit vt ędi ficarē domum nomini domini dei mei ſed factus eſt ad me ſermo do mini dicens: Multum ſanguinē effudiſti ꝛ plurima bella bellaſti non poteris ędificare domū nomi meo. tanto effuſo ſanguine coram

chriſtus. — de ſemine tuo.

me. Filius qui naſcereť tibi erit vir quietiſſimus. Faciam em̄ eum req́ eſcere ab oibus inimicis ſuis per

† orietur in diebus eius iuſticia et h. p.

circumitum: ꝛ ob hanc cauſaȝ † pa

ipſe em̄ ē pax noſtra.

cificus vocabitur: ꝛ pacē ꝛ ocium dabo i iſrael cūctis diebus eius.

eccleſiam.

Ipſe ędificabit domū nomi meo:

ipſe inuocabit me pater meus tu. et ego primo

ꝛ ipſe erit mihi i filiū et ego ero ei i

genitū ponā illum.

patrem: firmaboqȝ ſolium regni eius ſuper iſrael i ęternum. Nunc ergo fili mi ſit domi' tecū: ꝛ pſpa re ꝛ ędifica domū domino deo tuo ſicut locutus eſt de te. Det quoqȝ

Dedit ergo da uid ꝛc. In regum ita. Emit ergo dauid are am ꝛ boues argēti ſi clis quīquagīta. Aū autumant hebrei bo ues argēti ſiclis quin quaginta. Aream ve ro ſexcētis aureis eſſe ēptā. Alij aūt eſtimāt areā emptā quīquagī ta ſiclis exprimere lo cuȝ altaris vbi holo cauſta obtulit. aream vero emptā ſexcētis ſi clis eē locū totius tem pli qđ poſtea ſalomō ędificauit ꝛ atria eius

C. XXII.

Ut cōgregarē tur oēs proſeliti et conſti. De ęccle ſia chriſt' artifices do mus ſuę elegit qui i cō ditos mores hoim do larent et polirent vt i ędificatōe ſpūali p di

nerſas iūcturas fidei ꝛ charitatis ſibi cōueni rent. Unde. Propť hoc dolaui i ꝓphetis ꝛ oc. e. i. v. o. m. ꝛc.

Ferrum. Fidei firmitatem ſacris do gmatibus ordīauit: vt itrātes in eccleſiā timo ris aculeis cōfigerent: ꝛ ſic p dilectōis ꝛ ſocie tatis fidē mutuo necte rentur. Un̄. Cōfigeti more t. c. m. Et alibi. Hieruſalem que ędi. vt ci. c. p. ē. i. ꝛc.

Eris. Lectōes ſo noras ꝛ cātica ſpūalia q̄ ſancti patres ad in ſtructōnē ecclę chriſto vero pacifico prepara runt.

Cedrina ligna Uiros virtutibus cla ros quos ad exēplum īſtruxerūt. vel ſcriptu ris ſuis iſeruerunt.

Sidonii et tirii Quia p p̄dicatores q̄ de gētibꝰ electi ſunt ta les viri ad noticiaȝ ec cleſię puenerūt.

Paruulus eſt et delicatus. Tpe veteriſ teſtamēti obſcu ra fuit noticia īcarna tōnis xp̄i. paruuſ quo qȝ numerus fideliū q̄ ſunt mēbra xp̄i.

Preparauit im penſas. Moyſes i penſas domus dn̄i p̄ parauit dicens. Diſrl quid dn̄s deus tu' pe tit a te niſi vt timeas dn̄m deū tuū ꝛ ābuleſ ī vijs eius ꝛc. ꝛ alijs ſi milibus.

Multū ſangui nē fudiſti. Signifi cat iudeos ꝓpter car nalē legis obſeruātiā ꝛ ſanguinolenta opa ñ poſſe ſpūale ędificiū dn̄o preparare. Uel q: pollutas man' ha bebāt ſanguīe chriſti et prophetarū. Und' Hieruſalē quę occidiſ ꝓphetas ꝛ lapidaſ eoſ q̄ ad te miſſi ſunt ꝛc.

Auri. Patres veteris teſtamenti in ſcripturis ſuis ſenſus ꝓfunditatem et eloquij vetuſtatem inſerebant.

Talentorum. Talentū ceteris pręcellit ponderibꝫ et rei magnitudinem et ꝑfectionem ſignificat.

Artifices. Prędicatores qui lathomi cementarij ꝛ artifices lignorum ꝛ multis alijs modis dicūtur: qꝛ iuxta qualitatē auditorū formatur doctrina prędicatorū. Aliter enī ſapientes: aliter inſipientes. aliter ſuꝑbi. aliter hūiles docendi ſunt.

Pręcepit quoqꝫ dauid cunc. p. vt adiu. Significat legē ꝛ ꝓphas firma auctoritate docere. vbi q̄ ſancitate et virtute in eccleſia principant̄ ad iuuent veꝝ ſalomonē in ędificio eius. docendo. ſ. ꝛ opando. Vnd̄ adorate dn̄m in atrio ſancto eius.

Sanctuarium. Anima iuſti ſedes ē ſapiētię. in hac domo requieſcit arca. i. fides incarnationis chriſti.

C. XXIII. Igitur dauid ſenex. Poſt completionem veteris teſtamēti ſucceſſit incarnatio ſaluatoris cuius regni non erit finis. Vn̄ vbi venit plenitudo tem. m. d. f. ſ.

tibi dn̄s prudentiā ꝛ ſenſum. vt regere poſſis iſrael: ꝛ cuſtodire legez domini dei tui. Tūc enī proficere poteris ſi cuſtodieris mandata et iudicia: quę pręcepit dn̄s moyſi vt doceret iſrael. Confortare viriliter age: ne timeas neqꝫ paueas. Ecce

† ſ pauꝑtatem legalis littere ſignificat. lex enī habens vmbrā futuroꝝ nihil ad ꝑfectum adduxit.

ego in † paupertaticula mea ꝑpara ui impenſas domus dn̄i. Auri ta-

† ſ in ꝑfectis numeris perfectio deſignatur.

lenta † centum milia. ꝛ argēti mille

† ſ qꝛ diuinoꝝ teſtimonioꝝ firmitas ineſtimabilis ē. vnde: celum ꝛ terra tranſibunt verba autem mea non tranſibunt.

milia talentoꝝ. † Eris vero et ferri non eſt pondus: vincitur enim

ſ mente elatos.

numerus magnitudine. Ligna et

ſ duricia lapideos.

lapides pręparaui: ad vniuerſa impendia. Habes quoqꝫ plurimos artifices. lathomos ꝛ cemētarios artificeſqꝫ lignorū. et omniū artiū ad faciendū opus prudētiſſimos. in auro ꝛ argento ęre ꝛ ferro: cuius non eſt numerus. Surge igitur et fac: ꝛ erit dn̄s tecū. Pręcepit quoqꝫ dauid cunctis principibus iſrl̄ vt adiuuarent ſalomonē filiū ſuū. Cernitis inquiens qꝫ dn̄s deꝰ veſter vobiſcū ſit. ꝛ dederit vobis requiem per circūitum. et tradiderit

ſ vel nos. ſ vel tras.

omnes in manu veſtra: ꝛ ſubiecta ſit terra corā dn̄o ꝛ coram populo eius. Prębete igitur corda veſtra

ſ alias vt.

ꝛ animas veſtras: ꝛ quęratis dn̄m deū veſtrum. Et conſurgite ꝛ ędifi

ſ templū domini ſanctū eſt. qd̄ eſtis vos.

cate ſanctuarium dn̄o deo: vt introducatur arca fęderis domi ꝛ vaſa dn̄o conſecrata in domū quę ędificatur nomini domini.

C. XXIII.

IGitur dauid ſenex ꝛ plenus dierum conſtituit ſalomonē filium ſuū ſu-

† ſ ſinguli ordines diuerſoꝝ officioꝝ ad chriſti cōgregantur officium.

per iſrael. Et † cōgregauit oēs principes iſrael: et ſacerdotes atqꝫ leuitas. Numerati ſunt leuitę a viginti annis et ſupra: et inuēta ſunt triginta octo milia viroꝝ. Ex his electi ſunt et diſtributi in miniſteriū domus domini vigiti quattuor milia. Prępoſitorū aūt et iudicū ſex mi

† ſ qui et ianitoris vel pſalte officium digne vult agere: euangelicam doctrinā debet cuſtodire.

lia. Porro quattuor milia † ianitores. ꝛ totidē pſaltes canētes dn̄o in organis quę fecerat ad canēdū. Et diſtribuit eos dauid ꝑ vices filiorum leui: Gerſon videlicet ꝛ caath ꝛ merari. Filij gerſon ꝛ leedan ꝛ ſemei. Filij leedan principes iehibel ꝛ zethan ꝛ iobel tres. Filij ſemei ſalomith ozziel ꝛ aran. Tres iſti principes. familiarum leedan. Porro filij ſemei. leeth. et ziza et iaus. ꝛ baria. Iſti filij ſemei quattuor. Erat autē leeth prior. ziza ſecundus. Porro iaus ꝛ baria non habuerūt plurimos filios: ꝛ idcirco in vna familia vnaqꝫ domo cōputati ſunt. Filij caath amrā ꝛ yſaar hebron ꝛ ozihel quattuor. Filij

ſ chriſtus. † ſ accēdens per ſemetipſū ad deū ſemꝑ veniēs vt interpellat pro nobis.

amrā aaron et moyſes. † Separatus

ſ chriſtus. ſ qꝛ ſolus ſine peccato.

† ſ quia penetrauit celos.

qꝫ ē aarō vt miſtraret in † ſancta ſan

ſ membra chriſti.

ctoꝝ ipſe ꝛ filij eius in ſempiternū

† ſ oratōnis. ſ. vnde: dirigatur oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo.

ꝛ adoleret † incenſum dn̄o ſcd̄m ritum ſuū: ac benediceret nomini ei

† ſ qꝛ plures de priori populo ad eccleſiaſticum pertinent ſacerdotium.

us in ſempiternū. † Moyſi quoqꝫ hominis dei filij annumerati ſunt ī tribu leui. Filij quoqꝫ moyſi gerſan et eliezer. Filij gerſan ſubuhel primus. Fuerunt aūt filij eliezer: roobia primus: et nō erant eliezer filij alij. Porro filij roobia multi-

Numerati ſūt leuitę. Qui miſterio domini fungūtur fidē ſanctę trinitatis ꝛ mandatorū impletionē ſeruare debent. Vn̄ inuēta ſunt trigintaocto milia viroꝝ. Quiſquis enim ſana fide et recto ope vſqꝫ ad finem deo ſeruit. ꝛ ad reſurrectōis gratiaz ꝛ beatitudinez ęternaz q̄ in octonario ſignantur ꝑueniet.

Viginti quattuor milia. Quia veri miniſtri lucis debēt inſtare. ꝛ a via iuſticie nō declinare. Nam viginti quattuor horis totus per circulum orbis illuſtratur: et tenebrarum vmbra pellitur. Vnde ſeptuaginta duo diſcipuli ad ꝑdicandū miſſi. quia fides ſanctę trinitatis cū opibus lucis ad iuſticiaz ſufficit. ter enī viceni ꝛ quater terni ſeptuaginta duo fiunt. Quo numero linguarū diuerſitas ꝛ librorū vtriuſqꝫ t. ſeries cōprehenditur.

Prepoſitoruz aūt et iu. Quia nemo huius ordis dignitatem appetere debet. niſi qui ꝑfectioni ꝛ doctrinę ſuadz. Senario enim numero mundus factus ē. ꝛ homo ſexto die creatus. qua et redemptus eſt.

Et diſtribuit eos dauid. Qꝛ lex et prophetę his q̄ aſſumpti ſunt ꝑ gratiā. ꝛ additi numero fideliū. ſanctę trinitatis fidem et virtutū executōem inſinuant. Leui enī interpretatur additꝰ vel aſſumptus. Gerſon aduena ibi vel eiectio eoꝝ. Caath molares dētes vel patiētes. Merari amaricans vel amaritudo. Qui enī ꝑ gratiā aſſūptus eſt ꝛ additus fidelibus: eijcere debet omnem vicioꝝ īmundiciā vt fiat ꝓpha aduena ꝛ ꝑegrinus deinde moralitatis diſcretionē habeat. et quadriga virtutum vitā ſuaz ad cęleſtia ꝑuehat. quę ſunt prudentia. iuſticia. fortitudo. tꝑantia ꝛ patienter toleret oīa amarus et iratus peccatis ſuis.

plicati ſunt nimis. Filij yſaar ſalo-
mith primus. Filij hebron ierian
primus. amarias ſecundus. iazi-
hel tercius. iechmaan quart⁹. Filij
ozihel micha prim⁹. ieſia ſecūdus
Filij merari mooli ⁊ muſi. Filij mo
oli: eleazar ⁊ cis. Mortuus ē aūt
eleazar: ⁊ nō habuit filios ſed fili-
as. Acceperuntq; eas filij cis fra-
tres earū. Filij muſi. mooli ⁊ eder
⁊ hierimuth tres. Hij filij leui i co
gnationibus ⁊ familijs ſuis: prin
cipes p vices ⁊ numerū capitū ſin
† ſ qui in domo domini miſtrant decalogum in duobus preceptis charitatis debēt ſeruare. ⁊ ſcdz ea officium gerere.
gulorum: qui† faciebāt opa mini
ſterij domus dñi a viginti annis
⁊ ſupra. Dixit eni dauid: Requiez
dedit dñs deus iſrael populo ſuo
⁊ habitationem hieruſalez vſq; in
eternū. Nec erit officiū leuitarū. vt
vltra portent tabernaculū ⁊ omīa
vaſa eius ad miniſtrandū. Iuxta
precepta quoq; dauid nouiſſima
ſupputabitur numerus filiorz leui
a viginti annis ⁊ ſupra: et erūt ſub
manu filiorū aaron in cultu dom⁹
† ſ veſtibulū dictū eo q veſtiat fores templi vel cuiuſlibet edificij.
domini† in ueſtibulis ⁊ in exedris
⁊ in loco purificatōnis. ⁊ i ſanctua
rio ⁊ i uniuerſis operibus miniſte
rij templi dñi. Sacerdotes āt ſup
panes propoſitionis ⁊ ad ſitē ſacri
ficium: ⁊ ad lagana ⁊ azima ⁊ ſarta
ginem ⁊ ad feruentē ſimilam. ⁊ ad
torrendū. ⁊ ſuper omne pondus
ſ ſacerdotes predicta faciunt.
atq; menſuraz. Leuite vero vt ſtēt
ſ mane ⁊ veſpere fiebat iuge ſacrificium.
mane ad confitendū ⁊ canendum
† ſ ſic miniſtri eccleſie debēt ſemper ⁊ vbiq; deū laudare.
dño.† Similiterq; ad ueſperam tā
in oblatiōe holocauſtorum dñi q;
in ſabbatis ⁊ kalēdis ⁊ ſolennita
tibus reliquis iuxta numez ⁊ ceri
monias vniuſcuiuſq; rei iugit co-
ram dño: ⁊ cuſtodiant obſeruatio
nes tabernaculi federis ⁊ ritū ſan
ctuarij. ⁊ obſeruationē filiorz aarō
fratrum ſuorum. vt miniſtrent in
domo domini.

¶ C. XXIIII.

Porro filijs aarō he partitiones
erant. Filij aaron nadab ⁊ abiu et
eleazar ⁊ ithamar. Mortui āt ſunt
nadab ⁊ abiu ante patrē ſuū abſq;
liberis. Sacerdotioq; functus eſt
eleazar ⁊ ithamar. Et diuiſit eos
dauid. i. ſadoch de filijs eleazari. ⁊
abimelech de filijs ythamar ſcdm
vices ſuas ⁊ miniſteriū. Inuētiq;
ſunt multo plures filij eleazar i pri
cipib⁹ viris q; filijs ythamar. Di-
uiſit autē eis. hoc eſt. filijs eleazar
pricipes p familias ſedecim. Et fi-
lijs ythamar p familias et domos
ſuas octo. Porro diuiſit vtraſq;
inter ſe familias ſortibus. Erāt ei
principes ſanctuarij et principes
† ſ aliter excludūtur a miſterio ſanctuarii ⁊ pricipatu ſacerdotii. niſi ſint a deo electi.
domos† dei tam de filijs eleazar q;
de filijs ythamar. Deſcripſit eos ſe
meias filius nathanael ſcriba leui
tes coram rege ⁊ principibus ⁊ ſa
doch ſacerdote ⁊ achimelech filio
abiathar. principibus quoq; fami
liaz ſacerdotaliū et leuiticaz vnā
domū que ceteris preerat eleazar
⁊ alterā domū que ſub ſe habebat
ceteros ythamar. Exiuit aūt ſors.
prima ioarib. ſecūda iedeie. tercia
harim. quarta ſeorim. quinta mel-
chia. ſexta maimna. ſeptia accbos
octaua abia. nona ihesu. decima

¶ Dixit ei dauid. ⁊c. Dum filij iſrael in
deſerto fuerūt ⁊ terram
chanaan expugnauerit
p diuerſa loca ferebat
tabernaculum ſed tem
plo edificato non fuit
neceſſaria locorum mu
tatio. ſic quoq; cultus
veteris teſtamenti per
varias figuras mutabi
lis fuit. euangelium ve
ro ſtabile ⁊ firmū.
Et erunt ſub ma-
nu. Vt minores diſcāt
maioribus obedire. et
maiores adiuti a mino
ribus poſſint digniūs
officiū explere ſicut i ec
cleſia fit hodie.
¶ Exedris. Thala
mis. ſ. vel cubiculis in
quib⁹ habitāt leuite et
ſacerdotes. Ipſi quoq;
veri templi miſtri adi
tum debent diligenter
obſeruare dignos itro
mittere. indignos vero
repellere.
¶ Adferuentē ſi-
Spicas. ſ. primitiaruz
q torrebantur ⁊ grana
comedebantur. quas
vulgo graneas vocāt
in quibuſdā codicibus
habet ad feruentem ſi-
milam. In alijs ad fer
uentem tantum. ſed in
hebreo habetur ad tor
rendū.
¶ C. XXIIII
¶ Sacerdotioq;
func. eſt ele. Pōt p
eleazar filium aaron ſe
niorem ⁊ ſummuz ſacer
dotem eccleſiaſticuz ſa
cerdotiū ⁊ ſpūale ſacrifi
ciuz accipi. Prius eni
legit per melchiſedech
panē ⁊ vinū oblatū eē
in ſacrificium corpis et
ſanguīs xpi ſcz ſacramē
tum q; per aaron pecu
dum victimas. Per
ythamar vero (qui in
terpretat amarus) qui
per dauid culmē leuiti
ci honoris aſcēdit: poſ
ſūt figurari. qui d figu
rali obſeruātia ad euā
gelium per xpm ſunt
tranſlati quib⁹ dicitur:
Quō cōuerſa es i ama
ritudinem vitis aliene
plures de filijs eleazar
q; de filijs ythamar ele
cti ſunt. q multi filij de
ſerte. magis q; eius q
habet virum.
¶ Per familias
ſedecim. Duplicat⁹
eſt octonarius. In lege
carnalis circūciſio octa
ua die celebrat. i euan-
gelio vero in pſenti cir
cūciſio cordiū ⁊ in futu
ro corporum.
¶ Deſcripſit eos
Predicatorz ordo om
nia que in lege compre
henſa ſūt myſteria pu-
re ⁊ ſincere coraz deo ⁊
hoībus tractant. et au-
ditoribus inſinuāt qd
ipſa nomīa oſtendunt
Semeias nanq; audi-
ens dñm. nathanahel
donū dei. ſadoch iuſt⁹
achimelech frater meus
rex. abiathar pr̄ meus
ſupfluus. Qui ergo au
dit deum recte diſcēdo
legē eius. et mandatis
obediēdo ipſe filius eſt
doni dei. q hāc gratiā
habet ex dono diuino
⁊ ſcriba doct⁹ in regno
celorz ⁊ miniſter veri tē
pli. deſcribit ritū ſacer
dotij coram rege xpo ⁊
pplo xpiano. qui etiam
rex pōt dici: q corpus
xpi ⁊ vitam ſuam bene
regit. Qui licet de ſup
fluo patre natus. tñ ſa
cerdotalem ⁊ regiā hēt
dignitatē ⁊ iuſticie no-
mine merito cenſet.
¶ Exiuit aūt ſors
Si q putant in neceſſi
tate deū eſſe conſulen-
dū ſortib⁹. apoſtolorū
exēplo. videant aplos
collecto numero fratrū
hoc feciſſe. ⁊ preces deo
ante fudiſſe.
¶ Prima ſecun
da. terci. ⁊c. Dauid
in vigintiquattuor ſor
tes leuiticā tribum ⁊ ſa
cerdotalez ordinem di
ſtribuit. oſtendēs eccle
ſie ſacerdotalē ⁊ regiaz
dignitatez plene habe
re. et legis et euangelij
doctrinam perfecte ſer
uare. vl pfectionē opis
q ſenario cōmendatur
⁊ claritatez euangelice
pdicatōis q q̄ternario
figuratur. Naz quater
ſeni vigintiquattuor fa
ciunt.

ſechenia · vndecima eliaſib · duo-
decima iacim · terciadecima hop-
pha · quartadecima iſbaal · quinta
decima belga · ſextadecima emmer
ſeptimadecima ezir · octauadecima
aphſes · nonadecima aphecceia · vi-
ceſima ezechiel · viceſimaprima ia
chin. viceſimaſecunda gamul · vi-
ceſimatercia dilaiau · viceſimaq̄r-
ta maziau. Hę vices eorū ſm mi-
niſteria ſua : vt ingrediātur domū
dei · ⁊ iuxta ritum ſuum ſub manu
ſ pontificis · ſ · qui ex vnoquoq̧ ſorte electus · or
dine vicis ſue minoribus preerat · et a ſabbato vſ
q̧ ad ſabbatū miniſtrabat.
aaron patris eorum ſicut pręcepit
dn̄s deus iſrl'. Porro filiorꝫ leui q̄
reliq̄ fuerant de filijs amram erat
ſubuhel: ⁊ de filijs ſubuhel iedeia
De filijs quoq̧ roobie pricepſ ie-
ſias. Yſaarias vero filiꝰ ſalemoth
filius quoq̧ ſalemoth ianadiath ·
Filius quoq̧ eius ieriabu · amari
as ſecūdus · iaziel tercius · iethmo
am quartus. Filius oziel micha ·
filius micha: ſamir · frater micha ie
ſia. Filius quoq̧ ieſie: zacharias.
Filij merari: mooli ⁊ muſi · filiꝰ ozi
au: bennon. Filius quoq̧ merari:
oziau · et ſoem et zachur et hebri.
Porro mooli filius eleazar qui n̄
hēbat libros. Filius vo cis hiera
mihel. Filij muſi mooli eder ⁊ hie
rimoth. Iſti filij leui ſcd̄m domos
familiarū ſuaruz. Miſerūtq̧ ⁊ ipi
ſortes contra fratres ſuos filios
aaron coram dauid rege ⁊ ſadoch
⁊ achimelech ⁊ principibꝰ familia
rum ſacerdotalium ⁊ leuiticarū tā
maiores q̄ꝫ minores: omnes ſors
ęqualiter diuidebat.

¶ C. — XXV.

IGitur dauid
⁊ magiſtratus exercituſ
ſegregauerunt in miniſteriū filios
aſaph eman ⁊ ydithun · qui ꝓphe-
tarēt in citharis ⁊ pſalterijs ⁊ cym
balis ſcd̄m numerū ſuuz dedicato
ſibi officio ſeruientes. De filijs a-
ſaph zachur ⁊ ioſeph ⁊ nathania ⁊
aſarela filij aſaph ſub manu aſaph
ꝓphetantes iuxta regem. Porro
ydithun · filij ydithun godolias ·
ſori · ieſias · ⁊ ſabias ⁊ mathathias
ſex ſub manu patris ſui ydithun:
qui in cythara ꝓphetabat ſup con
fitentes ⁊ laudantes dn̄m. Hemā
quoq̧ filij heman: bochiau matha
ſ vel mu.
nie · oziel · ſubuhel · et hierimoth ·
ſ geldelibi
ananias · anani · eliatha geddolthi
⁊ romethiezer · ⁊ ieſbaccaſa · mello-
thi · othir · mazioth. Omnes iſti fi-
lij heman videntis regis in ſermo
nibus dei: vt exaltaret cornu. De-
ditq̧ deus heman filios quattuor
decim et filias tres. Uniuerſi ſub
manu patris ſui ad cantandum in
templo dn̄i diſtributi erant in cym
balis ⁊ pſalterijs ⁊ cytharis in mi-
niſteria domus domini iuxta regē
aſaph videlicz ⁊ ydithun ⁊ heman
Fuit aūt numerus eorū cum fratri
bus ſuis qui erudiebant canticuz
domini cuncti doctores ducenti
† ſ ne quis eccleſiaſtici ordinis gradum aut dare
aut accipere preſumat: vnde nemini manum cito
impoſueris.
octogintaocto.† Miſeruntq̧ ſor-
tes per vices ſuas ex ęquo taz ma
ior q̄ꝫ minor · doctus pariter ⁊ ido
ctus. Egreſſaq̧ eſt ſors prima io-
ſeph: qui erat de aſaph. Secunda
godolię ipſi ⁊ filijs eius ⁊ fratribꝰ
eiꝰ duodecim. Tercia zachur filijs

¶ Segregauerūt in miniſteriuz filios aſaph ⁊c̄. Quia verꝰ
dauid rex noſter ⁊ do-
minus om̄ez ordinē ec
cleſiaſtici miniſterij in
fide trinitatiſ ſuū vult
agere officiuz · nec eum
digne laudare poteſt ·
niſi qui · p · ⁊ · f · ⁊ · ſ · ſ · cō-
feſſione p fidem ſpem
⁊ charitatē laudauerit
Aſaph enim colligēs.
heman cor eorum · ydi
thun tranſiens. Qui
eī diuinę ſcripturę mi-
ſteria ſagaciter colli-
git ⁊ omnem terrena-
rum rerum cupiditatē
tranſilit · digne laudeſ
perſoluit.

¶ Cūcti doctores ducenti octogin-
taocto. Hi ſunt qui
hodie canones diuino
rum librorꝫ ſenſu euan
gelico exponūt · quater
enim ſeptuagintaduo
ducētaoctaginta faci-
unt. Libros autē vete
ris ⁊ noui teſtamenti ·
ſeptuagintaduo eē du
bium non eſt. Unde
quicūq̧ diuino fungi-
tur officio · q̄ttuor prin
cipalibꝰ virtutibꝰ inſi-
ſtens · euāgelicę doctri
nę incumbat · ⁊ ſecūdū
eiꝰ normā quidq̄d di
dicerit vl' docuerit · for
mare intendat.

⁊ fratribꝰ eius duodecim. Quarta
yſari filijs ⁊ fratribus eius duode
cim. Quinta nathanię filijs ⁊ fra-
tribus eius duodeciʒ. Sexta boc
ſ vel chiau.
ciau filijs ac fratribus eiuſ duode
cim. Septiã iſrebela filijs ⁊ fratri-
bus eiꝰ duodecim. Octaua yſaie
filijs ⁊ fratribus eius duodecim.
Nona mathanię filijs ⁊ fratribus
eius duodecim. Decima ſemeię fi-
lijs ⁊ fratribus eiꝰ duodecim. Un
decima ezrael filijs ⁊ fratribus eiꝰ
duodeciʒ. Duodecima aſabię filijſ
⁊ fratribꝰ eiꝰ duodecim. Terciade-
cima ſububel filijs ⁊ fratribus eiꝰ
duodeciʒ. Quartadecima matha
thię filijs ⁊ fratribus eius duode
cim. Quintadecima hierimoth fi-
lijs ⁊ fratribus eiꝰ duodecim. Se
xtadecima ananię filijſ ⁊ fratribuſ
eius duodecim. Septimadecima
ieſboccaſe filijs ⁊ fribus eius duo
decim. Octauadecima anani filijs
⁊ fribus eius. xij. Nonadecia mel
lothi filijs ⁊ fribus eius. xij. Uice-
ſima eliatha filijs ⁊ fratribus eius
. xij. Uiceſimaprima othir filiis et
fratribus eius duodecim. Uiceſi-
ſ alias liathi.
maſecunda godollathi filiis ⁊ fra-
tribus eiuſ. xij. Uiceſimatercia azi
ſ vel o.
uth filiis ⁊ fratribus eius. xij. Ui-
ceſimaquarta romethiezer filiis et
fratribus eius duodecim.

C. XXVI.

Diuiſionеſ aũt
ianitorũ de choritis me-
ſellemia filiꝰ chore. De filiis aſaph
filii meſellemie zachariaſ primoge
nitus. iadihel ſecũdus. zabadias
tercius. iathanahel quartuſ. abilã
quintus. iohannam ſextus. elioe-
nai ſeptimus. Filii aũt obededom
ſemeias primogeitus. iozabad ſe-
cundus. iohaa tercius. ſachar q̄r-
tus. nathanael quintus. amihel ſe
xtus. iſachar ſeptimuſ. phollati oc
tauus: qꝛ benedixit illi dñs. Se-
meię aũt filio eius nati ſunt filii p̄-
fecti familiarũ ſuarũ. Erãt eñ viri
fortiſſimi Filii ergo ſemeię othin ⁊
raphael ⁊ obediel. zabad ⁊ fratres
eius viri fortiſſimi. Heliu quoq̃
⁊ ſamathias. Oẽs hi de filiis obe
dedom ipſi ⁊ filii ⁊ fratres eoꝝ for
tiſſimi ad miniſtranduʒ ſexaginta
duo de obededom. Porro meſel-
lemię filii ⁊ fratres eorũ robuſtiſſi
ſ alias hoſa.
mi decem ⁊ octo. De oĩa autẽ. i. de
filiis merari ſemri princeps. Non
eñ habuerat primogenitũ: ⁊ ideir
co poſuerat euʒ pater eius ĩ princi
pem. helchias ſecundus. tabelias
tercius. zacharias quartus. Oẽs
ſ vel ho-
hi filii ⁊ fratres oſa tredecim. Di
† ſ cuſtodes eccleſie qui ad baptiſmũ ſingulorũ
ſunt diuiſi in † ianitores: vt ſemper
fidem explorant.
principes cuſtodiaꝝ ſicut ⁊ fratreſ
eorum miniſtrarent in domo dñi.
ſ qꝛ nõ eſt perſonarũ acceptor deus. quicũq̃ eniʒ
operatur iuſticiam acceptus eſt illi.
Miſſę ſunt aute ſortes ex equo. ⁊
paruis ⁊ magnis p familias ſuaſ i
vnamquãq̃ portaruʒ. Cecidit igit
ſors orientalis ſelemię. Porro za
charię filio eius viro prudẽtiſſimo
† ſ gentilitas ĩfidelitate frigida. ſʒ ex eis plurimi
⁊ erudito ſortito obtigit plaga † ſe-
ad fidem veniunt. ſ ſeruiens.
ptẽtrionalis. Obededom vero et
ſ qꝛ ibi fuerũt ꝓphete ⁊ apoſtoli.
filiis eius ad auſtruʒ in qua partę
domus erat ſeniorũ ↄciliũ. Seph
phima ⁊ hoſa ad occidenteʒ iuxta
† ſ qꝛ in ꝓximo erit iudiciũ ĩ quo ſancti aſcendẽt
ad regnũ celorũ.
portã q̄ ducit ad viã † aſcenſionis:
ſ concordia duorum. t.
cuſtodia cõtra cuſtodiã. Ad oriẽtẽ

Selemię. Qui
interpretatur reddẽte
domino. ⁊ ſignificat or-
dinem apoſtolorum ⁊
primoꝝ doctoꝝ. quibꝰ
orientalis porta. i. pri-
mitiua cõmendatur ec
cleſia. quibus antiquo
rum patrũ reddite ſũt
promiſſiones.

Zacharię. Qui
memoria domini inter
pretatᷣ. ⁊ ſignificat do-
ctoreſ gentium. quia a
primis predicatoribuſ
ad predicandum ordi
nati ſunt. Unde. orã-
tibus apoſtolis ⁊ ieiu-
nantibus: ait ſpirituſ-
ſanctꝰ. Segregate mi
chi paulũ ⁊ barnaban

Obededom. Ru
beus q̄ in ſeruitute erãt
generati. ⁊ rubore ſan-
guinis xp̄i ꝑfuſi. reatũ
ſuũ in ꝓparuulo habue
runt. recte per ↄdeſcen
ſionẽ magiſtroꝝ redu
cuntur ad graduʒ pri
ſtinum. Unde paulꝰ:
omniũ ſeruum me feci
vt omnes lucrifacerẽ.

Ad auſtrum. Au
ſtralis porta ſignificat
iudaicam plebem lege
⁊ prophetis illumina-
tam. calori fidei ⁊ lumi
ni ſapientię percipien-
do vicinam.

Ad occidentem
iuxta po. Per occi
dentalem plagaʒ finis
mundi ſignificatur. in
quo erit perſecutio an
tichriſti et abundabit
iniquitas ⁊ refrigeſcet
charitas multoꝝ. Hu
ius portę ianitores ſũt
doctores illius tempo
ris: qui eccleſiam docẽ
do ⁊ exhortando robo
rant. Unde ſephphi-
mia humilis vel cam
peſtris ⁊ hoſa diuinãſ
interpretatur. Humili
abitur enim in perſecu
tione eccleſia. ⁊ in cam
po laſciuię erit diſſolu
ta. Sed in perfectorũ
actione eleuata quod
diuinis preſignatᷣ elo
quijs. Dñ: Clauſi ſũt
ſermones vſq̃ ad pre
finitum tempus.

Leuitę ſex. Se-
narius bonū opus mi
niſterioꝝ dei ſignificat
quaternarius euange
licam doctrinā ⁊ prin-
cipaliū virtutū pleni-
tudinem.

Bini ⁊ bini. Ja
nitores binos ⁊ binos
dicit eē in cellulis atqꝫ
in via. qꝛ ſiue ī cellulis
cordis ſui curā gerant
ſiue in via exteri⁹ ver-
bum dei exponāt. duo
pcepta charitatis ⁊ re-
gulam vtriuſqꝫ t. om-
nino ſeruent.

Filii moyſi. Qui
pcipue a dauid ho-
norabant̕ ſm ioſephū
⁊ ſup theſauros ↄſtitu
ti erāt. doctores de iu-
deis ſignificat. qbus
ornamentū eccleſię .i.
decor anię ↄmendat̕.

Frater quoqꝫ
eius eliezer. Oſten
dit donaria principū
theſauros eſſe ſanctoꝝ
q̄ ei hoſtib⁹ auferebāt
ī ſuppellectilē tēpli do
nabāt. Quicūqꝫ enim
bene laborās aliquid
virtutis vel boni opis
acquirit. deo nō ſibi be
ne attribuat. vn̄. Nō
nobiſ dn̄e nō nobis ſ̄
nomi tuo d. g.

Iſaaritis. Hi ſūt
qui in eccleſia humilit̕
⁊ obediēter. q̄ a magi-
ſtris audiunt. deuota
mente ſuſcipiūt. ⁊ qui
lingua nō poſſunt: fa-
ciendo doctrinā virtu
tum oſtendunt.

vero leuitę ſex. ⁊ ad aquilonē qttu
oꝛ p diem. atqꝫ ad meridiem ſilr in
die quattuoꝛ. ⁊ vbi erat concilium
bini ⁊ bini. In cellulis quoqꝫ iani
toꝛum ad occidentem quattuoꝛ in
via. biniqꝫ p cellulas. Ad ſeptētrio
nem vero ⁊ meridiem quaterni per
dies ſingulos mutabantur. Et ad
baſilicam cōcilij ad occidentē bini
habētes ſubiectos alios in via bi-
niqꝫ per cellulas. Hę ſunt diuiſio
nes ianitoꝛum filioꝛum choꝛe: et
ſ frater meus
merari. Porro achias erat ſuper
ſ in chriſto ſunt omnes theſauri ſapię ⁊ ſcię. qui ait. Nunciabo nomē tuū fratribus meis
theſauros domus dei ac vaſa ſan
ſ vel leedan ſ vel gerſoni
ctoꝛum. Filij ledan. filij gerſonni.
De leedan principes familiarū lee
dan ⁊ gerſonni iebeli. Filij iebeli:
zathan ⁊ iohel fratreſ eius ſup the
ſauros domus dn̄i. Amramitis ⁊
iſaaritis ⁊ hebronitis ⁊ ozielitis.
Subuhel autē filius gerſon filij
moyſi p̄poſitus theſauris: fratres
quoqꝫ eius eliezer. cui⁹ filius raa-
bia. ⁊ huius filius aſaias. ⁊ huiuſ
filius ioram. Huius quoqꝫ filius
ſ al. zechri
zechri: ſed ⁊ huius filius ſemith.
Ipſe ſelemith ⁊ fratres eius ſuper
theſauros ſanctoꝝ quę ſanctifica-
uit dauid rex. ⁊ pricipes familiaꝝ
⁊ tribuni ⁊ centurioneſ ⁊ duces ex
ercitus de bellis ⁊ manubijs pręli
oꝛum quę cōſecrauerant ad inſtau
rationē ⁊ ſuppellectilē templi dn̄i.
Hęc aūt vniuerſa ſanctificauit ſa
mubel videns: ⁊ ſaul filius cis. et
abner filius ner. ⁊ ioab filius ſar-
uię. omneſqꝫ ſanctificauerāt ea per
manū ſelemith ⁊ fratrū eius. Yſaa
† erarius meus vel mons. vel poſſeſſio. i. ſup quā requieſcit dominus
ritis vero pręerat †chonenias ⁊ fi-
lij eius ad opera foꝛinſecus ſuper
iſrael: ad docendū ⁊ ad iudicandū
eos. Porro de hebꝛonitis aſabi-
as ⁊ fratres eiuſ viri foꝛtiſſimi mil
le ſeptingenti p̄erant iſrael trans
ioꝛdanem contra occidentē in cun
ctis operibus dn̄i ⁊ in miniſteriuꝫ
regis. Hebꝛonitarū aūt princeps
fuit hieria ſm familias ⁊ cognatio
nes eoꝝ. Quadrageſimo anno re
† vltimo. ſ. inuenti ſunt quo omnia diſpoſuit ⁊ ſa
gni dauid receſiti ſūt: † ⁊ inuēti ſūt
lomoni oīa q̄ facienda erant expoſuit
viri foꝛtiſſimi ī gaſer galaad fratreſ
qꝫ eius robuſtioꝛis ętatis duo mi
ſ apoſtoli et apoſtolici uiri
lia ſeptingenti principes familiaꝝ
Prępoſuit aūt eos dauid rex ru-
benitis ⁊ gadditiſ ⁊ dimidię tribui
manaſſe: in omne miniſterium dei
⁊ regis.

C. XXVII.

Filij autē iſra
el ſm numerū ſuum prin
cipes familiarū tribuni ⁊ centurio
ſ xpo
nes ⁊ p̄fecti qui miniſtrabant regi
ſ oꝛdines ſcꝫ ſ ad deū
iuxta turmas ſuas ingredientes, ⁊
ſ ad pꝛedicandū
egredientes p ſingulos menſes in
ſ benignitatis ſ ſicut ſupra
anno: vigintiquattuoꝛ milib⁹ ſin-
guli pręerāt. Primę turmę in pri-
mo menſe ſiboam filius p̄erat zab
dihel ⁊ ſub eo vigitiquattuoꝛ mil.
De filijs phares principes cuncto
rum principum in exercitu: menſe
primo. Secundi menſis habebat
turmā dudai ahoites. ⁊ poſt ſe al-
teri nomie macelloth: qui regebat
partē exercit⁹ vigintiquattuoꝛ mi-
lium. Dux quoqꝫ turmę tercię in
menſe tercio erat bananias fili⁹ io
iadę ſacerdotis. ⁊ in diuiſione ſua
vigintiquattuoꝛ mil. Ipſe eſt ba-
nanias foꝛtiſſimus inter triginta ⁊

Iſrael trās ior
danem. Iſraelitę q
trans ioꝛdanē poſſeſſi-
onem acceperūt. ſigni-
ficant eos q medioch-
tate contenti arceꝫ vir
tutū. turbulentiā hui⁹
ſeculi trāſcendendo n̄
appetūt. ſed tn̄ manda
ta dei ope exercere nō
negligūt. Quia vero
nemo hec agit niſi do
no dei. his p̄poſit⁹ dr
eſſe aſabias. i. faciente
dn̄o. vt dicāt cū pph̄a
Omia opa noſtra ope
ratus es in nobis.

Hebronitarū
autem princeps.
In hebꝛon cępit da-
uid regnare. q ſignifi-
cat eos q bn̄ ↄuerſari ī
cipiūt. ⁊ dauid in vita
ſua pant regnū. hebꝛo
nitis ierias. i. timēs do
minū. princeps ē. quia
initium ſapię ti. d. He
bꝛon vero interpretat̕
ↄiugiū. qui enim timet
pficit vt amet: ⁊ foꝛas
mittat timoꝛem.

ſuper triginta. Pręerat aūt turmę
ſ Alias zadab
ipſius amizabat filiꝰ eius. Quar
to mēſe quartus aſael frater ioab:
ſ Alias be.
et zabadias filius eius poſt eū: et
in turma eius vigintiquattuoꝛ mi
lia. Quintus menſe quinto prin-
ceps ſamaoth iezarites: ꝛ ī turma
eius vigītiquattuoꝛ mil'. Sextus
in ſexto mēſe hyra filius acces et
thecuides: ꝛ in turma eius viginti
quattuoꝛ milia. Septimus mēſe
ſeptīo helles phallonites de filijs
ephraim. et ī turma eiꝰ vigītiquat
tuoꝛ mil'. Octauus menſe octauo
ſ Alias vſathites.
ſobochai aſothites de ſtirpe ſarai:
et in turma eiꝰ. xxiiij. mil'. Nonus
menſe nono abiezer anathotites
ſ uel filiis. ſ Alias iemin.
de ſtirpe gemini. ꝛ in turma eiꝰ vi
gintiquattuoꝛ milia. Decimꝰ mēſe
ſ Alias manai.
decīo marai: ꝛ ipſe nethophatites
de ſtirpe ſarai: et in turma eius vi
gintiquattuoꝛ mil'. Undecimꝰ mē
ſe vndecimo banaias pharatoni-
tes de filijs ephraim: et in turma
eius vigītiquattuoꝛ milia. Duode
cimus mēſe duodecīo holdai ne
thophatites de ſtirpe gothoniel et
in turma eius vigītiquattuoꝛ mil'.
Poꝛro tribubus pręerant iſrael
rubenitis dux eliezer filius zechri
Symeonitis dux ſaphatias filiꝰ
macha. Leuitis aſabias filius cha
muel. Aaronitis: ſadoch. Iudai-
tis: beliu frater dauid. Iſacharitis
amri filius michahel. zabulonitis
ieſmaias filius abdię. Neptalitis
ſ vel oth.
hierimuth filiꝰ oziel. Filiꝰ ephraim
oſeę filius ozaziu. Dimidię trib ui
manaſſe iohel filiꝰ phadaię. Et di-

midię tribui manaſſe ī galaad iad
do filius zacharię. Beniamin aūt
iaſihel filius abner. Dan vero ezri
hel filius ieroam. Hi principes fi
lioꝝ iſrael. Noluit aūt dauid nu
merare eos a viginti ānis inferius
quia dixerat dn̄s vt multiplicaret
iſrael quaſi ſtellas cęli. Ioab filius
ſaruię cęperat numerare nec com
pleuit: quia ſuper hoc ira irruerat
ſuper iſrael. et idcirco nūerus coꝝ
q̄ fuerant recenſiti non eſt relatus
ſ annales libros a faſcibus dictos in quibus
in faſtos regis dauid. Super the
regum vel conſulum acta ſcribuntur.
ſauros aūt regis fuit azimoth fili
us adihel. His aūt theſauris qui
erāt in vrbibus ꝛ in vicis et in tur
ribus pręſidebat ionathan filius
† ſ Malos male perdet ꝛ vineam ſuam locabit
ozię. Operi autē ruſtico et †agricol
alius agricolis id eſt. predicatoribꝰ. diuerſis quo
qui exercebāt terram pręerat ezri
ꝙ bonis operarii mittuntur in vineam que eſt do
mus iſrael.
filius chelub. Uinearū quoqꝫ cul
† ſ Manſionibus amenis de quibus dicitur. In
toribus ſemeias romathithes † Cel
domo patris mei man. mul. ſunt.
lis aūt vinarijs zabdias aphoni
tes. Nam ſuper oliueta ꝛ ficeta q̄
erāt in cāpeſtribus balanam gad
ſ vite eterne.
derites. Super apothecas autem
† ſ Iudeoꝝ ſynagogis qui traxerant iugum le
olei ioas. Poꝛro † armētis quę pa
gis et lac ſimplicis doctrine prebuerant.
ſcebantur in ſarona pͦpoſitus fuit
ſ auditoꝛ meus vel abſconſio mea. hic eſt chorꝰ
prophetarum qui a deo audiunt abſcondita.
†† ſ doctores corda ſubiectoꝝ euangelico vomere
arantes.
ſethrai ſaronites. Et ſup †† boues i
ſhūlibꝰ. † ſ iudicās vel iudicauit ſ eſt. adli.
vallibus † ſaphat. filius abdi. Su
per camelos ꝟo vbil hiſmahelites
† ſ Stultos vel inſipientes. †† ſ dimidium fuit
quod imperfectionem ſignificat.
et ſuper † aſinos †† iaas meronathi-
† ſ Simplices manſuetos. quibus dicitur: diſcite
a me quia mitis ſum ꝛ humilis corde. †† ſ iazi
qui tota mente ad deum conuertitur et aduenaꝫ
ſe ꝛ peregrinum confitetur. recte a domino auxili
tes † Sup oues quoqꝫ †† iazi agare
atus gregem dominicum paſcit.
nus Dēs hi principes. ſubſtantię
† ſ domꝰ donum vel columba dedit: hi ſunt a
poſtoli et prophete qui non ſolum littera legis ſꝫ
ꝛ ſpirituali prudentia dono ſpūſſancti inſtituti ſe
creto ꝝ ueri dauid conſcii eſſe meruerunt. unde.
dauid regis † Ionathan autē pa
Quecūqꝫ audiui a patre meo nota feci vobis.
truus dauid ꝯſiliarius vir potēs

ſhas enī donuꝫ dei. et
ozias fortitudo domi
Qui enī dono dei ac-
cipit lum̄ ſcię ꝛ rectitu
dinē fidei fortiter ſer-
uat in opere eccleſiarū
dei curam non imme-
rito accipit.
Ezri. ſe. zab. ꝛc.
Ezri adiutus domiō
Semeias audiens do
minum. Zabdias fru
ctus vehemens vel a-
bundans. Qui enim
audit ꝑcepta domini
ope miſericordię eius
adiutus abundanteꝝ
boni operis fructū con
gregat in vitā ęternā.
Oliueta et fi-
ceta. In his oliuę et
ficꝰ ſunt. ꝛ ſignt cetus
ſanctoꝝ. qui miſericor
dię oleuꝫ hn̄t in pecto
re. ꝛ māſuetudinis dul
cedinē immoꝛtalitate.
Quę virtutes in cam
peſtribꝰ q̄ in ꝑpatulo
ꝛ pꝛ̄ſto ſunt omībꝰ. nec
acceptionē perſonarū
ſed bonę voluntatis re
ctitudinē quęrūt audi
toꝛibus ſuis.
Balanā. ioas.
Balanā q̄ interpreta
tur habens gratiā ſup
oliueta ꝛ ficeta ꝯſtitui
tur. Ex dei enī gratia
datur bonoꝝ operum
vbertas. Ioas ꝟo qui
interpꝛetatur ſperans.
vel dn̄i robur apothe-
cas olei cuſtodit. qꝛ ne
mo ꝑuenit ad ꝑmium
niſi qui per robur mē
tis fiducia ſpei tendit
ad celeſte regnum.
Sapath. Qui in
terpꝛetatur iudicauit.
filius abdi. i. pꝛ̄is gra-
tię. ſignificat apoſtolos
alijs doctoribꝰ electōe
dn̄i prefectos. Quibꝰ
dr̄: ſedebitis ꝛ vos ſup
duodecim ſedes iudi
cantes duodecim tri-
bus iſrael
Super came.
et ſ. ſa. Defoꝛmia et
immūda ſunt hꝰ ania-
lia. ꝛ ſignificāt gētiles
peccato diſtoꝛtos. ꝛ li
bidine immūdos: ſꝫ in
regnū noſtri dauid ve
nientes habent magi-
ſtros iubil ꝛ iaas qui
ſpnētes philoſophiaꝫ
et inanem fallaciā mū
di elegerunt ſimplicita
tem euāgelij. tanqꝫ hu
miles et deſpecti. Uñ
ſiquis videtur int̄ vos
ſapiēs eſſe ſtultus fiat

Non ē relatus
Quia ſuperueniēte ira
ꝑturbatus eſt nūerus
nec iuxta eum fuerunt
diſtributi miniſteria.
Super theſau
ros. Theſaurus chri
ſti ſciā. ſapiā. ꝟtutes.
ex his honoꝛat ſeruiē
tes ſibi. his ꝑficit̄ azi
moth q̄ interpꝛetatur
foꝛtis moꝛte. doctrina
enī viri ꝑ patiāꝫ dino
ſcitur. Uñ. melioꝛ eſt
patiens viro foꝛti. Azi
moth etiā filiꝰ adhiel
qui interꝑtatur pater
meus deus. Quicq̄d
enim ſancti ꝟtutū ha
bent deo attribuunt.
His autē the.
Illi enī veri ſalomo-
nis theſauris in vrbi-
bus. vicis et turribus
merito ꝑfertur. qui di
gnitatē noīs ionathe.
ꝛ patris eiꝰ ozię fide
pꝛefert ꝛ opere. Iona

Iachiel filius
acha. Nuz ionathan
fuit cõſiliarius iachiel
id ē. requies dei. filius
achomoni. i. ſpinarū.
hic ſignificat ꝓdicato-
res euangelii qui de er-
rore gentilitatis ⁊ vici-
orum ſpinetis ad fidē
cõuerſi efficiūtur requi-
es dei. Unde: Sup
quē requieſcet ſpiritus
meus: niſi ſuper humi-
lem ⁊ quietū ⁊ tremē. ē
ſermones meos.
Achitophel. Qui
poſtea cupiditate de-
prauatus cuz abſalon
de nece dauid tracta-
uit. ⁊ interpretatur fra-
ter meus cadens. vl' ir-
ruens vl' tractās. Hic
eſt iudas ſcharioth. q̇
inter apoſtolos famili-
aris dño fuit. ſed po-
ſtea cū iudeis auaricia
corruptus de morte e⁹
tractādo ꝑpetue mor-
tis ruinā meruit. q̇ etiā
ſcdm librum regum la-
queo ſe ſuſpēdit. Poſ-
ſunt etiā p achitophel
iudei ſignificari. q̇ pa-
trū ꝑrogatiua aliqñ
cariſſimi. ⁊ collocutōe
dei fuere clariſſimi. ſed
poſtea contra xp̄m an-
ſiliū mortis faciētes. a
romāis i ꝓpria domo
ſicut achitophel. id ē i
hieruſalē extincti ſunt
Chuſi. Id ē. ethi-
ops ⁊ dauid fidelis p
omnia gentiles ſignat
de qb⁹ dr. Populus
quem non cognoui ſer-
uiuit michi. in auditu
auris obediuit mihi.
Poſt achito-
phel fuit ioiada.
Preuaricante iuda ñ
remanſit vacuus duo-
decimus locus. ſed ſuc-
ceſſit cognoſcens grāz
dei mathias. humilis
⁊ fidelis. q̇ gratiā quā
dono dei ꝑcepit humi-
liter ſeruauit. Interꝑ-
tatur enī ioiada ſcienſ
vel cognoſcēs. Bana-
ias edificator domini
Quē enī gratia dei in
apl'm elegit. agnitio ſa-
ne fidei in ip̄a dignita-
te ſolidauit. Abiathar
qui ad tēpus eſt inter
cõſiliarios dauid. ſed
in electōe a domīo cū
ioab cōtra ſalomonez
deuiauit. ſignificat eos
qui dignitatis ſue gra-
dum quē a dño ꝑcepe-
runt cupiditate corru-
pti nō cuſtodiunt. Hi

† ſ doctores ſancti. ſ cuſtodes.
⁊ prudēſ ⁊ litterat⁹: ipſe ⁊ † iachiel
† ſ baptiſmi grā regeneratis.
filius achamoni erant † cum filiis
regis: Achitophel etiā cõſiliarius
regis ⁊ chuſi arachites amic⁹ regiſ
Poſt achitophel fuit ioiada filiuſ
banaie ⁊ abiathar. Princeps aūt
exercitus regis erat ioab.

C XXVIII

Conuocauit igitur dauid omnes
principes iſrael duces tribuum ⁊
prepoſitos turmarū qui miniſtra-
bant regi: tribunos quoq; ⁊ centu-
riones. et qui preerant ſubſtantie
poſſeſſionibuſq; regis. filios quo-
q; ſuos cum eunuchis: ⁊ potētes
⁊ robuſtiſſimos quoſq; i exercitu
hieruſalez. Cumq; ſurrexiſſet rex et
ſtetiſſet ait: Audite me fratres mei
⁊ populus meus: Cogitaui vt edi-
ficarem domū in qua requieſceret
arca federis dñi. ⁊ ſcabellū pedū
dei noſtri: ⁊ ad edificandū omnia
preparaui. Deus autē dixit mihi:
Non edificabis domum noī meo
eo ꝙ ſis vir bellator ⁊ ſanguinē fu-
deris. Sed elegit dñs deus iſrael
me de vniuerſa domo patris mei:
vt eſſez rex ſup iſrael i ſempiternū
De iuda enī elegit principeſ. Por-
ro ꝺ domo iuda domū patris mei
et de filiis patris mei placuit ei vt
me eligeret regē ſup cūctū iſrahel:
ſed et de filiis meis. filios enī mul-
tos dedit mihi dñs. elegit ſalomo-
nem filiū meum. vt ſederet in thro-
no regni dñi ſuper iſrael. Dixitq;
mibi: Salomon filius tuus edifi-
ſ alias atria
cabit domū meam ⁊ altaria mea.
Ipſum enim elegi michi in filiū: et
ego ero illi in patrez. ⁊ firmabo re-
gnum eius vſq; in ſempiternuz: ſi
perſeuerauerit ꝑcepta mea facere
⁊ iudicia ſicut et hodie. Nūc igitur
coram vniuerſo cetu iſrael audien-
te deo noſtro. cuſtodite et ꝑquirite
cuncta mandata dñi dei noſtri: vt
poſſideatis terrā bonā. ⁊ relinqua-
tis eam filiis veſtris poſt voſ vſq;
in ſempiternū. Tu aūt ſalomō fili
mi ſcito deum patris tui: ⁊ ſerui ei
corde pfecto et animo voluntario
omnia enim corda ſcrutatur dñs:
et vniuerſas mentiū cogitatōes in-
telligit. Si queſieris eū: inuenies
Si aūt dereliqueris eum: ꝓiiciet
te in eternū. Nūc ergo q2 elegit te
dominus. vt edificares domū ſan-
ctuarii: confortare ⁊ perfice. Dedit
aūt dauid ſalomōi filio ſuo deſcri-
ptionem porticuſ ⁊ templi. et cella-
riorum et cenaculi et cubiculorū i
aditis. et domus propiciationis.
necnon et omniū que cogitauerat
atriorū et exedrarum p circūituz i
theſauroſ ſanctorū. diuiſionūq; ſa-
cerdotaliū et leuitarū i omnia ope-
ſ facta in honorē.
ra domuſ domini. et i vniuerſa va-
† ſ in quo ſapiē ſplendor ſignatur.
ſa miniſterii templi domini † aurū
in pōdere per ſingula vaſa miniſte-
† ſ in quo nitor predicatōnis. † ſ ſicut deus di-
rii. † argenti quoq; pondus † ꝑ va-
uiſit ſingulis prout vult.
ſorum et operum diuerſitate: ſed
ſ uel in.
et ad candelabra aurea et ad lucer-
nas aurū pro menſura vniuſcuiuſ-
q; cādelabri ⁊ lucernarū. ſimiliter
⁊ in candelabra argētea. ⁊ in lucer-
nas eorū pro diuerſitate menſure
pondus argenti tradidit. Aurum

enī a vero ſalomone ſi
in carcere pnie iuxta ti-
morez achitophel per-
manere noluerint iper-
petuū puniendi ſunt.
Ioab. Id ē. inimi-
cuſ ſignat eoſ ex quoꝝ
perſōa dr. Ad omnia
mādata tua dirigebar
omnē viā iniquitatis
odio habui. Quibus
alibi dicit': Eſtote pfe-
cti ſicut pater veſter ce-
leſtis perfect⁹ ē. Inter-
pretatur enī ioab idez
pater.

Cum eunuchis
Lex ꝓhibet iſraelitas
abſcidi. ⁊ alienigene ñ
ſolent ad ſecreta cõſilij
admitti Sed tradunt
in hoc loco eunuchos
vocari q̇ a ſeculi actio-
nibus alieni. orationi
⁊ lectōni vacabant. et
vxoreſ nō cauſa libidi-
nis. ſ3 ſuſcipiende ꝓlis
habebant. quos ioſe-
phus eſſenos vocat.
Dedit aūt dauid.
Dauid pſalmiſta ⁊ ce-
teri patres veteris t. fi-
guris ⁊ enigmatib⁹ ꝑ-
ſignabant vniuerſa q̄
verus pacificus i eccle-
ſia facturus erat: quō
omnes natōeſ per fidē
baptiſmi itroitū in ec-
cleſiam habuerūt. qua-
lis eccleſie ſtat⁹ eēt fu-
turus. qualis ſanctoꝝ
pfectō ⁊ i regno celeſti
remuneratio cuiuſq; p
meritiſ reddēda per di-
uerſas cellas ⁊ exedraſ
q2 in regno dei māſio-
nes multe ſunt.

Et leunculos au
reos Neq; in exodo
in ꝯſtructōe tabnaculi
neq; in regū in edifica
tōne templi vſpiam le
gunt᷑ facti leones ⁊ le
unculi· niſi ꝙ in tēplo
celatura facta narrat᷑
in cōfectōe decē baſiū
vbi leones ⁊ boues et
cherubin et palme ſcul
pte narrant᷑. Sȝ neq;
cherubin in ſimilitudi
ne quadrige formata:
ſȝ tm̄ ꝙ duo cherubin
fuiſſent fabricata ·alis
ſuis arcam tegentia.
Ezechieli autem iuxta
fluuiū chobar ſimilitu
do oſtēſa eſt quattuor
aīalium· ⁊ hic aſpectuſ
eoꝝ: ſimilitudo homis
in eiſ· ⁊ quattuor pēne
vni· ⁊ quattuor facies
vni· ⁊ pedes eoꝝ pedeſ
recti· ⁊ plāta pedis eo-
rum q̄ſi planta pedis
vituli· ⁊ pꝰ pauca. Si
militudo vultus eorū
facies hoīs· ⁊ facies le
onis a dextris eorum
q̄ttuor· ⁊ facies aquile
deſup ipſoꝝ quattuor
Et alibi Quattuor fa
cies hēbat vnūquod
q; eoruȝ· facies vna fa
cies cherub· ⁊ facies ſe
cunda facies homīs· et
tercia leonis· ⁊ quarta
aquile. Sed ⁊ horū et
ſequentiū expoſitōeȝ ī
ezechiele noſtro prout
nobis donauit deuſ ꝑ
ſtrinximus.

Omnia inquit
ve· ſcripta. Tradūt
hebrei exemplar tēpli
⁊ vaſorū moyſi ī mon
te monſtrati ad ihm ꝑ
ueniſſe· deinde ad iudi
ces ⁊ ad hely ⁊ ad ſa-
muel ⁊ ad dauid tādē
ad ſalomonē. Hi᷑ ma
nus dn̄i filius eſt ·per
cuius domū dauid et
aliȷ̄ ſancti ꝑceperūt q̇d
quid de ſancte eccleſie
ſtructura protulerunt

ꝭ de menſa ꝓpoſitōis in exodo ſatis diximus.

quoq; dedit ī menſam ꝓpoſitōis
ꝓ diuerſitate menſarū. Similiter
⁊ argentum in alias menſas argē-

ꝭ hec oīa plene in exodo expoſita inuenies

teas. Ad fuſcinulas quoq; ⁊ phia-
las ⁊ thuribula ex auro puriſſimo

ꝭ Sunt leunculi ⁊ leones fortes· ſ· ⁊ fortiores aliȷ̄

⁊ leunculos aureos pro qualitate

ſenſu aliȷ̄ nitore predicationis argentei.

mēſure pondus diſtribuit· in leun
culum ⁊ leunculū. Similiterq; in
leones argēteos diuerſuȝ argenti
pondus ſeꝑauit. Altari aūt in quo
adolebatur incenſum aurū puriſſi
mum dedit: ⁊ vt ex ipſo fieret ſimi

ꝭ hec quadriga in ezechiele expoſita eſt ꝭ ſci entie pulcritudo· hoc eſt· noticia ſacramentoꝝ dei ⁊ thronus eius ⁊ requies· vnde qui ſedes ſuꝑ cherubin manifeſtare.

litudo quadrige cherubin exten-
dentium alas ⁊ velantium arcam
federis dn̄i. Oīa inquit venerūt
ſcripta in manu dn̄i ad me: vt intel
ligerem vniuerſa opa exemplaris.
Dixit quoq; dauid ſalomoni filio
ſuo: Viriliter age ⁊ cōfortare ⁊ fac
ne timeas ⁊ ne paueas: Dn̄s enim
deus meus tecū erit· ⁊ non dimit-
tet te neq; dereliquet te: donec ꝑfi
cias omne opus miniſteriȷ̄ domuſ
dn̄i. Ecce diuiſiones ſacerdotuȝ et
leuitaruȝ in omne opus miniſteriȷ̄
domus dn̄i aſſiſtēt tibi ⁊ pati ſunt
⁊ nouerūt tam principes q̄ȝ popu-
li facere omnia ꝑcepta tua.

C. . . . XXIX.

Locutuſq; eſt
rex dauid ad omnē eccle
ſiam: Salomonē filiū meū vnum
elegit dn̄s adhuc puerū ⁊ tenellū
Opus eniȝ grande eſt· neq; homi
paratur habitatio: ſȝ deo. Ego aūt
totis viribus meis ꝑparaui īpen
ſas domꝰ dn̄i dei mei. Aurū ad va
ſa aurea· argentū in argētea· es in
enea· ferꝝ ī ferrea· lignū ad lignea
lapides onichinos ⁊ q̄ſi ſtibinos
⁊ diuerſorū coloꝝ omnēq; precio
ſum lapidē: ⁊ marmor pariū abun
dantiſſime. Et ſuꝑ hec q̄ obtuli in
domū dei mei de peculio meo au-
rum ⁊ argentū do in tēplū dei mei
exceptis his q̄ preparaui in edem
ſanctā· tria milia talenta auri d᷑ au
ro ophir: ⁊ ſeptē milia talentorū ar
genti probatiſſimi ad deaurādos
parietes tēpli. Et vbicūq; opꝰ eſt
aurū de auro: ⁊ vbicūqȝ opus eſt
argentuȝ de argento. Opera fiant
ꝑ manus artificū. Et ſi quis ſpōte
offert: ipleat manū ſuā hodie ⁊ of-
ferat qd᷑ voluerit domino Polliciti
ſunt itaq; principes familiarū ⁊ ꝓ
ceres tribuū iſrael: tribuni ⁊ centu
riones ⁊ pn̄cipes principū poſſeſ-
ſionū regis: dederūtq; in opa do-
mus dn̄i auri talēta quinqȝ milia
⁊ ſolidos decē mil᷑· argenti talenta
decē mil᷑· ⁊ eriſ talenta decē ⁊ octo
milia· ferri quoqȝ centū mil᷑· talen
torū· ⁊ apud quēcunqȝ inuēti ſunt
lapides: dederūt in theſauros do-
mus dn̄i ꝑ manuȝ gehihel gerſoni
tis. Letatuſqȝ ē ppl's cū vota ſpō-
te ꝓmitterēt: qꝛ corde toto offere-
bant ea dn̄o Sed ⁊ dauid rex leta
tus eſt gaudio magno: ⁊ benedixit
dn̄o coraȝ vniuerſa multitudine:
⁊ ait: Benedictuſ es dn̄e deꝰ iſrael
patris noſtri ab eterno in eternuȝ.
Tua eſt eniȝ domine magnificētia
⁊ poteſtas ⁊ gloria atqȝ victoria et
tibi laus. Cūcta eñ que in celo ſūt
⁊ ī terra tua ſunt. Tuū dn̄e regnū:
⁊ tu es ſuꝑ oēs principes. Tue di-
uitie· ⁊ tua ē gloria: tu dominaris

Polliciti ſunt
itaq; principeſ ⁊c̄
Qui ſibi ⁊ aliȷ̄s bene
principari didicerit· ꝑ
ueniēte gratia dei ꝯtīr
poteſt ad lucrandum
ꝓximos· ⁊ opꝰ acceptū
deo agendū· ſtudioſe
⁊ deuote exequi debet
vt in ſplendore ſapie
in nitore verborū· ⁊ in
ſonoritate predicatio
nis· in firmitate fidei· ⁊
diuerſarum virtutum
gemmis domuȝ dei· i·
eccleſiam edificare ni-
tat᷑. Vnuſquiſq; eniȝ
mercedem accipiet ſm
laborem ſuū. Si ſuper
edificauerit aurum· ar
gentum· lapides ꝓcio
ſos. Qui aūt fragilia
opa· i· lignū· fenum ſti
pulam ſuꝑedificat· de
trimentum patietur.

omniũ. In manu tua virtus ⁊ po
tentia: in manu tua magnitudo et
imperiuꝫ omniũ. Nunc igiť deus
noſter cõfitemur tibi: ⁊ laudamus
nomẽ tuũ inclitũ. Quis ego ⁊ q̃s
populus meus: vt poſſimus tibi
hęc vniuerſa ꝓmittere. tua ſũt oĩa
⁊ quę de manu tua accepimus de
dimus tibi. Peregrini enĩ ſumus
corã te ⁊ aduenę: ſicut oẽs patres
noſtri. Dies noſtri q̃ſi vmbra ſup
terrã: ⁊ nulla ẽ mora. Dñe deuſ no
ſter omnis hęc copia quã parauĩ-
mus vt ędificaretur dom⁹ nomini
ſancto tuo. de manu tua eſt: ⁊ tua
ſũt oĩa. Scio dñe deus q̧ ꝓbes
corda. ⁊ ſimplicitatẽ diligas: vnde
⁊ ego in ſimplicitate cordis mei lę
tus obtuli vniuerſa hęc: ⁊ populũ
tuum qui hic repertus eſt vidi cũ
ingẽti gaudio tibi offerre donaria
Domine deus abraã ⁊ yſaac ⁊ iſrľ
patrũ noſtrorũ cuſtodi in ęternuꝫ
hanc voluntatẽ cordis eoꝝ: ⁊ ſem
per ĩ veneratõꝫ tui mẽſ iſta ꝑmane
at. Solomoni quoqꝫ filio meo da
cor perfectũ. vt cuſtodiat mãdata
tua ⁊ teſtionia tua ⁊ cerimoĩaſ tuaſ
et faciat vniuerſa: ⁊ ędificet ędem
cuius ĩpenſas paraui. Pręcepit
autem dauid vniuerſę eccleſię. Be
nedicite dño deo noſtro. Et bene-
dixit omis eccleſia dño deo patrũ
ſuorum. ⁊ inclinauerũt ſe ⁊ adora
uerũt deũ: ⁊ deinde regeꝫ. Immo
lauerũtqꝫ victimas dño. ⁊ obtule
ſ pium laborẽ. ſ ꝓ perfectione eterne vite.
runt holocauſta die ſequẽti tauroſ
ſ iuſtum regimẽ. ſ ſimplicitatẽ ⁊ innocentiaꝫ.
mille. ⁊ arietes mille. ⁊ agnoſ mille
ſ ſanctis orationibus.
cum libaminibus ſuis ⁊ vniuerſo
ritu abundantiſſime in omnem iſ-
rael. Et comederunt biberũtqꝫ co
ram domino in die illa ĩ grandi lę-
ticia: et vnxerunt ſecundo ſalomo
nem filiũ dauid. Unxerunt autem
eum domino in principẽ: ⁊ ſadoch
ſ chriſtus.
in pontificem. Seditqꝫ ſalomon
ſuper ſolium dauid in regẽ pro da
uid patre ſuo. ⁊ cunctis placuit: et
† ſ nulla dignitas nulla poteſtas que huic non
paruit illi omis iſrael. et † vniuerſi
pareat imperio. vnde omnes reges ſeruient ei.
principes et potẽteſ et cũcti filij re
gis dauid dederũt manũ: et ſubie
† ſ magnus dominus ⁊ laudabilis nimis ⁊ rex
cti fuerũt ſalomoni regi. † Magni-
magnus ſuper omnes deos.
ficauit ergo dñs ſalomoneꝫ ſuper
† ſ dedit illi nomen qđ eſt ſuper omne nomẽ vt
omnem iſrael: et † dedit illi gloriaꝫ
in nomĩe iheſu omne genu flectatur ⁊c.
regni. qualem nullus habuit ante
eum rex iſrael. Igitur dauid filius
yſai regnauit ſup vniuerſuꝫ iſrael
et dies quibus regnauit ſup iſrael
fuerunt quadraginta anni. In he
bron regnauit ſeptem annis. et in
hieruſalẽ triginta tribus. Et mor
tuus ẽ in ſenectute ſua plen⁹ dierũ
et diuitijs et gloria: Regnauitqꝫ ſa
lomon filius eius ꝓ eo. Geſta aũt
dauid regis priora ⁊ nouiſſima in
libro ſamuelis vidẽtis ſcripta ſũt
et ĩ libro nathan ꝓphetę. atqꝫ ĩ vo
lumine gad videntis. Uniuerſiqꝫ
regni eius fortitudinis ⁊ temporũ
quę tranſierũt ſub eo. ſiue in iſrael
ſiue in cunctis regnis terrarũ.

Dabreiamin ſiue Paralipome
non liber primus explicit. Et ſecũ
dus incipit.

Et benedixit ⁊c.
Quia ꝯgregatio fide
lium ſcriptis ꝓpharuꝫ
admonita. ⁊ ſanctorũ
patrũ dictis ⁊ exẽplis
prouocata. laudes et
hymnos deo decãtat
ĩmolando pię cõfeſſio
nis hoſtias ⁊ ſanctę cõ
uerſatõis oꝑa fructu
oſa.

Et comederunt
Hoc eſt gaudium ſan
ctoꝝ et intentio eorum
vt a fame futura uirtu
tum opib⁹ ſibi caueãt
⁊ epulentur ⁊ exultent
in cõſpectu dei.
Unxerunt ⁊c.
Quia xp̃s regia ſimul
⁊ pontificali dignitate
ab omnib⁹ fidelib⁹ ſa-
na fide. pia cõfeſſione
celebratur. Salomon
pacificuſ. ſadoch iuſt⁹
interpretať. Xp̃s vero
eſt pax noſtra qui fecit
vtraqꝫ vnũ. ipſe eſt iu
ſtus dñs. ⁊ iuſticiã di
ligit. iudex viuorum ⁊
mortuorũ. hũc primo
vngit omnis fidelis in
regẽ ⁊ ſacerdotẽ. cũ in
perfectõe baptiſmi ve
rum regẽ ⁊ ſacerdoteꝫ
cõfitetur. vngit ⁊ ſcdo
cũ docendo ⁊ oꝑando
idem alijs p̃dicat. vñ
oleum effuſum nomen
tuum.
Et mortuus eſt.
⁊c. Significat cũ copia
virtutũ ⁊ opibus lucis
vitã finiſſe p̃ſenteꝫ. di
gnum quiete futura et
cęleſtis regni gloria.
Abraam ſimiliter mor
tuus eſt in ſenectute bo
na perfecteqꝫ ętatis et
plenus dierum. Yſaac
appoſitus eſt ꝑpľo ſuo
plenus dierũ. Ioſeph
mortuus eſt in ſenectu
te bona. expletis centũ
decem vitę ſuę annis.
⁊ conditus aromatib⁹
Moyſes centũ vigĩti
annorũ mortu⁹ ẽ. cui⁹
non caligauit oculus
nec dentes moti ſunt.
Viri aũt ſanguinũ et
doloſi nõ dimidiabũt
dies ſuos. qui ſibi vi-
dentur ĩ bonis ducere
dies ſuos. ⁊ in puncto
ad inferna deſcẽdunt.